

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Acct 22718.86,815

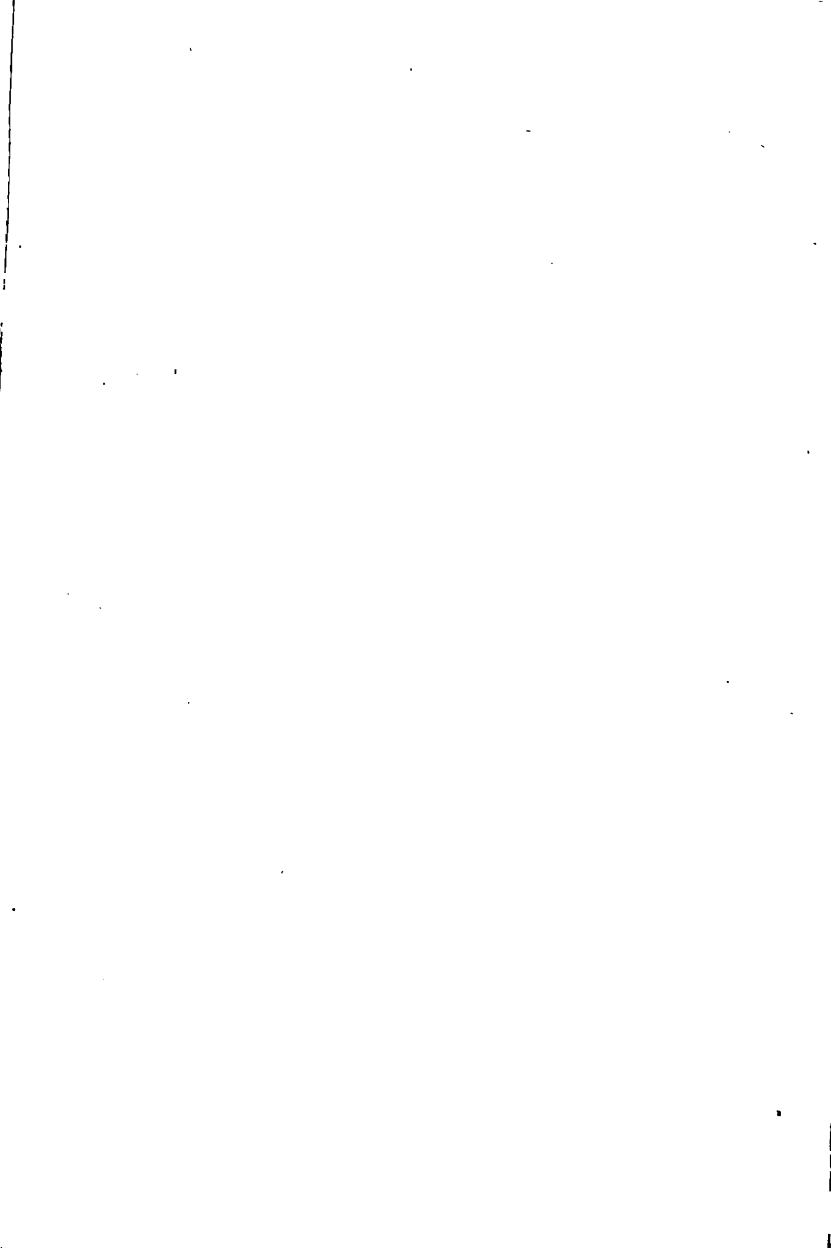
MAGOUN

HARVARD CO
LIBRAR

F. P. M. Jr
Cambridge, 1908.

3 2044 102 787 926

7-6.
Clarendon Press Series

AN

ICELANDIC PRIMER

WITH

GRAMMAR, NOTES, AND GLOSSARY

BY

HENRY SWEET, M.A.

©xford

AT THE CLARENDON PRESS

M DCCCLXXXVI

[*All rights reserved*]

Educ T 22718.86.815
✓

Francis Peabody Magoon, Jr.

London

HENRY FROWDE

OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE

AMEN CORNER, E.C.

CONTENTS.

	PAGE
GRAMMAR	I
TEXTS:	
I. Thor	43
II. Thor and Utgarðaloki	44
III. Balder	53
IV. Death of Balder	54
V. Hēðinn and Högni	58
VI. Death of Olaf Tryggvason	60
VII. Auðun	70
VIII. Þrymskviða	77
NOTES	83
GLOSSARY	87
PROPER NAMES	109

P R E F A C E.

THE want of a short and easy introduction to the study of Icelandic has been felt for a long time—in fact, from the very beginning of that study in England. The *Icelandic Reader*, edited by Messrs. Vigfusson and Powell, in the Clarendon Press Series, is a most valuable book, which ought to be in the hands of every student; but it still leaves room for an elementary primer. As the engagements of the editors of the Reader would have made it impossible for them to undertake such a work for some years to come, they raised no objections to my proposal to undertake it myself. Meanwhile, I found the task was a more formidable one than I had anticipated, and accordingly, before definitely committing myself to it, I made one final attempt to induce Messrs. Vigfusson and Powell to take it off my hands; but they very kindly encouraged me to proceed with it; and as I myself thought that an Icelandic primer, on the lines of my Anglo-Saxon one, might perhaps be the means of inducing some students of Old English to take up Icelandic as well, I determined to go on.

In the spelling I have not thought it necessary to adhere strictly to that adopted in the Reader, for the editors have themselves deviated from it in their *Corpus Poeticum Boreale*, in the way of separating ϱ from \ddot{u} , etc. My own

principle has been to deviate as little as possible from the traditional spelling followed in normalized texts. There is, indeed, no practical gain for the beginner in writing *fime* for *fimi*; discarding *ð*, etc., although these changes certainly bring us nearer the oldest MSS., and cannot be dispensed with in scientific works. The essential thing for the beginner is to have *regular* forms presented to him, to the exclusion, as far as possible, of isolated archaisms, and to have the defective distinctions of the MSS. supplemented by diacritics. I have not hesitated to substitute (˘) for (˙) as the mark of length; the latter ought in my opinion to be used exclusively—in Icelandic as well as in Old English and Old Irish—to represent the actual accents of the MSS.

In the grammar I have to acknowledge my great obligations to Noreen's *Altisländische Grammatik*, which is by far the best Icelandic grammar that has yet appeared—at least from that somewhat narrow point of view which ignores syntax, and concentrates itself on phonology and inflections.

The texts are intended to be as easy, interesting, and representative as possible. With such a language, and such a master of it as Snorri to choose from, this combination is not difficult to realise. The beginner is indeed to be envied who makes his first acquaintance with the splendid mythological tales of the North, told in an absolutely perfect style. As the death of Olaf Tryggvason is given in the Reader only from the longer recension of the *Heimskringla*, I have been able to give the shorter text, which is admirably suited for the purposes of this book. The story of Auðun is not only a beautiful one in itself, but, together with the preceding piece, gives a vivid idea of the Norse ideal of the kingly

character, which was the foundation of their whole political system. As the Reader does not include poetry (except incidentally), I have added one of the finest of the Eddaic poems, which is at the same time freest from obscurity and corruption—the song of Thor's quest of his hammer.

In the glossary I have ventured to deviate from the very inconvenient Scandinavian arrangement, which puts *þ, æ, œ* right at the end of the alphabet.

I have to acknowledge the great help I have had in preparing the texts and the glossary from Wimmer's *Oldnordisk Læsebog*, which I consider to be, on the whole, the best reading-book that exists in any language. So excellent is Wimmer's selection of texts, that it was impossible for me to do otherwise than follow him in nearly every case.

In conclusion, it is almost superfluous to say that this book makes no pretension to originality of any kind. If it contributes towards restoring to Englishmen that precious heritage—the old language and literature of Iceland—which our miserably narrow scheme of education has hitherto defrauded them of, it will have fulfilled its purpose.

HENRY SWEET.

LONDON,
February, 1886.

GRAMMAR.

1. THIS book deals with Old Icelandic in its classical period, between 1200 and 1350.

PRONUNCIATION.

2. The Icelandic alphabet was founded on the Latin, with the addition of *þ* and *ð*, and of the modified letters *ǣ*, *ǫ*, *ø*, which last is in this book written *ö*, *ÿ*.

VOWELS.

3. The vowel-letters had nearly the same values as in Old-English. Long vowels were often marked by ('). In this book long vowels are regularly marked by (ˉ)¹. The following are the elementary vowels and diphthongs, with examples, and key-words from English, French (F.), and German (G.):—

a	as in	mann (G.)	halda (<i>hold</i>)
ā	„	father	rāð (<i>advice</i>)
e	„	été (F.)	gekk (<i>went</i>)
ē ²	„	. . .	lēt (<i>let pret.</i>)
ǣ	„	men	męnn (<i>men</i>)

¹ Note that the longs of *ǣ*, *ö* are written *æ*, *æ* respectively.

² Where no keyword is given for a long vowel, its sound is that of the corresponding short vowel lengthened.

æ	as in	there	sær (<i>sea</i>)
i	„	fini (F.)	mikill (<i>great</i>)
ī		. . .	litill (<i>little</i>)
o	„	beau (F.)	orð (<i>word</i>)
ō		. . .	tök (<i>took</i>)
o	„	not	hond (<i>hand</i>)
ö	„	peu (F.)	kömr (<i>comes</i>)
œ		. . .	foera (<i>bring</i>)
ö	„	peur (F.)	göra (<i>make</i>)
u	„	sou (F.)	upp (<i>up</i>)
ū		. . .	hūs (<i>house</i>)
y	„	tu (F.)	systir (<i>sister</i>)
ȳ		. . .	lȳsa (<i>shine</i>)
au	„	haus (G.)	lauss (<i>loose</i>)
ei	=	ē + i	bein (<i>bone</i>)
ey	=	ē + y	leysa (<i>loosen</i>)

4. The unaccented *i* in *systir*, etc. (which is generally written *e* in the MSS.) probably had the sound of *y* in *pity*, which is really between *i* and *e*. The unacc. *u* in *föru* (they went), etc. (which is generally written *o* in the MSS.) probably had the sound of *oo* in *good*.

Note that several of the vowels go in pairs of *close* and *open*, thus :

close : e ē o ō ö œ.

open : e æ o - ö -.

CONSONANTS.

5. Double consonants followed by a vowel must be pronounced really double, as in Italian. Thus the *kk* in *dreĳka* (to drink) must be pronounced like the *kc* in *bookcase*, while the *k* in *dręki* (dragon) is single, as in *booking*. When final (or followed by another cons.) double cons. are pronounced

long, as in *mun* (mouth *acc.*), *hamarr* (hammer *nom.*), *steinn* (stone *nom.*), distinguished from *mun* (will *vñ.*), and the accusatives *hamar*, *stein*.

6. *k* and *g* had a more front (palatal) sound before the front vowels *e*, *ɛ*, *i*, *ö*, *ø*, *y* and their longs, as also before *j*, as in *kenna* (know), *keyra* (drive), *göra* (make), *liggja* (lie).

7. *kkj*, *ggj* were probably pronounced simply as double front *kk*, *gg*, the *j* not being pronounced separately.

8. *f* had initially the sound of our *f*, medially and finally that of *v*, as in *gefa* (give), *gaf* (gave), except of course in such combinations as *ft*, where it had the sound of *f*.

9. *g* was a stopped (back or front—guttural or palatal) cons. initially and in the combination *ng*, the two *g*'s in *ganga* (go) being pronounced as in *go*. It had the open sound of G. *g* in *sagen* medially before the back vowels *a*, *o*, *ɔ*, *u*, and all cons. except *j*, and finally:—*saga* (tale), *dagum* (with days); *sagði* (he said); *lag* (he lay). Before the front vowels and *j* it had the sound of G. *g* in *liegen*, or nearly that of *j* (our *y*), as in *segir* (says), *segja* (to say).

10. Before voiceless cons. (*t*, *s*) *g* seems to have been pronounced *k*, as in *sagt* (said), *dags* (day's).

11. The *g* was always sounded in the combination *ng*, as in *single*, not as in *singer*.

12. *h* was sounded before *j* in such words as *hjarta* (heart) much as in E. *hue* (= *hjü*). *hl*, *hn*, *hr*, *hv* probably represented voiceless *l*, *n*, *r*, *w* respectively, *hv* being identical with E. *wh*: *hlaupa* (leap), *hníga* (bend), *hringr* (ring), *hvat* (what).

13. *j* is not distinguished from *i* in the MSS. It had the sound of E. *y* in *young*: *jprð* (earth), *setja* (to set).

14. *p* in *pt* probably had the sound of *f*: *lopt* (air).

15. *r* was always a strong point trill, as in Scotch.

16. *s* was always sharp.

17. *v* (which was sometimes written *u* and *w*) had the sound of E. *w*: *vel* (well), *hoggva* (hew).

18. *z* had the sound of *ts*: *bestir* (best).

19. *þ* and *ð* were used promiscuously in the older MS., the very oldest using *þ* almost exclusively. In Modern Icelandic *þ* is written initially to express the sound of E. hard *th*, *ð* medially and finally to express that of soft *th*; as there can be no doubt that this usage corresponds with the old pronunciation, it is retained in this book: *þing* (parliament), *faðir* (father), *við* (against). In such combinations as *þð* the *ð* must of course be pronounced *þ*.

STRESS.

20. The stress (accent) is always on the first syllable.

PHONOLOGY.

VOWELS.

21. The vowels are related to one another in different ways, the most important of which are *mutation* (umlaut), *fracture* (brechung), and *gradation* (ablaut).

Mutation.

22. The following changes are *i*-mutations (caused by an older *i* or *j* following, which has generally been dropped)¹:

ǣ (ǫ) . . ǫ:—*mann* (man *acc.*), *menn* (men); *hond* (hand), *hendr* (hands).

ǣ . . œ:—*māl* (speech), *mæla* (speak).

¹ Many of the *i*'s which appear in derivative and inflectional syllables are late weakenings of *a* and other vowels, as in *bani* (death)=Old-English *bana*; these do not cause mutation.

e (ja, jǫ) . . i :—*verðr* (worth), *virða* (estimate).

u (o) . . y :—*fullr* (full), *fylla* (to fill); *lopt* (air), *lypta* (lift).

ū . . ŷ :—*brún* (eyebrow), pl. *brýnn*.

o . . ö :—*koma* (to come), *kömr* (comes).

ō . . œ :—*för* (went), *færa* (bring).

au . . ey :—*lauss* (loose), *leysa* (loosen).

jū (jō) . . ŷ :—*sjúkr* (sick), *sýki* (sickness); *ljōsta* (strike), *lýstr* (strikes).

23. The change of *a* into *ǣ* is sometimes the result of a following *k*, *g*, or *ng*, as in *daggi* dat. sg. of *dagr* (day), *tǣkinn* (taken), *gǣnginn* (gone), inf. *taka*, *ganga*. *i* appears instead of *e*, and *u* instead of *o* before a nasal followed by another cons. : cp. *binda* (to bind), *bundinn* (bound) with *bresta* (burst) ptc. prt. *bróstinn*.

24. There is also a *u*-mutation, caused by a following *u*, which has often been dropped :

a . . ǫ :—*dagr* (day) dat. pl. *dǫgum*; *land* (land) pl. *lǫnd*.

25. Unaccented *ǫ* becomes *u*, as in *sumur* pl. of *sumar* (summer), *kǫlluðu* (they called), infin. *kalla*.

Fracture.

26. The only vowel that is affected by fracture is *e*: when followed by original *a* it becomes *ja*, when followed by original *u* it becomes *jǫ*, as in *jarðar* gen. of *jǫrð* (earth)¹. When followed by original *i*, the *e* is, of course, mutated to *i*, as in *skildir* plur. nom. of *skjöldr* (shield), gen. *skjaldar*.

Gradation.

27. By gradation the vowels are related as follows :—

a . . ö :—*fara* (go) pret. *för*, whence by mut. *færa* (bring).

¹ Cp. German *erde*.

e (i, ja) . . a . . u (o):—*bresta* (burst), prt. *brast*, prt. pl. *brustu*, ptc. prt. *brostinn*; *finna* (find), *fundinn* (found *ptc.*); *fundr* (meeting).

e . . a . . ā . . o:—*stela* (steal), prt. *stal*, prt. pl. *stálu*, ptc. prt. *stolinn*.

e . . a . . ā . . e:—*gefa* (give), *gaf* (he gave), *gāfu* (they gave), *gefinn* (given), *gjof* (gift), *u*-fracture of *gef-*, *gæfa* (luck) mut. of *gāf-*.

ī . . ei . . i:—*skína* (shine), *skein* (he shone), *skinu* (they shone). *sól-skin* (sunshine).

jū (jō) . . au . . u . . o:—*ljuga* (tell a lie), prt. *laug*, prt. pl. *lugu*, ptc. prt. *loginn*. *lygi* (lie *subst.*) mut. of *lug-*. *skjöta* (shoot), *skjötr* (swift), *skotinn* (shot *ptc.*), *skot* (shot *subst.*).

Other changes.

28. All final vowels are long in accented syllables: *þā* (then), *nū* (now).

29. Inflectional and derivative vowels are often dropt after long accented vowels: cp. *ganga* (to go) with *fā* (to get), the dat. plurals *knjām* (knees), *hūsum* (houses).

30. Vowels are often lengthened before *l* + cons.: *hālfr* (half *adj.*), *fōlk* (people); cp. *fōlginn* (hidden), with *brostinn* (burst *ptc.*).

CONSONANTS.

31. *v* is dropped before *o* and *u*: *vaxa* (to grow), prt. *ōx*, *vinna* (to win), *unninn* (won *ptc.*), *svelta* (to starve), *soltinn* (starved, hungry).

Final *r* is often assimilated to a preceding cons.

32. **-lr*, **-nr*, **-sr* always become *-ll*, *-nn*, *-ss* after a long vowel or diphthong, as in *stōll* (chair *nom.*), acc. *stōl*, *steinn* (stone *nom.*), acc. *stein*, *vīss* (wise *masc. nom. sg.*), *vīs* *fem. nom.*

sg., and in unacc. syllables, as in the masc. sg. nominatives *mikill* (great), fem. *mikil*, *borinn* (carried), fem. *borin*, *ymiss* (various) fem. *ymis*.

33. Words in which *l*, *n*, *r*, *s* are preceded by a cons. drop the *r* entirely, as in the masc. nominatives *jarl* (earl), *hrafn* (raven), *vitr* (wise), *burs* (giant), *lax* (salmon).

34. If *l* and *n* are preceded by a short accented vowel, the *r* is generally kept, as in *stetr* (steals), *vinr* (friend), *sr* becoming *ss*, as elsewhere.

35. *r* is kept after *ll*, and generally after *nn*, as in the masc. nom. *allr* (all), and in *brænnr* (burns).

36. *z* often stands for *ðs* as well as *ts*, as in *þēr þykkizk* (ye seem) = **þykkid-sk*, *Vest-firzkr* (belonging to the West Firths) = **firðskr* (*fjgrðr*, firth).

37. Inflectional *t* is generally doubled after a long accented vowel: *fār* (few) neut. *fātt* (cp. *allr* 'all,' neut. *allt*), *sā* (I saw), *sātt* 'thou sawest.'

INFLECTIONS.

NOUNS.

38. **Gender.** There are three genders in Icelandic—masculine, feminine, and neuter. The gender is partly natural, partly grammatical, generally agreeing with the gender in Old English. Compound words follow the gender of their last element.

39. **Strong and Weak.** All weak nouns end in a vowel in the nom. sg. and in most of the other cases as well. Most strong nouns end in a cons. in the nom. sg.

40. **Cases.** There are four cases—nominative, accusative, dative, genitive. All nouns (except a few contractions) have the gen. pl. in *-a* (*fiska*, of fishes), and the dat. pl. in *-um* (*fiskum*). All strong masculines (*fiskr*) and some strong

feminines (*brúðr*, bride) take r^1 in the nom. sg. Most strong feminines show the bare root in the nom. sg. with u -mutation, if possible (*ást*, favour, *fgr*, journey). The nom. pl. of all strong masc. and fem. nouns ends in r (*fiskar*, *ástir*). The acc. pl. of fem. nouns is the same as the nom. pl. (*ástir*). The acc. pl. of masc. strong nouns always ends in a vowel (*fiska*). The plur. nom. and acc. of neuters is the same as the sing. nom. and acc., except that in the plur. nom. and acc. they take u -mutation, if possible (*hūs*, houses, *lond*, lands).

41. The declensions are most conveniently distinguished by the acc. plur.

Strong Masculines.

(1) a-plurals.

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	fisk-r (<i>fisk</i>)	fisk-ar
<i>Acc.</i>	fisk	fisk-a
<i>Dat.</i>	fisk-i	fisk-um
<i>Gen.</i>	fisk-s	fisk-a

42. So also *heimr* (home, world); *konungr* (king); *Þörr* (Thor), acc. *Þör*, gen. *Þörs*; *steinn* (stone), acc. *stein*, gen. *steins*, pl. nom. *steinar*; *hrafn* (raven), acc. *hrafn*, pl. nom. *hrafnar*; *þurs* (giant), acc. gen. *þurs*, pl. nom. *þursar*.

43. Dissyllables in $-r$, $-l$, $-n$ generally throw out the preceding vowel before a vowel-inflection: *hamarr* (hammer), dat. *hamri*; *jötunn* (giant), pl. nom. *jötmar*. *keiill* (kettle) and *lykill* (key) show unmutated vowels in the contracted forms, as in the acc. plur. *katla*, *lukla*.

44. Some nouns of this decl. take $-ar$ in the gen. sing., especially proper names, such as *Häkon*, gen. *Häkonar*.

¹ Subject, of course, to the assimilations described above.

45. Some nouns add *v* before vowels: *sær* (sea), gen. *sævar*.

46. The dat. sometimes drops the *i*: *sæ* (sea), *Þór*. *dagr* (day) mutates its vowel in the dat. *daggi*.

47. Nouns in *-ir* keep the *i* in the sing., and drop it in the plur. :

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	<i>helli-r</i> (<i>cave</i>)	<i>helli-ar</i>
<i>Acc.</i>	<i>helli</i>	<i>helli-a</i>
<i>Dat.</i>	<i>helli</i>	<i>helli-um</i>
<i>Gen.</i>	<i>helli-s</i>	<i>helli-a</i>

48. So also a number of proper names, such as *Skrymir*, *Þórir*.

(2) i-plurals.

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	<i>stað-r</i> (<i>place</i>)	<i>stað-ir</i>
<i>Acc.</i>	<i>stað</i>	<i>stað-i</i>
<i>Dat.</i>	<i>stað</i>	<i>stað-um</i>
<i>Gen.</i>	<i>stað-ar</i>	<i>stað-a</i>

49. So also *gripr* (precious thing), *salr* (hall).

50. *gæstr* (guest) takes *-i* in the dat. sg., and *-s* in the gen. sg.

51. Those ending in *g* or *k* (together with some others) insert *j* before *a* and *u*: *þekkr* (bench), *þekki*, *þekki*, *þekkiar*; *þekkir*, *þekki*, *þekkijum*, *þekki*. So also *mægr* (marrow), *strengur* (string).

(3) u-plurals.

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	<i>skjöld-r</i> (<i>shield</i>)	<i>skjöld-ir</i>
<i>Acc.</i>	<i>skjöld</i>	<i>skjöld-u</i>
<i>Dat.</i>	<i>skjöld-i</i>	<i>skjöld-um</i>
<i>Gen.</i>	<i>skjöld-ar</i>	<i>skjöld-a</i>

52. So also *vǫndr* (twig), *vǫllr* (plain), *viðr* (wood). *áss* (god) has plur. nom. *æsir*, acc. *ásu*. *sonr* (son) has dat. sg. *syni*, plur. nom. *synir*. It regularly drops its *r* of the nom. in such compounds as *Tryggva-son* (son of Tryggvi).

(4) r-plurals.

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	fōt-r (<i>foot</i>)	fœt-r
<i>Acc.</i>	fōt	fœt-r
<i>Dat.</i>	fœt-i	fōt-um
<i>Gen.</i>	fōt-ar	fōt-a

53. So also *fingr* (finger), gen. *fingrar*, pl. *fingr*; *vetr* (winter), pl. *vetr*. *maðr* (man) is irregular: *maðr*, *mann*, *manni*, *manns*; *męnn*, *męnn*, *męnnum*, *manna*.

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	faðir (<i>father</i>)	feðr
<i>Acc.</i>	fǫður	feðr
<i>Dat.</i>	fǫður	feðrum
<i>Gen.</i>	fǫður	feðra

54. So also *bróðir* (brother), pl. *bræðr*.

55. Pres. participles used as nouns follow this decl. in the pl., following the weak class in the sg.:

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	bōndi (<i>yeoman</i>)	bœndr
<i>Acc.</i>	bōnda	bœndr
<i>Dat.</i>	bōnda	bōndum
<i>Gen.</i>	bōnda	bōnda

56. So also *frændi* (kinsman), pl. *frændr*.

Strong Neuters.

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	skip (<i>shíp</i>)	skip
<i>Acc.</i>	skip	skip
<i>Dat.</i>	skip-i	skip-um
<i>Gen.</i>	skip-s	skip-a

57. So also *orð* (word), *land* (land) pl. *lond*, *sumar* (summer) pl. *sumur* (§ 25).

58. *męn* (necklace), *kyn* (race), *grey* (dog) insert *j* before *a* and *u*: *greyjum*. *hogg* (stroke) inserts *v* before a vowel: *hoggvi*. *knē* (knee), *knē*, *knē*, *knēs*; *knē*, *knē*, *kjām*, *knjā*. So also *trē* (tree).

59. *fē* (money) is contracted: gen. *fjār*, dat. *fē*.

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	kvæði (<i>poem</i>)	kvæði
<i>Acc.</i>	kvæði	kvæði
<i>Dat.</i>	kvæði	kvæðum
<i>Gen.</i>	kvæði-s	kvæða

60. So also *klæði* (cloth). Those in *k* insert *j* before *a* and *u*: *męrki* (mark), *męrkjum*, *męrkja*. So also *riki* (sovereignty).

Strong Feminines.

(1) ar-plurals.

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	gjǫf (<i>gift</i>)	gjaf-ar
<i>Acc.</i>	gjǫf	gjaf-ar
<i>Dat.</i>	gjǫf	gjǫf-um
<i>Gen.</i>	gjaf-ar	gjaf-a

61. So also *męn* (mane), *gjǫrð* (girdle), *ār* (oar).

62. *ā* (river) contracts: *ā*, *ā*, *ā*, *ār*; *ār*, *ār*, *ām*, *ā*.

63. Many take *-u* in the dat. sg.: *kęrling* (old woman), *kęrling*, *kęrlingu*, *kęrlingar*; *kęrlingar*, *kęrlingar*, *kerlingum*, *kęrlinga*. So also *laug* (bath).

64. Those with a mutated root-vowel (or *i*) insert *j* in inflection: *ey* (island), *ey*, *eyju*, *eyjar*; *eyjar*, *eyjar*, *eyjum*, *eyja*. So also *Frigg*, *Hęl*. *mær* (maid), *mey*, *meyju*, *meyjar*; *meyjar*, *meyjar*, *meyjum*, *meyja*.

65.	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	heið-r (<i>heath</i>)	heið-ar
<i>Acc.</i>	heið-i	heið-ar
<i>Dat.</i>	heið-i	heið-um
<i>Gen.</i>	heið-ar	heið-a

(2) *ir*-plurals.

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	tīð	tīð-ir
<i>Acc.</i>	tīð	tīð-ir
<i>Dat.</i>	tīð	tīð-um
<i>Gen.</i>	tīð-ar	tīð-a

66. So also *sorg* (sorrow), *skipun* (arrangement), *hęfn* (harbour) pl. *hęfnir*, and the majority of strong feminines.

67. Many have *-u* in the dat. sg.: *sól* (sun), *sól*, *sólu*, *sólar*; *sólar*, *sólar*, *sólum*, *sóla*. So also *jęrð* (earth), *stund* (period of time).

68. One noun has *r* in the nom. sg., following *heiðr* in the sg.: *brūðr* (bride), *brūði*, *brūði*, *brūðar*; *brūðir*, *brūðir*, *brūðum*, *brūða*.

(3) *r*-plurals.

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	bōk (<i>book</i>)	bæk-r
<i>Acc.</i>	bōk	bæk-r
<i>Dat.</i>	bōk	bōk-um
<i>Gen.</i>	bōk-ar	bōk-a

69. So also *nátt* (night) pl. *nætr*, *bót* (compensation) pl. *bætr*, *tegn* (tooth) gen. *lannar* pl. *tegnr*.

70. *hönd* (hand) pl. *hændr* has dat. sg. *hendi*.

71. *kýr* (cow) has acc. *kū*, pl. *kýr*.

72. *brún* (eyebrow) assimilates the *r* of the pl. : *brýnn*.

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	<i>móðir</i> (<i>mother</i>)	<i>mœðr</i>
<i>Acc.</i>	<i>móður</i>	<i>mœðr</i>
<i>Dat.</i>	<i>móður</i>	<i>mœðrum</i>
<i>Gen.</i>	<i>móður</i>	<i>mœðra</i>

73. So also *dóttir* (daughter) pl. *dætr*; *systir* (sister) pl. *systr*.

Weak Masculines.

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	<i>bog-i</i> (<i>bow</i>)	<i>bog-ar</i>
<i>Acc.</i>	<i>bog-a</i>	<i>bog-a</i>
<i>Dat.</i>	<i>bog-a</i>	<i>bog-um</i>
<i>Gen.</i>	<i>bog-a</i>	<i>bog-a</i>

74. So also *máni* (moon), *félagi* (companion).

75. *höfðingi* (chief) and some others insert *j* in inflection : *höfðingja*, *höfðingjar*, *höfðingjum*.

76. *lǽ* (scythe) is contracted; its gen. sg. is *ljá*.

77. *oxi* (ox) has pl. *œxn*.

78. *herra* (lord) is indeclinable in the sg.

Weak Neuters.

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	<i>hjärt-a</i> (<i>heart</i>)	<i>hjört-u</i>
<i>Acc.</i>	<i>hjärt-a</i>	<i>hjört-u</i>
<i>Dat.</i>	<i>hjärt-a</i>	<i>hjört-um</i>
<i>Gen.</i>	<i>hjärt-a</i>	<i>hjart-na</i>

79. So also *auga* (eye).

Weak Feminines.

	SINGULAR.	PLURAL.
<i>Nom.</i>	tung-a (<i>tongue</i>)	tung-ur
<i>Acc.</i>	tung-u	tung-ur
<i>Dat.</i>	tung-u	tung-um
<i>Gen.</i>	tung-u	tung-na

80. So also *stjarna* (star) pl. *stjörnur*, *kirkja* (church), gen. plurals *stjarna*, *kirkna*.

<i>Sg. Nom.</i>	elli (<i>old age</i>)
<i>Acc.</i>	elli
<i>Dat.</i>	elli
<i>Gen.</i>	elli

81. So also *glæði* (joy) and many abstract nouns.

82. *lygi* (falsehood) has pl. *lygar*; so also *görsimi* (precious thing).

ADJECTIVES.

83. Adjectives have three genders, and the same cases as nouns, though with partly different endings, together with strong and weak forms.

Strong Adjectives.

	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Sg. Nom.</i>	ung-r (<i>young</i>)	ung-t	ung
<i>Acc.</i>	ung-an	ung-t	ung-a
<i>Dat.</i>	ung-um	ung-u	ung-ri
<i>Gen.</i>	ung-s	ung-s	ung-rar
<i>Pl. Nom.</i>	ung-ir	ung	ung-ar
<i>Acc.</i>	ung-a	ung	ung-ar
<i>Dat.</i>		ung-um	
<i>Gen.</i>		ung-ra	

84. So also *fagr* (fair), fem. *fögr*, neut. *fagrt*.

85. Some insert *j* before *a* and *u*: *nýr* (new), *nýjum*, *nýjan*.

86. Some insert *v* before a vowel: *hár* (high), *hávan*, *dökk* (dark), *dökkvir*, *kykr* (alive), *kykvir*.

87. The *t* of the neut. is doubled after a long vowel: *nýt*, *hätt*. Monosyllables in *ð*, *dd*, *tt* form their neut. in *-tt*: *breiðr* (broad), *breitt*; *leiðr* (led), *leitt*. *göðr* (good) has neut. *gött*. *sannr* (true) has neut. *satt*. In unaccented syllables or if a cons. precedes, *tt* is shortened to *t*: *kallaðr* (called), *kallat*; *blindr* (blind), *blint*, *harðr* (hard), *hart*, *fastr* (firm), *fast*.

88. *l* and *n* assimilate a following *r*: *gamall* (old), fem. *gömul*, fem. acc. *gamla*, dat. *gamalli*. *vænn* (beautiful), gen. pl. *vænna*.

	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Sg. Nom.</i>	<i>mikill</i> (<i>great</i>)	<i>mikit</i>	<i>mikil</i>
<i>Acc.</i>	<i>mikinn</i>	<i>mikit</i>	<i>mikla</i>
<i>Dat.</i>	<i>miklum</i>	<i>miklu</i>	<i>mikilli</i>
<i>Gen.</i>	<i>mikils</i>	<i>mikils</i>	<i>mikillar</i>
<i>Pl. Nom.</i>	<i>miklir</i>	<i>mikil</i>	<i>miklar</i>
<i>Acc.</i>	<i>mikla</i>	<i>mikil</i>	<i>miklar</i>
<i>Dat.</i>		<i>miklum</i>	
<i>Gen.</i>		<i>mikilla</i>	

89. So also *lítill* (little).

90. Dissyllables in *-inn* have *-it* in the neut., and *-inn* in the masc. sg. acc.: *figinn* (distinguished), *figit*, *figinn*, pl. *fignir*. So also *kominn* (come).

91.	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Sg. Nom.</i>	<i>annarr</i> (<i>other</i>)	<i>annat</i>	<i>önnur</i>
<i>Acc.</i>	<i>annan</i>	<i>annat</i>	<i>aðra</i>
<i>Dat.</i>	<i>öðrum</i>	<i>öðru</i>	<i>annarri</i>
<i>Gen.</i>	<i>annars</i>	<i>annars</i>	<i>annarrar</i>

	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Pl. Nom.</i>	aðrir	önnur	aðrar
<i>Acc.</i>	aðra	önnur	aðrar
<i>Dat.</i>		öðrum	
<i>Gen.</i>		annarra	

Weak Adjectives.

	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Sg. Nom.</i>	ung-i	ung-a	ung-a
<i>Acc.</i>	ung-a	ung-a	ung-u
<i>Dat.</i>	ung-a	ung-a	ung-u
<i>Gen.</i>	ung-a	ung-a	ung-u
<i>Pl. Nom.</i>		ung-u	
<i>Acc.</i>		ung-u	
<i>Dat.</i>		ung-u	
<i>Gen.</i>		ung-u	

92. So also *fagri*, *hævi*, *mikli*, etc.

<i>Sg. Nom.</i>	yngr <i>i</i> (<i>younger</i>)	yngra	yngr <i>i</i>
<i>Acc.</i>	yngra	yngra	yngr <i>i</i>
<i>Dat.</i>	yngra	yngra	yngr <i>i</i>
<i>Gen.</i>	yngra	yngra	yngr <i>i</i>
<i>Pl. Nom.</i>		yngr <i>i</i>	
<i>Acc.</i>		yngr <i>i</i>	
<i>Dat.</i>		yngrum	
<i>Gen.</i>		yngr <i>i</i>	

93. So also all comparatives, such as *meiri* (greater), and pres. partic. when used as adjectives, such as *gefandi* (giving), dat. pl. *geföndum*.

Comparison.

94. (1) with *-ari*, *-astr*: *ríkr* (powerful), *ríkari*, *ríkastr*; *göfugr* (distinguished), *göfgari*, *göfgastr*.

95. (2) with *-ri*, *-str* and mutation: *langr* (long), *længri*, *længstr*; *stórr* (big), *stærri*, *stærstr*; *ungr* (young), *yngr*, *yngrstr*.

96. The following are irregular :

gamall (<i>old</i>)	ellri	elztr
göðr (<i>good</i>)	betri	beztr
illr (<i>bad</i>)	verri	verstr
litill (<i>little</i>)	minni	minstr
margr (<i>many</i>)	fleiri	flestr
mikill (<i>great</i>)	meiri	mestr

NUMERALS.

97.

CARDINAL.

1. einn (*one*)
2. tveir
3. þrír
4. fjórir
5. fimm
6. sex
7. sjau
8. átta
9. níu
10. tíu
11. ellifu
12. tólf
13. þrettán
14. fjórtán
15. fimmtán
16. sextán
17. sjaután
18. átján

ORDINAL.

- fyrstr (*first*)
- annarr
- þriðji
- fjórði
- fimmti
- sætti
- sjaundi
- átti
- níundi
- tíundi
- ellifti
- tólfti
- þrettándi

CARDINAL.

19. nítján
 20. tuttugu
 21. einn ok tuttugu, etc.
 30. þrír tígir, etc.
 100. tíu tígir
 110. ellifu tígir
 120. hundrað
 1200. þúsund.

einn is declined like other adjectives:—

98.	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Nom.</i>	einn	eitt	ein
<i>Acc.</i>	einn	eitt	eina
<i>Dat.</i>	einum	einu	einni
<i>Gen.</i>	eins	eins	einnar

It also has a pl. *einir, einar, ein*; gen. *einna*, etc. in the sense of 'some.'

The next three show various irregularities.

99.	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Nom.</i>	tveir	tvau	tvær
<i>Acc.</i>	tvá	tvau	tvær
<i>Dat.</i>		tveim	
<i>Gen.</i>		tveggja	

Similarly *báðir* (both):

100.	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Nom.</i>	báðir	bæði	báðar
<i>Acc.</i>	báða	bæði	báðar
<i>Dat.</i>		báðum	
<i>Gen.</i>		beggja	

101.	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Nom.</i>	þrír	þrjú	þrjár
<i>Acc.</i>	þrjá	þrjú	þrjár
<i>Dat.</i>		þrim	
<i>Gen.</i>		þriggja	
102.	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Nom.</i>	fjörir	fjogur	fjörar
<i>Acc.</i>	fjóra	fjogur	fjörar
<i>Dat.</i>		fjörum	
<i>Gen.</i>		fjogurra	

103. The others are indeclinable up to *þrír tígir*, etc.; the *tígir* being declined regularly as a plural strong *u*-masculine: *tígir, tigu, tígum, tiga*.

104. *hundrað* is a strong neut.: *tvau hundruð* (240), *tveim hundruðum*, etc. It governs the gen. (as also does *þúsund*): *fimm hundruð gólfa*, 'five (six) hundred chambers.'

105. *þúsund* is a strong *ir*-feminine: *tvær þúsundir* (2400).

106. *hundrað* and *þúsund* are rarely = 100 and 1000.

107. Of the ordinals *fyrstr* and *annarr* (§ 91) are strong, the others weak adjectives. *þriði* inserts a *j*: *þriðja*, etc.

PRONOUNS.

108.	Personal.		
<i>Sg. Nom.</i>	ek (<i>I</i>)	þú (<i>thou</i>)	—
<i>Acc.</i>	mik	þik	sik (<i>oneself</i>)
<i>Dat.</i>	mér	þér	sér
<i>Gen.</i>	mín	þín	sín
<i>Dual Nom.</i>	vit	it	—
<i>Acc.</i>	okkr	ykk	sik
<i>Dat.</i>	okkr	ykk	sér
<i>Gen.</i>	okkar	ykkar	sín

<i>Pl. Nom.</i>	vēr (<i>we</i>)	þēr (<i>ye</i>)	—
<i>Acc.</i>	oss	yðr	sik (<i>oneselves</i>)
<i>Dat.</i>	oss	yðr	sēr
<i>Gen.</i>	vār	yðar	sīn
	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Sg. Nom.</i>	hann (<i>he</i>)	þat (<i>it</i>)	hon (<i>she</i>)
<i>Acc.</i>	hann	þat	hana
<i>Dat.</i>	hanum	því	henni
<i>Gen.</i>	hans	þess	hennar
<i>Pl. Nom.</i>	þeir (<i>they</i>)	þau	þær
<i>Acc.</i>	þā	þau	þær
<i>Dat.</i>		þeim	
<i>Gen.</i>		þeira	

109. *ek* was often suffixed to its verb, especially in poetry, being sometimes added twice over: *mætta-k* (I might), *sā-k-a-k* (I saw not; *a*='not'). So also *þū*: *er-tu* (art thou), *skalt-u* (shalt thou)=**skalt-tu*.

Possessive.

	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Sg. Nom.</i>	minn (<i>my</i>)	mitt	mīn
<i>Acc.</i>	minn	mitt	mīna
<i>Dat.</i>	mīnum	mīnu	minni
<i>Gen.</i>	mīns	mīns	minnar
<i>Pl. Nom.</i>	mīnir	mīn	mīnar
<i>Acc.</i>	mīna	mīn	mīnar
<i>Dat.</i>		mīnum	
<i>Gen.</i>		minna	

110. So also *þinn* (thy), *sinn* (his, etc., reflexive).

111. *vārr*, *vārt*, *vār* (our) is regular: acc. masc. *vārn*, masc. plur. *vārir*, *vāra*, *vārum*, *vārra*, etc.

	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Sg. Nom.</i>	yðarr (<i>your</i>)	yðart	yður
<i>Acc.</i>	yðarn	yðart	yðra
<i>Dat.</i>	yðrum	yðru	yðarri
<i>Gen.</i>	yðars	yðars	yðarrar
<i>Pl. Nom.</i>	yðrir	yður	yðrar
<i>Acc.</i>	yðra	yður	yðrar
<i>Dat.</i>		yðrum	
<i>Gen.</i>		yðarra	

112. So also *okkarr* (our two) and *ykkarr* (your two).

113. *hans* (his), *þess* (its), *hennar* (her), and *þeira* (their) are indeclinable.

Demonstrative.

	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>114. Sg. Nom.</i>	sā (<i>that</i>)	þat	sū
<i>Acc.</i>	þann	þat	þā
<i>Dat.</i>	þeim	því	þeiri
<i>Gen.</i>	þess	þess	þeirar
<i>Pl. Nom.</i>	þeir	þau	þær
<i>Acc.</i>	þā	þau	þær
<i>Dat.</i>		þeim	
<i>Gen.</i>		þeira	

115. *hinn, hitt, hin* (that) is inflected like *minn* (except that its vowel is short throughout): acc. masc. *hinn*, plur. masc. *hinir, hina, hinum, hinna*.

	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>116. Sg. Nom.</i>	þessi (<i>this</i>)	þetta	þessi
<i>Acc.</i>	þenna	þetta	þessa
<i>Dat.</i>	þessum	þessu	þessi
<i>Gen.</i>	þessa	þessa	þessar

	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Pl. Nom.</i>	þessir	þessi	þessar
<i>Acc.</i>	þessa	þessi	þessar
<i>Dat.</i>		þessum	
<i>Gen.</i>		þessa	

Definite.

The prefixed definite article is declined thus :

117.	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Sg. Nom.</i>	inn	it	in
<i>Acc.</i>	inn	it	ina
<i>Dat.</i>	inum	inu	inni
<i>Gen.</i>	ins	ins	innar
<i>Pl. Nom.</i>	inir	in	inar
<i>Acc.</i>	ina	in	inar
<i>Dat.</i>		inum	
<i>Gen.</i>		inna	

118. When suffixed to its noun it undergoes various changes. In its monosyllabic forms it drops its vowel after a short (un-accented) vowel, as in *auga-t* (the eye), but keeps it after a long vowel, as in *á-in* (the river), *trē-it* (the tree). The dissyllabic forms drop their initial vowel almost everywhere ; not, however, after the *-ar*, *-r*, of the gen. sg., nor in *menninir* (men, *nom.*), *menn-ina* (men, *acc.*). The *-m* of the dat. pl. is dropped before the suffixed *-num*.

	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Sg. Nom.</i>	fiskr-inn	skip-it	gjöf-in
<i>Acc.</i>	fisk-inn	skip-it	gjöf-ina
<i>Dat.</i>	fiski-num	skipi-nu	gjöf-inni
<i>Gen.</i>	fisks-ins	skips-ins	gjafar-innar

	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Pl. Nom.</i>	fiskar-nir	skip-in	gjafar-nar
<i>Acc.</i>	fiska-na	skip-in	gjafar-nar
<i>Dat.</i>	fisku-num	skipu-num	gjöfu-num
<i>Gen.</i>	fiska-nna	skipa-nna	gjafa-nna
<i>Sg. Nom.</i>	bogi-nn	auga-t	tunga-n
<i>Acc.</i>	boga-nn	auga-t	tungu-na
<i>Dat.</i>	boga-num	auga-nu	tungu-nni
<i>Gen.</i>	boga-ns	auga-ns	tungu-nnar
<i>Pl. Nom.</i>	bogar-nir	augu-n	tungur-na
<i>Acc.</i>	boga-na	augu-n	tungur-na
<i>Dat.</i>	bogu-num	augu-num	tungnu-num
<i>Gen.</i>	boga-nna	augna-nna	tungna-nna

Relative.

119. The ordinary relative pron. is the indeclinable *er*, often preceded by *sā*: *sā er*=he who, who, *sū er* who fem.

Interrogative.

120. The neut. *hvat* has gen. *hvess*, dat. *hvī*; which last is chiefly used as an adverb='why.'

121.	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Sg. Nom.</i>	hvārr (<i>which of two</i>)	hvārt	hvār
<i>Acc.</i>	hvārñ	hvārt	hvāra
<i>Dat.</i>	hvārum	hvāru	hvārri
<i>Gen.</i>	hvārs	hvārs	hvārrar
<i>Pl. Nom.</i>	hvārir	hvār	hvārar
<i>Acc.</i>	hvāra	hvār	hvārar
<i>Dat.</i>		hvārum	
<i>Gen.</i>		hvārra	

	MASC.	NEUT.	FEM.
122.			
<i>Sg. Nom.</i>	hverr (<i>which, who</i>)	hvert	hver
<i>Acc.</i>	hvern	hvert	hverja
<i>Dat.</i>	hverjum	hverju	hverri
<i>Gen.</i>	hvers	hvers	hverrar
<i>Pl. Nom.</i>	hverir	hver	hverjar
<i>Acc.</i>	hverja	hver	hverjar
<i>Dat.</i>		hverjum	
<i>Gen.</i>		hverra	

Indefinite.

123. *einn-hverr, eitthvert, einhver* (some one) keeps an invariable *ein-* in the other cases, the second element being inflected as above.

124. *sumr* (some) is declined like an ordinary adjective.

	MASC.	NEUT.	FEM.
125.			
<i>Sg. Nom.</i>	nakkvarr (<i>some</i>)	nakkvat	nokkur
<i>Acc.</i>	nakkvarn	nakkvat	nakkvara
<i>Dat.</i>	nokkurum	nokkuru	nakkvarri
<i>Gen.</i>	nakkvars	nakkvars	nakkvarrar
<i>Pl. Nom.</i>	nakkvarir	nokkur	nakkvarar
<i>Acc.</i>	nakkvara	nokkur	nakkvarar
<i>Dat.</i>		nokkurum	
<i>Gen.</i>		nakkvarra	

	MASC.	NEUT.	FEM.
126.			
<i>Sg. Nom.</i>	engi (<i>none, no</i>)	ekki	engi
<i>Acc.</i>	engan	ekki	enga
<i>Dat.</i>	engum	engu	engri
<i>Gen.</i>	engis	engis	engrar

	MASC.	NEUT.	FEM.
<i>Pl. Nom.</i>	engir	engi	engar
<i>Acc.</i>	enga	engi	engar
<i>Dat.</i>	engum		
<i>Gen.</i>	engra		

127. In *hvðr-tvöggja* (each of the two, both) the first element is declined as above, the second is left unchanged.

VERBS.

128. There are two classes of verbs, *strong* and *weak*. Strong verbs are conjugated partly by means of gradation, weak verbs by adding *ð* (*d*, *t*).

129. The *ð* of the 2 pl. is dropt before *þit* (ye two) and *þér* (ye): *gefi þér*, *gäfu þit*.

130. There is a middle voice, which ends in *-mk* in the 1 pers. sg. and pl., the rest of the verb being formed by adding *sk* to the active endings, *r* being dropt, the resulting *ts*, *ðs* being written *s* (§ 36): *kvezk* (active *kveðr* 'says'), *þu fekkzk* (*fekkst* 'gottest').

131. The following is the conjugation of the strong verb *gefa* (give), which will show those endings which are common to all verbs:

ACTIVE.

	INDICATIVE.	SUBJUNCTIVE.
<i>Present sg.</i>		
1.	gef	gef-a
2.	gef-r	gef-ir
3.	gef-r	gef-i
<i>pl.</i>		
1.	gef-um	gef-im
2.	gef-ið	gef-ið
3.	gef-a	gef-i

	INDICATIVE.	SUBJUNCTIVE.
<i>Preterite sg.</i>	1. gaf	gæf-a
	2. gaf-t	gæf-ir
	3. gaf	gæf-i
<i>pl.</i>	1. gāf-um	gæf-im
	2. gāf-uð	gæf-ið
	3. gāf-u	gæf-i

Imperative sg. 2 gef; *pl.* 1 gef-um, 2 gef-ið.

Participle pres. gefandi; *pret.* gef-inn.

Infin. gefa.

MIDDLE.

	INDICATIVE.	SUBJUNCTIVE.
<i>Pres. sg.</i>	1. gef-umk	gef-umk
	2. gef-sk	gef-isk
	3. gef-sk	gef-isk
<i>pl.</i>	1. gef-umk	gef-imk
	2. gef-izk	gef-izk
	3. gef-ask	gef-isk
<i>Pret. sg.</i>	1. gāf-umk	gæf-umk
	2. gaf-sk	gæf-isk
	3. gaf-sk	gæf-isk
<i>pl.</i>	1. gāf-umk	gæf-imk
	2. gāf-uzk	gæf-izk
	3. gaf-usk	gæf-isk

Impers. sg. 2 gef-sk; *pl.* 1 gef-umk, 2 gef-izk.

Partic. pres. gef-andisk; *pret.* gef-izk *neut.*

Infin. gef-ask.

Strong Verbs.

132. In the strong verbs the plur. of the pret. indic. generally has a different vowel from that of the sing. The 1 sg. pret. of the middle voice always has the vowel of the pl. pret. :

gáfumk. The pret. subj. has the vowel of the pret. indic. plur. mutated: *skaut* (he shot), *skutu* (they shot), *skyti* (he might shoot). But there is no mutation in verbs of the first conj.: *hljópi*, inf. *hlaupa* (leap).

133. The pres. indic. sing. mutates the root-vowel in all three persons *ek skýti*, *þú skýtr*, *hann skýtr*, infin. *skjöta* (shoot). *e* however is not mutated: *ek gef*, *þú gefr*. The inflectional *r* is liable to the same modifications as the *r* of nouns (§ 32): *skínn*, *væx*, infin. *skína* (shine), *vaxa* (grow).

134. Verbs in *ld* change the *d* into *t* in the 1, 3 sg. pret. indic. and in the imper. sg.: *held* (held), *halt* (hold!), infin. *halda*. *nd* becomes *tt*, and *ng* becomes *kk* under the same conditions: *binda* (bind), *ganga* (go), pret. *batt*, *gekk*, imper. *bitt*, *gakk*.

135. The *t* of the 2 sg. pret. indic. is doubled after a long accented vowel: *þú sátt* (thou sawest). If the 1 sg. pret. indic. ends in *t* or *ð*, the 2 sg. ends in *zt*: *lét* (I let), *þú lést*, *bauð* (I offered) *þú bauzt*.

136. There are seven conjugations of strong verbs, distinguished mainly by the characteristic vowels of their preterites.

137. I. 'Fall'-conjugation.

INFIN.	THIRD PRES. PRT. SING.	PRT. PL.	PTC. PRT.	
<i>falla</i> (<i>fall</i>)	<i>fęllr</i>	<i>fell</i>	<i>fellu</i>	<i>fallinn</i>
<i>lāta</i> (<i>let</i>)	<i>lętr</i>	<i>lēt</i>	<i>lētu</i>	<i>lātinn</i>
<i>rāða</i> (<i>advise</i>)	<i>ręðr</i>	<i>rēð</i>	<i>rēðu</i>	<i>rāðinn</i>
<i>heita</i> (<i>call</i>)	<i>heitr</i>	<i>hēt</i>	<i>hētu</i>	<i>heitinn</i>
<i>halda</i> (<i>hold</i>)	<i>hęldr</i>	<i>heldt</i>	<i>heldu</i>	<i>haldinn</i>
<i>ganga</i> (<i>go</i>)	<i>gęngr</i>	<i>gekk</i>	<i>gengu</i>	<i>gęnginn</i>
<i>fā</i> (<i>get</i>)	<i>fęr</i>	<i>fekk</i>	<i>fengu</i>	<i>fęnginn</i>
<i>auka</i> (<i>increase</i>)	<i>eykr</i>	<i>jök</i>	<i>jöku</i>	<i>aukinn</i>
<i>būa</i> (<i>dwell</i>)	<i>býr</i>	<i>bjō</i>	<i>bjoggu</i>	<i>būinn</i>

INFIN.	THIRD PRES.	PRT. SING.	PRT. PL.	PTC. PRT.
hoggva (<i>hew</i>)	höggr	hjō	hjoggu	hoggvinn
hlaupa (<i>leap</i>)	hleypr	hljōp	hljōpu	hlaupinn

138. The following have weak preterites in *r* :

grōa (<i>grow</i>)	grœr	grōri	grōru	grōinn
rōa (<i>row</i>)	rœr	rōri	rōru	rōinn
snūa (<i>twist</i>)	snȳr	snōri	snōru	snūinn

139. *heita* in the passive sense of 'to be named, called' has a weak present : *ek heiti, þū heitir*.

140. II. 'Shake'-conjugation.

fara (<i>go</i>)	ferr	fōr	fōru	farinn
grafa (<i>dig</i>)	gręfr	grōf	grōfu	grafinn
hlaða (<i>load</i>)	hleðr	hlōð	hlōðu	hlaðinn
vaxa (<i>grow</i>)	vęx	ōx	ōxu	vaxinn
standa (<i>stand</i>)	stęndr	stōð	stōðu	staðinn
aka (<i>drive</i>)	ękr	ōk	ōku	ękinn
taka (<i>take</i>)	tękr	tōk	tōku	tękinn
draga (<i>draw</i>)	dręgr	drō	drōgu	dręginn
flā (<i>flay</i>)	flær	flō	flōgu	flęginn
slā (<i>strike</i>)	slær	slō	slōgu	slęginn

141. The following have weak presents :

hefja (<i>lift</i>)	hefr	hōf	hōfu	hafinn
deyja (<i>die</i>)	deyr	dō	dō	däinn
hlęja (<i>laugh</i>)	hlær	hlō	hlōgu	hleğinn

142. III. 'Bind'-conjugation.

bresta (<i>burst</i>)	brestr	brast	brustu	brostinn
hverfa (<i>turn</i>)	hverfr	hvarf	hurfu	horfinn

INFIN.	THIRD PRES.	PRT. SING.	PRT. PL.	PTC. PRT.
svelga (<i>swallow</i>)	svelgr	svalg	sulgu	sölginn
verða (<i>become</i>)	verður	varð	urðu	orðinn
skjálfa (<i>shake</i>)	skelfr	skalf	skulfu	skolfinn
drekka (<i>drink</i>)	drekkr	drakk	drukku	drukkinn
finna (<i>find</i>)	finnr	fann	fundu	fundinn
vinna (<i>win</i>)	vinnr	vann	unnu	unninn
binda (<i>bind</i>)	bindr	batt	bundu	bundinn
springa (<i>spring</i>)	springr	sprakk	sprungu	sprunginn
stinga (<i>pierce</i>)	stingr	stakk	stungu	stunginn
bregða (<i>pull</i>)	bregður	brá	brugðu	brugðinn
sökkva (<i>sink</i>)	sökkkr	sökk	sukku	sokkinn
stökkva (<i>spring</i>)	stökkkr	stökk	stukku	stokkinn

143. The following have weak presents (which makes however no difference in their conjugation):

brenna (<i>burn</i>)	brennr	brann	brunnu	brunninn
renna (<i>run</i>)	rennr	rann	runnu	runninn

144. IV. 'Bear'-conjugation.

bera (<i>carry</i>)	berr	bar	bāru	borinn
nema (<i>take</i>)	nemr	nam	nāmu	numinn
fela (<i>hide</i>)	felr	fal	fālu	fölginn
koma (<i>come</i>)	kömr	kom	kvāmu	kominn
sofa (<i>sleep</i>)	söfr	svaf	svāfu	sofinn

145. V. 'Give'-conjugation.

drepa (<i>kill</i>)	drepr	drap	drāpu	drepinn
gefa (<i>give</i>)	gefr	gaf	gāfu	gefinn
kveða (<i>say</i>)	kveðr	kvað	kvāðu	kveðinn
meta (<i>estimate</i>)	metr	mat	mātu	metinn
reka (<i>drive</i>)	rekr	rak	rāku	rekinn

INFIN.	THIRD PRES. PRT. SING.	PRT. PL.	PTC. PRET.	
eta (<i>eat</i>)	etr	āt	ātu	etinn
sjá (<i>see</i>)	sēr ¹	sā	sā ²	sēnn

146. The following have weak presents :—

biðja (<i>ask</i>)	biðr	bað	bāðu	beðinn
sitja (<i>sit</i>)	sitr	sat	sātu	setinn
liggja (<i>lie</i>)	liggr	lā	lāgum	leginn
þiggja (<i>receive</i>)	þiggr	þā	þāgu	þeginn

147.

VI. 'Shine'-conjugation.

biða (<i>bite</i>)	bītr	beit	bitu	bitinn
drífa (<i>drive</i>)	drífr	dreif	drifu	drifinn
grípa (<i>grasp</i>)	grípr	greip	gripu	gripinn
liða (<i>go</i>)	liðr	leið	liðu	liðinn
líta (<i>look</i>)	litr	leit	litu	litinn
ríða (<i>ride</i>)	ríðr	reið	riðu	riðinn
síga (<i>sink</i>)	sigr	seig	sigu	siginn
slíta (<i>tear</i>)	slitr	sleit	slitu	slitinn
stíga (<i>advance</i>)	stigr	steig	stigu	stiginn
biða (<i>wait</i>)	biðr	beið	biðu	beiðnn

148. The following has a weak present :

vikja (<i>move</i>)	víkr	veik	viku	vikinn
-----------------------	------	------	------	--------

149.

VII. 'Choose'-conjugation.

bjōða (<i>offer</i>)	býðr	bauð	buðu	boðinn
brjōta (<i>break</i>)	brýtr	braut	brutu	brotinn
fljōta (<i>float</i>)	flýtr	flaut	flutu	flotinn
hljōta (<i>receive</i>)	hlýtr	hlaut	hlutu	hlotinn
kjōsa (<i>choose</i>)	kýss	kaus	kusum	kosinn
njōta (<i>enjoy</i>)	nýtr	naut	nutu	notinn
skjōta (<i>shoot</i>)	skýtr	skaut	skutu	skotinn

¹ sē, sēr, sēr ; sjām, sēð, sjā. Subj. sē, sēr, sē ; sēm, sēð, sē.

² sām, sáið, sā.

INFIN.	THIRD PRES.	PRT. SING.	PRT. PL.	PTC. PRET.
drjúpa (<i>drop</i>)	drýpr	draup	drupu	dropinn
ljúga (<i>tell lies</i>)	lýgr	laug	lugu	loginn
lúka (<i>close</i>)	lýkr	lauk	luku	lokinn
lúta (<i>bend</i>)	lýtr	laut	lutu	lotinn
fljúga (<i>fly</i>)	flýgr	flō	flugu	floginn

Weak Verbs.

150. There are three conjugations of weak verbs. All those of the first conjugation have mutated vowels in the pres., and form their pret. with *ð* (*d, t*): *heyra* (hear), *heyrd̄a*. Those of the second form their pret. in the same way, but have unmutated vowels in the pres.: *hafa* (have) *haf̄ða*. Those of the third form their pret. in *-aða*: *kalla* (call), *kallaða*.

I. 'Hear'-conjugation.

ACTIVE.

151.	INDICATIVE.	SUBJUNCTIVE.
<i>Pres. sg.</i> 1.	hey-r-i	hey-r-a
2.	hey-r-ir	hey-r-ir
3.	hey-r-ir	hey-r-i
<i>pl.</i> 1.	hey-r-um	hey-r-im
2.	hey-r-ið	hey-r-ið
3.	hey-r-a	hey-r-i
<i>Pret. sg.</i> 1.	hey-r-ða	hey-r-ða
2.	hey-r-ðir	hey-r-ðir
3.	hey-r-ði	hey-r-ði
<i>pl.</i> 1.	hey-r-ðum	hey-r-ðim
2.	hey-r-ðuð	hey-r-ðið
3.	hey-r-ðu	hey-r-ði
<i>Imper. sg.</i> 1.	hey-r;	
<i>pl.</i> 1.	hey-r-um, 2. hey-r-ið.	
<i>Partic. pres.</i>	hey-r-andi;	
<i>pret.</i>	hey-r-ðr.	
<i>Infin.</i>	hey-r-a.	

MIDDLE.

	INDICATIVE.	SUBJUNCTIVE.
<i>Pres. sg.</i>	1. heyr-umk	heyr-umk
	2. heyr-isk	heyr-isk
	3. heyr-isk	heyr-isk
<i>pl.</i>	1. heyr-umk	heyr-imk
	2. heyr-izk	heyr-izk
	3. heyr-ask	heyr-isk
<i>Pret. sg.</i>	1. heyr-ðumk	heyr-ðumk
	2. heyr-ðisk	heyr-ðisk
	3. heyr-ðisk	heyr-ðisk
<i>pl.</i>	1. heyr-ðumk	heyr-ðimk
	2. heyr-ðuzk	heyr-ðizk
	3. heyr-ðusk	heyr-ðisk

Imper. sg. 2. heyr-sk ; *pl.* 1. heyr-umk, 2. heyr-izk.

Partic. pres. heyr-andisk ; *pret.* heyr-zk *neut.*

Infin. heyr-ask.

A. Without vowel-change.

152. The inflectional *ð* becomes *d* after long syllables ending in *l* or *n*: *sigla* (sail), *siglda* ; *nefna* (name), *nefnda*, *nefnðr*.

153. *-ðð* becomes *dd*: *leiða* (lead), *leidda*.

154. *ð* after *s* and *t* becomes *t*: *reisa* (raise), *reista* ; *mæta* (meet), *mætta*. Also in a few verbs in *l*, *n*: *mæla* (speak), *mælla* ; *spenna* (buckle), *spenta*.

155. After *nd* and *pt* it is dropped: *senda* (send), *senda*, *sendr* ; *lypta* (lift), *lypta*.

156. It is preserved in such verbs as the following: *dæma* (judge), *dæmða* ; *færa* (lead), *færða* ; *hærða* (harden), *hærða* ; *hleypa* (gallop), *hleypða*.

B. With vowel-change.

157. All these verbs have *j* preceded by a short syllable (*telja*), or a long vowel without any cons. after it (*dýja*), or

gg (leggja); the *j* being kept before *a* and *u*, as in the pres. ind. of *spyrja* (ask): *spyr*, *spyr**r*, *spyr**r*; *spyrjum*, *spyr**id*, *spyrja*, pres. subj. 1 sg. *ek spyrja*; they unmutate their vowel in the pret. and ptc. pret. (*spurða*, *spurðr*), the mutation being restored in the pret. subj. *spyrða*, *spyrðir*, etc. The ptc. pret. often has an *i* before the *ð*.

<i>berja</i> (<i>strike</i>)	<i>barða</i>	<i>barðr</i>
<i>leggja</i> (<i>lay</i>)	<i>lagða</i>	<i>lag(i)ðr</i>
<i>telja</i> (<i>tell</i>)	<i>talða</i>	<i>tal(i)ðr</i>
<i>vækja</i> (<i>wake</i>)	<i>vakða</i>	<i>vakðr</i>
<i>flytja</i> (<i>remove</i>)	<i>flutta</i>	<i>fluttr</i>
<i>dýja</i> (<i>shake</i>)	<i>düða</i>	<i>düðr</i>

158. The following keep the mutated vowel throughout :

<i>sęlja</i> (<i>sell</i>)	<i>sęlda</i>	<i>sęldr</i>
<i>sętja</i> (<i>set</i>)	<i>sętta</i>	<i>sęttr.</i>

C.

159. The following are irregular :

<i>sękja</i> (<i>seek</i>)	<i>sętta</i>	<i>sęttr</i>
<i>þykkja</i> (<i>seem</i>)	<i>þętta</i>	<i>þęttr.</i>

Subj. pret. *sętta*, *þętta*.

160. The following has an adj. for its partic. pret. :

<i>gęra</i> (<i>make</i>)	<i>gęrða</i>	<i>gęrr.</i>
-----------------------------	--------------	--------------

II. 'Have'-conjugation.

161. The few verbs of this class are conjugated like those of conj. I, except that some of them have imperatives in *-i*: *vaki*, *þęgi*, *uni*. *lifa*, *sęgja* have imper. *lif*, *sęg*. They mutate the vowel of the pret. subj. (*ynða*). Their partic. pret. generally occurs only in the neut.; sometimes the *a* is dropped.

lifa (<i>live</i>)	lifi	lifða	lifat
una (<i>be contented</i>)	uni	unða	unat
skorta (<i>be wanting</i>)	skorti	skorta	skort
þola (<i>endure</i>)	þoli	þolða	þolat
þora (<i>dare</i>)	þori	þorða	þorat
nā (<i>attain</i>)	nāi	nāða	nāðr, nāit

162. The following show mutation :

sęja (<i>say</i>)	sęgi	sagða	sagðr
þęja (<i>be silent</i>)	þęgi	þagða	þagat
hafa (<i>have</i>)	hęfi	hafða	hafðr
kaupa (<i>buy</i>)	kaupi	keypta	keyptr

163. The present indic. of the first three is as follows :

<i>Sing.</i> 1.	hęfi	sęgi	þęgi
2, 3.	hęfir	sęgir	þęgir
<i>Plur.</i> 1.	hųfum	sęgjum	þęgjum
2.	hafið	sęgið	þęgið
3.	hafa	sęja	þęja.

164. The rest of *hafa* is regular. Pres. subj. *hafa, hafir, hafi; hafim, hafið, hafi.* Pret. indic. *hafða, hafðir, hafði; hųfum, hųfud, hųfu.* Pret. subj. *hęfða, hęfðir, hęfði; hęfðim, hęfðið, hęfði.* Imper. *haf, hųfum, hafið.* Ptc. *hafandi, hafðr.*

III. 'Call'-conjugation.

ACTIVE.

	INDICATIVE.	SUBJUNCTIVE.
<i>Pres. sg.</i> 1.	kall-a	kall-a
2.	kall-ar	kall-ir
3.	kall-ar	kall-i
<i>Plur.</i> 1.	kųll-um	kall-im
2.	kall-ið	kall-ið
3.	kall-a	kall-i

	INDICATIVE.	SUBJUNCTIVE.
<i>Pret. sg.</i>	1. kall-aða	kall-aða
	2. kall-aðir	kall-aðir
	3. kall-aði	kall-aði
<i>pl.</i>	1. köll-uðum	kall-aðim
	2. köll-uðuð	kall-aðið
	3. köll-uðu	kall-aði

Imper. sing. 2. kall-a; *plur.* 1. köll-um, 2. kall-ið.

Partic. pres. kall-andi; *pret.* kallaðr (*neut.* kallat).

Infin. kalla.

MIDDLE.

	INDICATIVE.	SUBJUNCTIVE.
<i>Pres. sg.</i>	1. köll-umk	köll-umk
	2. kall-ask	kall-isk
	3. kall-ask	kall-isk
<i>pl.</i>	1. köll-umk	kall-imk
	2. kall-izk	kall-izk
	3. kall-ask	kall-isk
<i>Pfet. sg.</i>	1. köll-uðumk	köll-uðumk
	2. kall-aðisk	kall-aðisk
	3. kall-aðisk	kall-aðisk
<i>pl.</i>	1. köll-uðumk	kall-aðimk
	2. köll-uðuzk	kall-aðizk
	3. köll-uðusk	kall-aðisk

Imper. sing. 2. kall-ask; *pl.* 1. köll-umk, 2. kall-izk.

Partic. pres. kall-andisk; *pret.* kall-azk *neut.*

Infin. kall-ask.

165. So also *byrja* (begin), *hérja* (make war), *vakna* (awake).

Strong-Weak Verbs.

166. These have old strong preterites for their presents, from which new weak preterites are formed.

INFIN.	PRES. SG.	PRES. PL.	PART.	PTC.
eiga (<i>possess</i>)	ā	eigu	ätta	ättr
kunna (<i>can</i>)	kann	kunnu	kunna	kunnat <i>n.</i>
mega (<i>can</i>)	ma	megu	mätta	mätt <i>n.</i>
muna (<i>remember</i>)	man	munu	munða	munat <i>n.</i>
munu (<i>will</i>)	mun	munu	munða	—
skulu (<i>shall</i>)	skal	skulu	skylda	skyldr
þurfa (<i>need</i>)	þarf	þurfu	þurfta	þurft <i>n.</i>
unna (<i>love</i>)	ann	unnu	unna	unnt <i>n.</i>
vita (<i>know</i>)	veit	vitu	vissa	vitaðr.

167. Of these verbs *munu* and *skulu* have preterite infinitives: *mundu*, *skyldu*.

Anomalous Verbs.

168. *Vilja* (will):

	<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>
1.	vil	viljum
2.	vill	vilið
3.	vill	vilja

Subj. pres. vili. *Pret. ind.* vilda. *Ptc. prt.* viljat.

169. *Vera* (be):

	INDICATIVE.	SUBJUNCTIVE.
<i>Pres. sg.</i> 1.	em	sē
2.	ert	sēr
3.	er	sē
<i>pl.</i> 1.	erum	sēm
2.	eruð	sēð
3.	eru	sē

	INDICATIVE.	SUBJUNCTIVE.
<i>Pret. sg.</i> 1.	var	væra
2.	vart	værir
3.	var	væri
<i>pl.</i> 1.	vārum	værim
2.	vāruð	værið
3.	vāru	væri

Imper. sg. ver ; *pl.* verið. *Plc. prt.* verit n.

COMPOSITION.

170. Composition with the genitive is very frequent in Icelandic. Thus by the side of *skip-stjórn* (ship-steering) we find *skips-brot* (ship's breaking, shipwreck), *skipa-hærr* (army of ships, fleet). Genitival composition often expresses possession, as in *konungs-skip* (king's ship).

DERIVATION.

PREFIXES.

171. Prefixes are much less used in Icelandic than in Old English.

al- 'quite,' 'very': *al-búinn* 'quite ready,' *al-snotr* 'very clever.'

all- 'all,' 'very': *all-valdr* 'all-ruler, monarch,' *all-hardr* 'very hard,' *all-stórum* 'very greatly.'

and- 'against': *and-lit* 'countenance' (*líta*, look), *and-svar* 'answer.'

fjöl- 'many': *fjöl-menni* 'multitude' (*maðr*, man).

mis- 'mis-': *mis-lika* 'displease.'

ú- 'un-': *ú-friðr* 'war' (*friðr*, peace), *ú-happ* 'misfortune' (*happ* luck).

ENDINGS.

(a) Nouns.

Personal.

172. **-ingr, -ingi, -ing**: *vikingr* 'pirate,' *hofðingi* 'chief,' *kerling* 'old woman.'

Abstract.

173. **-ð**, fem. with mutation: *fegrð* 'beauty' (*fagr*, fair), *ferð* 'journey' (*fara*, go), *lengð* 'length' (*langr*, long).

-ing, fem.: *svipting* 'pulling,' *viking* 'piracy,' *virðing* 'honour.'

-leikr, masc.: *kær-leikr* 'affection' (*kærr*, dear), *skjötleikr* 'speed' (*skjötr*, swift).

-an, -un, fem.: *skipan* 'arrangement,' *skæmtun* 'amusement.'

(b) Adjectives.

174. **-ugr**: *ráðugr* 'sagacious,' *brúðugr* 'strong.'

-öttr: *kollöttr* 'bald,' *gnðöttr* 'fierce.'

-lauss '-less': *fē-lauss* 'moneyless,' *ötta-lauss* 'without fear.'

-ligr '-ly': *undr-ligr* 'wonderful,' *sann-ligr* 'probable' (*sannr*, true).

-samr: *líkn-samr* 'gracious,' *skyn-samr* 'intelligent.'

-verðr '-ward': *ofan-verðr* 'upper.'

(c) Verbs.

175. **-na**: *brotna* 'be broken' (*brotinn*, broken), *hvítna* 'become white,' *vakna* 'awake'. Used to form intransitive and inchoative verbs of the third conj.

(d) Adverbs.

176. **-liga** ‘-ly’: *undar-liga* ‘wonderfully,’ *stærk-liga* ‘strongly’ (*stærkr*, strong).

-um, dat. pl.: *störum* ‘greatly’ (*störr*, great).

SYNTAX.

177. Icelandic syntax greatly resembles Old English, but has several peculiarities of its own.

CONCORD.

178. Concord is carried out very strictly in Icelandic: *allir menn vāru bŕnir* ‘all the men were ready,’ *allir vāru drepnir* ‘all were killed.’

179. A plural adj. or pronoun referring to two nouns of different (natural or grammatical) gender is always put in the neuter: *þā gekk hann upp, ok með honum Loki* (masc.), *ok Þjālfi* (masc.), *ok Rōskva* (fem.). *þā er þau* (neut.) *hofðu lilla hrīð gengit* . . . ‘he landed, and with him L., and Þ., and R. When they had walked for some time . . .’

CASES.

180. The extensive use of the instrumental dative is very characteristic of Icelandic: whenever the direct object of a verb can be considered as the instrument of the action expressed by the verb, it is put in the dative, as in *kasta spjōti* ‘throw a spear’ (lit. ‘throw *with* a spear’), *hann hell hamarskaptinu* ‘he grasped the handle of the hammer,’ *heita þvi* ‘promise that,’ *jāta þvi* ‘agree to that.’

ADJECTIVES.

181. The weak form of adjectives is used as in O. E. after the definite article, *þessi* and other demonstratives. *annarr* (other) is always strong.

182. An adj. is often set in apposition to a following noun to denote part of it: *eiga hálfst dýrit* 'to have half of the animal,' *gnnur þau* 'the rest of them,' *of miðja nátt* 'in the middle of the night.'

PRONOUNS.

183. *sā* is often put pleonastically before the definite article *inn*, both before and after the subst.: *sā inn ungi maðr* 'that young man,' *hafit þat it djúpa* 'the deep sea.'

184. The definite article is generally not expressed at all, or else *einn*, *einnhvęrr* is used.

185. A noun (often a proper name) is often put in opposition to a dual pron. of the first and second persons, or a plur. of the third person: *þit fęlagar*, 'thou and thy companions,' *með þeim Āka* 'with him and Āki.' Similarly *stęndr Þęrr upp ok þeir fęlagar* 'Thor and his companions get up.'

186. The plurals *vęr*, *þęr* are sometimes used instead of the singulars *ek*, *þū*, especially when a king is speaking or being spoken to.

187. *sik* and *sęr* are used in a strictly reflexive sense, referring back to the subject of the sentence, like *se* in Latin: *Þęrr bauð honum til matar með sęr* 'Thor asked him to supper with him.'

VERBS.

188. The tenses for which there is no inflection in the active, and all those of the passive, are formed by the auxiliaries *skal* (shall), *hafa* (have), *vera* (be) with the infin. and ptc. pret., much as in modern English.

189. The historical present is much used, often alternating abruptly with the preterite.

190. The middle voice is used: (1) in a purely reflexive sense: *spara* 'spare,' *sparask* 'spare oneself, reserve one's strength.' (2) intransitively: *búa* 'prepare,' *búask* 'become ready, be ready'; *setja* 'set,' *setjask* 'sit down'; *sýna* 'show,' *sýnask* 'appear, seem.' (3) reciprocally: *berja* 'strike,' *berjask* 'fight'; *hitta*, 'find,' *hittask* 'meet.' In other cases it specializes the meaning of the verb, often emphasizing the idea of energy or effort: *koma* 'come,' *komask* 'make one's way.'

191. The impersonal form of expression is widely used in Icelandic: *rak á storm* (acc.) *fyrir þeim* 'a storm was driven in their face.'

192. The indef. 'one' is expressed in the same way by the third pers. sg., and this form of expression is often used when the subject is perfectly definite: *ok freista skal þessar iþróttar* 'and this feat shall be tried (by you).'

193. The abrupt change from the indirect to the direct narration is very common: *Haraldi konungi var sagt at þar var komit bjarndýri, ok á Íslenskr maðr,* 'King Harold was told that a bear had arrived, and that an Icelander owned it.' The direct narration is also used after *at* (that): *hann svarar at 'ek skal ríða til Hóljar'* 'he answers that he will ride to Hel.'

TEXTS.

I.

THOR.

Þörr er ásanna framast, sá er kallaðr er Ása-þörr eða Oku-þörr; hann er stærkastr allra guðanna ok manna. Hann á þar ríki er Þrúð-vangar heita, en höll hans heitir Bilskírnir; í þeim sal eru fimm hundruð gölfa ok fjörir tigrir; þat er hūs mest, svá at meñn hafa gört. 5

Þörr á hafra tvá, er svá heita, Tann-gnjöstr ok Tann-grisnir, ok reið þá er hann ekr, en hafrarnir draga reiðina; því er hann kallaðr Okuþörr. Hann á ok þrjá kost-gripi. Einn þeira er hamarrinn Mjöllnir, er hrím-þursar ok berg-risar kenna, þá er hann kömr á lopt, ok er þat eigi undarligt: 10 hann hefir lamit margan haus á feðrum eða frændum þeira. Annan grip á hann beztan, megin-gjarðar; ok er hann spennir þeim um sik, þá vęx honum ás-megin hálfu. En þriðja hlut á hann þann er mikill gripur er í, þat eru jarn-glöfar; þeira mā hann eigi missa við hamarskaptit. En 15 engi er svá fröðr at telja kunni 9ll störr-virki hans.

II.

THOR AND ÚTGARÐALOKI.

Þat er upp-haf þessa máls at Okupörr för með hafra sína ok reið, ok með honum sá áss er Loki er kallaðr; koma þeir at kveldi til eins bōnda ok fā þar nātt-stað. En um kveldit tōk Þörr hafra sína, ok skar bāða; eftir þat vāru 5 þeir flęgnir ok bornir til ketils; en er soðit var, þā settisk Þörr til nātt-verðar ok þeir lags-męnn. Þörr bauð til matar með sēr bōndanum, ok konu hans, ok þornum þeira; sonr bōnda hēt Þjālfi, en Rōskva dōttir. Þā lagði Þörr hafrstōkurnar utar frā eldinum, ok mælti at bōndi ok heima-męnn 10 hans skyldu kasta ā hafrstōkurnar beinunum. Þjālfi, sonr bōnda, helt ā lær-lęgg hafrsins, ok sprętti ā knifi sínum, ok braut til męrgjar. Þörr dvalðisk þar of nāttina; en i öttu fyrir dag stōð hann upp, ok klæddi sik, tōk hamarinn Mjöllni ok brā upp, ok vígði hafrstōkurnar; stōðu þā upp 15 hafrarnir, ok var þā annarr haltr eþtra foeti. Þat fann Þörr, ok talði at bōndinn eða hans hjōn mundi eigi skynsamliga hafa farit með beinum hafrsins: kęnnir hann at brotinn var lærlęgggrinn. Eigi þarf langt frā því at segja: vita męgu þat allir hversu hræddr bōndinn mundi vera, er hann sá at Þörr 20 lēt síga brýnnar ofan fyrir augun; en þat er sá augnanna, þā hugðisk hann falla mundu fyrir sjōninni einni samt; hann hęrði hęndrnar at hamar-skaptinu svā at hvitnuðu knūarnir. En bōndinn görði sem vān var, ok ۆll hjōnin: kōlluðu ākafliga, bāðu sēr friðar, buðu at fyrir kvæmi alt þat er þau 25 āttu. En er hann sá hræzlu þeira, þā gekk af honum

möðrinn, ok sefaðisk hann; ok tók af þeim í sætt börn þeira, Þjálfu ok Rǫsku, ok görðusk þau þá skyldir þjónustu-
mennt þǫrs, ok fylgja þau honum jafnan síðan.

Lēt hann þar eftir hafra, ok byrjaði ferðina austr í Jötun-heima, ok alt til hafsins; ok þá fór hann út yfir 30 hafit þat it djúpa; en er hann kom til lands, þá gekk hann upp, ok með honum Loki, ok Þjálfu, ok Rǫskva. Þá er þau hófðu litla hrið gengit, varð fyrir þeim mörk stór; gengu þau þann dag allan til myrks. Þjálfu var allra manna fót-hvatastr; hann bar kyl þǫrs, en til vista var eigi gott. 35 Þá er myrkt var orðit, leituðu þeir sér til náttstaðar, ok fundu fyrir sér skála nakkvarn mjök mikinn, vāru dyrr ā enda, ok jafn-breiddar skālanum; þar leituðu þeir sér nátt-bōls. En of miðja nátt varð land-skjālfsti mikill, gekk jörðin undir þeim skykkjum, ok skalf hūsit. Þá stóð Þórr upp, ok 40 hēt ā lagsmenn sína; ok leituðusk fyrir, ok fundu af-hūs til hœgri handar í miðjum skālanum, ok gengu þannig; settisk Þórr í dyrrin (en önnur þau vāru innar frá honum,) ok vāru þau hrædd, en Þórr helt hamarskaptinu, ok hugði at verja sik; (þā heyrðu þau ym mikinn ok gný.) En er kom at 45 dagan, þā gekk Þórr út, ok sér hvar lā maðr skamt frá honum í skōginum, ok var sā eigi litill; hann svaf, ok hraut stærkliga. Þā þóttisk Þórr skilja hvat lätum verit hafði of náttina; hann spęnnir sik megingjörðum, ok óx honum āsmęgin; en í því vaknar sā maðr, ok stóð skjött upp; en 50 þā er sagt at Þór varð bilt einu sinni at slā hann með hamrinum; ok spurði hann at nafni, en sā nefndisk Skrýmír: 'en eigi þarf ek,' sagði hann, 'at spyrja þik at nafni: kęnni ek at þū ert Ásapórr; en hvært hefir þū dręgit ā braut hanzka/minn?' Seildisk þā Skrýmír til, ok tók upp hanzka sinn; 55 sér Þórr þā at þat hafði hann haft of náttina fyrir skāla, en afhūsit þat var þumlunggrinn hanzkans. Skrýmír spurði ef Þórr vildi hafa fōru-neyti hans, en Þórr jätti því. Þā tók

Skrýmir ok leysti nestbagga sinn, ok bjósk til at eta dögurð,
 60 en Þórr í ǫðrum stað ok hans félagar. Skrýmir bauð þá at
 þeir legðu mottu-neyti sitt, en Þórr jätti því; þá batt Skrýmir
 nest þeira alt í einn bagga, ok lagði á bak sér; hann gekk
 fyrir of daginn, ok steig heldr stórum, en síðan at kveldi
 leitaði Skrýmir þeim náttstaðar undir eik nakkvarri mikilli.
 65 Þá mælti Skrýmir til Þórs at hann vill leggjask niðr at
 sofna; 'en þér takið nest-baggann, ok búið til nátt-verðar
 yðr.' því næst sofnar Skrýmir, ok hraut fast; en Þórr tók
 nest-baggann ok skal leysa; en svá er at segja, sem ú-trúligt
 mun þykkja, at engi knút fekk hann leyst, ok engi álar-
 70 endann hreyft, svá at þá væri lausari en áðr. Ok er hann
 sér at þetta verk má eigi nýtast, þá varð hann reiðr, greip
 þá hamarinn Mjöllni tveim höndum, ok steig fram ǫðrum
 foeti at þar er Skrýmir lá, ok lýstr í höfuð honum; en
 Skrýmir vaknar, ok spyrr hvárt laufs-blað nakkvat felli í
 75 höfuð honum, eða hvárt þeir hefðu þá matazk, ok sé bünir
 til rekkna. Þórr segir at þeir munu þá sofa ganga. Ganga
 þau þá undir aðra eik. Er þat þér satt at segja, at ekki var
 þá óttalaust at sofa. En at miðri nátt þá heyrir Þórr at
 Skrýmir hrýtr, ok söfr fast, svá at dunar í sköginum. Þá
 80 stendr hann upp, ok gengr til hans, reiðir hamarinn titt ok
 hart, ok lýstr ofan í miðjan hvirfil honum; hann kynnir at
 hamars-muðrinn sökkr djúpt í höfuðit. En í því bili vaknar
 Skrýmir, ok mælti: 'hvat er nú? fell akarn nakkvat í höfuð
 mér? eða hvat er titt um þik, Þórr?' En Þórr gekk aptr
 85 skyndiliga, ok svarar at hann var þá nývaknaðr, sagði at þá
 var mið nátt, ok enn væri mál at sofa. Þá hugsaði Þórr þat,
 ef hann kvæmi svá í foeri at slá hann it þriðja högg, at aldri
 skyldi hann sjá sik síðan; liggr nú ok gætir ef Skrýmir
 sofnaði fast. En litlu fyrir dagan þá heyrir hann at Skrýmir
 90 mun sofnat hafa; stendr þá upp, ok hleypr at honum, reiðir
 þá hamarinn af ǫllu afli ok lýstr á þunn-vangann þann er

upp vissi; sökkr þá hamarrinn upp at skaptinu. En Skrýmir settisk upp, ok strauk of vangann, ok mælti: 'hvært munu fuglar nakkvarir sitja í trénu yfir mér? mik grunaði, er ek vaknaða, at tros nakkvat af kvistunum felli í hofuð 95 mér; hvært vakir þú, Þórr? Mál mun vera upp at standa ok klæðask, en ekki eigu þér nú langa leið fram til borgarinnar er kolluð er Út-garðr. Heyrt hefi ek at þér hafíð kvisat í milli yðvar at ek væra ekki litill maðr vexti, en sjá skulu þér þar stoerri menn, er þér komið í Útgarð. Nú mun 100 ek ráða yðr heil-ræði: láti þér eigi störliga yfir yðr, ekki munu hirðmenñ Útgarða-loka vel þola þvílíkum kögur-sveinum kópur-yrði; en at oðrum kosti hverfið aptr, ok þann ætla ek yðr bættra af at taka. En ef þér vilið fram fara, þá stefni þér í austr, en ek á nú norðr leið til fjalla 105 þessa er nú munu þér sjá mega.' Tękr Skrýmir nest-baggann, ok kastar á bak sér, ok snýr þvers á braut í sköginn frá þeim, ok er þess eigi getit at æsirnir bæði þá heila hittask.

Þórr fór fram á leið ok þeir félagar, ok gekk fram til miðs 110 dags; þá sá þeir borg standa á völlum nokkurum, ok settu hnakkann á bak sér aptr, aðr þeir fengu sēt yfir upp; ganga til borgarinnar, ok var grind fyrri borg-hliðinu, ok lokin aptr. Þórr gekk á grindina, ok fekk eigi upp lokit; en er þeir þreyttu at komask í borgina, þá smugu þeir milli spalanna 115 ok kōmu svā inn; sá þá holl mikla, ok gengu þannig; var hurðin opin; þá gengu þeir inn, ok sá þar marga menn á tvā þekki, ok flesta oerit stōra. Því næst koma þeir fyrir konunginn, Útgarðaloka, ok kvøddu hann, en hann leit seint til þeira, ok glotti um tōnn, ok mælti: 'seint er um langan 120 veg at spyrja tíðinda, eða er annan veg en ek hygg, at þessi svein-stauli sē Okupórr? en meiri muntu vera en mér lízk þú; eða hvat íþrōtta er þat er þér félagar þykkizk vera við bünir? Engi skal hēr vera með oss sá er eigi kunni nakkvars

- 125 konar list eða kunnandi um fram flesta menn.' Þá segir sá
 er síðast gekk, er Loki heitir: 'kann ek þá íþrött, er ek em
 al-búinn at reyna, at engi er hér sá inni er skjötara skal eta
 mat sinn en ek.' Þá svarar Útgarðaloki: 'íþrött er þat, ef
 þú efnir, ok freista skal þá þessar íþröttar;' kallaði utar á
 130 þekkin at sá er Logi heitir skal ganga á gólf fram, ok freista
 sîn í mōti Loka. Þá var tekit trog eitt, ok borit inn á hallar-
 gölfit, ok fyllt af slātri; settisk Loki at þórum enda, en Logi
 at þórum, ok át hvārr-tveggja sem tíðast, ok moettusk í miðju
 troginu; hafði þá Loki etit slātr alt af beinum, en Logi hafði
 135 ok etit slātr alt ok beinin með, ok svā trogit; ok sýndisk nū
 ollum sem Loki hefði lāt it leikinn. Þá spyrr Útgarðaloki
 hvat sá inn ungi maðr kunnir leika. En Þjālfir segir at hann
 mun freista at renna skeið nokkur við einn-hvern þann er
 Útgarðaloki fær til. Hann segir, Útgarðaloki, at þetta er
 140 gōð íþrött, ok kallar þess meiri vān at hann sē vel at sēr
 búinn of skjōtleikinn, ef hann skal þessa íþrött inna; en þō
 lætr hann skjōtt þessa skulu freista. Stendr þá upp Útgarða-
 loki, ok gengr út, ok var þar gott skeið at renna eptir slēttum
 velli. Þá kallar Útgarðaloki til sîn sveinstaula nakkvarn, er
 145 nefndr er Hugi, ok bað hann renna í kōpp við Þjālfā. Þá
 taka þeir it fyrsta skeið, ok er Hugi þvi framr at hann
 snýsk aptr í mōti honum at skeiðs enda. Þá mælti Útgarða-
 loki: 'þurfa muntu, Þjālfir, at leggja þik meir fram, ef þū
 skalt vinna leikinn; en þō er þat satt, at ekki hafa hér komit
 150 þeir menn er mēr þykkja fōthvatari en svā.' Þá taka þeir
 aptr annat skeið, ok þá er Hugi er kominn til skeiðs enda,
 ok hann snýsk aptr, þá var langt kōlf-skot til Þjālfā. Þá
 mælti Útgarðaloki: 'vel þykkir mēr Þjālfir renna; en eigi
 trūi ek honum nū at hann vinni leikinn, en nū mun reyna,
 155 er þeir renna it þriðja skeiðit.' Þá taka þeir enn skeið; en
 er Hugi er kominn til skeiðs enda ok snýsk aptr, ok er
 Þjālfir eigi þá kominn á mitt skeiðit; þá segja allir at reynt

er um þenna leik. Þá spyr Útgarðaloki Þór, hvat þeira
 íþrótta mun vera er hann muni vilja birta fyrir þeim, svá
 miklar sögur sem menn hafa gört um störvirki hans. Þá 160
 mælti Þórr at hełzt vill hann þat taka til, at þreyta drykkju
 við einnhvern mann. Útgarðaloki segir at þat má vel vera ;
 ok gengr inn i höllina, ok kallar skutil-svein sinn, biðr at
 hann taki vítis-horn þat, er hirðmenn eru vanir at drekka af.
 Því næst kömr fram skutilsveinn með horninu, ok fær Þór i 165
 hönd. Þá mælti Útgarðaloki: 'af horni þessu þykkir þá
 vel drukkit, ef i einum drykk gengr af, en sumir menn
 drekka af i tveim drykkjum, en engi er svá litill drykkju-
 maðr, at eigi gangi af i þrimr.' Þórr lítr á hornit, ok sýnisk
 ekki mikit, ok er þó hełdr langt, en hann er mjök þyrstr; 170
 tēkr at drekka, ok svelgr allstörum, ok hyggr at eigi skal
 þurfa at lúta optar at sinni i hornit. En er hann þraut
 örindit, ok hann laut ór horninu, ok sēr hvat leið drykkinum,
 ok lízk honum svá, sem all-litill munr mun vera at nú sē
 lægra i horninu en áðr. Þá mælti Útgarðaloki: 'vel er 175
 drukkit, ok eigi til mikit; eigi munda-k trúa, ef mér væri
 sagt frá, at Ásáþórr mundi eigi meira drykk drekka; en
 þó veit ek at þú munt vilja drekka af i öðrum drykk.'
 Þórr svarar engu, setr hornit á munn sēr, ok hyggr nú at
 hann skal drekka meira drykk, ok þreytir á drykkjuna, sem 180
 honum vannsk til örindi, ok sēr enn at stikillinn hornsins
 vill ekki upp svá mjök sem honum líkar; ok er hann tók
 hornit af munni sēr ok sēr, lízk honum nú svá, sem minna
 hafi þorrit en i inu fyrra sinni; er nú gott beranda borð
 á horninu. Þá mælti Útgarðaloki: 'hvat er nú, Þórr? 185
 muntu nú eigi sparask til eins drykkjar meira en þér mun
 hagr á vera? Svá lízk mér, ef þú skalt nú drekka af horninu
 inn þriðja drykkinn, sem þessi mun mestr ætlaðr; en ekki
 muntu mega hēr með oss heita svá mikill maðr sem æsir
 kalla þik, ef þú görir eigi meira af þér um aðra leika en mér 190

lizk sem um þenna mun vera.' Þá varð Þórr reiður, setr
 hornit á munn sēr, ok drekkur sem ákafligast má hann, ok
 preytir sem lengst á drykkinn; en er hann sá í hornit, þá
 hafði nú heizt nakkvat munr á fengizk, ok þá býður hann upp
 195 hornit, ok vill eigi drekka meira. Þá mælti Útgarðaloki:
 'auð-sēt er nú at mättr þinn er ekki svá mikill sem vēr
 hugðum; en vill-tu freista um fleiri leika? Sjá má nú, at
 ekki nýtir þú hēr af.' Þórr svarar: 'freista má ek enn of
 nakkvara leika, en undarliga mundi mér þykkja, þá er ek var
 200 heima með ásum, ef þvilikir drykkir væri svá litlir kallaðir. En
 hvat leik vili þēr nú bjóða mér?' Þá mælti Útgarðaloki: 'þat
 göra hēr ungir sveinar er lítit mark mun at þykkja, at hefja
 upp af jorðu kott minn; en eigi munda-k kunna at mæla
 þvilikt við Ásapör, ef ek hefða eigi sēt fyrr at þú ert miklu
 205 minni fyrir þēr en ek hugða.' Því næst hljöp fram kotttr
 einn grár á hallargölfít, ok heidr mikill; en Þórr gekk til, ok
 tók hendi sinni niður undir miðjan kvíðinn, ok lypti upp, en
 kotttrinn beygði kenginn, svá sem Þórr rétti upp höndina; en
 er Þórr seildisk svá langt upp sem hann mátti lengst, þá létti
 210 kotttrinn einum foeti, ok fær Þórr eigi framit þenna leik. Þá
 mælti Útgarðaloki: 'svá fōr þessi leikr sem mik varði;
 kotttrinn er heidr mikill, en Þórr er lægr ok litill hjá stōr-
 męnni því sem hēr er með oss.' Þá mælti Þórr: 'svá litinn
 sem þēr kallið mik, þá gangi nú til einnhverr, ok fāisk við
 215 mik; nú em ek reiður.' Þá svarar Útgarðaloki, ok litask um
 á þekkina, ok mælti: 'eigi sē ek þann mann hēr inni, er
 eigi mun litil-ræði í þykkja at fāsk við þik;' ok enn mælti
 hann: 'sjām fyrst, kalli mér hingat kęrlinguna, fōstru mína
 Elli, ok fāisk Þórr við hana, ef hann vill; fęlt hefir hon þá
 220 męnn er mér hafa litizk eigi ū-stęrkligri en Þórr er.' Því
 næst gekk í hōllina kęrling ein gōmul. Þá mælti Útgar-
 ðaloki, at hon skal taka fang við Ásapör. Ekki er langt um
 at göra: svá fōr fang þat at því harðara er Þórr knūðisk at

fangnu, því fastara stóð hon; þá tók kerling at leita til bragða, ok varð Þórr þá lauss á fótum, ok vāru þær svip- 225
tingar all-harðar, ok eigi lengi áðr en Þórr fell á knē ǫðrum foeti. Þá gekk til Útgarðaloki, bað þau hætta fanginu, ok sagði svā, at Þórr mundi eigi þurfa at bjóða fleirum monnum fang í hans hǫll; var þá ok liðit á nātt, vísaði Útgarðaloki Þór ok þeim félögum til sætis, ok dveljask þar nātt-langt í 230
gōðum fagnaði.

En at morgni, þegar dagaði, stendr Þórr upp ok þeir félagar, klæða sik, ok eru bünir braut at ganga. Þá kom þar Útgarðaloki, ok lét setja þeim borð; skorti þá eigi gōðan fagnað, mat ok drykk. En er þeir hafa matazk, þá 235
snúask þeir til ferdar. Útgarðaloki fylgir þeim út, gengr með þeim braut ór borginni; en at skilnaði þá mælti Útgarðaloki til Þórs, ok spyrr hvernig honum þykkir ferd sîn orðin, eða hvārt hann hefir hitt ríkara mann nakkvarn en sik. Þórr svarar at eigi mun hann þat segja, at eigi hafi 240
hann mikla ú-scemð farit í þeira við-skiptum; 'en þó veit ek at þēr munuð kalla mik lítinn mann fyrir mēr, ok uni ek því illa.' Þá mælti Útgarðaloki: 'nū skal segja þēr it sanna, er þū ert út kominn ór borginni—ok ef ek lifi ok mega-k
ráða, þá skaltu aldri optar í hana koma; ok þat veit trúa 245
mín, at aldri hefðir þū í hana komit, ef ek hefða vitat áðr at þū hefðir svā mikinn krapt með þēr, ok þū hafðir svā nær haft oss mikilli ú-sceru. En sjón-hverfingar hefí ek gört þēr, svā at fyrsta sinn, er ek fann þik á sköginum, kom ek til fundar við yðr; ok þá er þū skyldir leysa nestbaggann, þá 250
hafða-k bundit með gres-järni, en þū fannt eigi hvar upp skyldi lúka. En því næst laust þū mik með hamrinum þrjú hogg, ok var it fyrsta minst, ok var þó svā mikit, at mēr mundi endask til bana, ef á hefði komit; en þar er þū sátt hjā hǫll minni set-berg, ok þar sátt-u ofan í þrjá dala fer- 255
skeytta ok einn djúpastan, þat vāru hamarspor þín; setber-

| ginu brá ek fyrir högginn, en eigi sátt þú þat. Svá var ok of
 leikana, er þér þreyttuð við hirðmenn mína. Þá var þat it
 fyrsta, er Loki görði; hann var mjök soltinn, ok át títt; en
 260 sá er Logi hēt, þat var villi-eldr, ok brændi hann eigi seinna
 slátrit en trogit. En er Þjálfi þreytti rásina við þann er
 Hugi hēt, þat var hugi minn, ok var Þjálfa eigi vænt at
 þreyta skjöt-foeri við hann. En er þú drakkt af horninu, ok
 þótti þér seint liða,—en þat veit trúa mín, at þá varð þat
 265 undr, er ek munda eigi trúa at vera mætti; annarr endir
 | hornsins var út í hafi, en þat sattu eigi; en nú, er þú kömr
 til sævarins, þá mun-tu sjá mega, hvern þurð þú hefir drukkit
 á sænum.' Þat eru nú fjörur kallaðar. Ok þenn mælti hann:
 'eigi þótti mér hitt minna vera vert, er þú lyptir upp ket-
 270 tinum, ok þér satt at segja, þá hræddusk allir þeir er sá,
 er þú lyptir af jörðu einum foetinum; en sá kotttr var eigi
 sem þér sýndisk; þat var Miðgarðs-ormr, er liggtr um lönd
 | öll, ok vannsk honum varliga lengðin til, at jörðina tœki
 sporðr ok höfuð; ok svá langt seildisk þú upp at skamt var
 275 þá til himins. En hitt var ok mikit undr um fangit, er þú
 fekkzk við Elli; fyrir því at engi hefir sá orðit, ok engi
 mun verða, ef svá gamall er at elli biðr, at eigi komi elli
 öllum til falls. Ok er nú þat satt at segja, at vēr munum
 skiljask, ok mun þá bętr hvárratveggju handar at þér komið
 280 eigi optar mik at hitta; ek mun þenn annat sinn vęrja borg
 mína með þvílíkum vélum eða öðrum, svá at ekki vald munu
 þér á mér fá.' En er Þórr heyrði þessa tōlu, greip hann til
 hamarsins, ok bregðr á lopt; en er hann skal fram reiða, þá
 sēr hann þar hvergi Útgarðaloka, ok þá snýsk hann aprtr til
 285 borgarinnar, ok ætlask þá fyrir at brjóta borgina; þá sēr
 hann þar vōllu víða ok fagra, en enga borg. Snýsk hann
 þá aprtr, ok fęrr leið sína, til þess er hann kom aprtr í Þrúð-
 vanga.

III.

BALDER.

Annarr sonr Óðins er Baldr, ok er frā honum gott at segja : hann er þeztr, ok hann lofa allir. Hann er svā fagr ā-litum ok þjartr svā at lýsir af honum ; ok eitt gras er svā hvitt at jafnat er til Baldrs brār, þat er allra grasa hvítast ; ok þar eptir mǣttu marka hans fegrð, bæði ā hār ok ā liki ; 5 hann er vitrastr āsanna, ok fegrstr taliðr ok líknsamastr. En sū nǣttūra fylgir honum at engi mā haldask dōmr hans. Hann býr þar sem heitir Breiða-blik, þat er ā himni ; i þeim stað mā ekki vera ū-hreint, svā sem hēr segir :

Breiðablik heita, þar er Baldr hefir 10
sēr of görva sali ;
i því landi er ek ággja veit
fæsta feikn-stafi.

IV.

THE DEATH OF BALDER.

Þat er upphaf þessar sögu, at Baldr inn góða dreymði drauma stóra ok hættliga um líf sitt. En er hann sagði ásunum draumana, þá báru þeir saman ráð sín, ok var þat gört at beiða griða Baldri fyrir alls konar háska; ok Frigg
5 tók swardaga til þess, at eira skyldu Baldri eldr ok vatn, jarn ok alls konar málmr, steinar, jörðin, viðirnir, söttirnar, dýrin, fuglarnir, eitr, ormar. En er þetta var gört ok vitat, þá var þat skemtun Baldrs ok ásanna at hann skyldi standa upp á þingum, en allir aðrir skyldu sumir skjóta á hann, sumir
10 höggva til, sumir þerja grjóti. En hvat sem at var gört, sakaði hann ekki, ok þótti þetta öllum mikill frami. En er þetta sá Loki Laufeyjar-son, þá líkaði honum illa er Baldr sakaði ekki. Hann gekk til Fen-salar til Friggjar, ok brá sér í konu líki; þá spyrr Frigg ef sú kona vissi hvat æsir
15 hófðusk at á þinginu. Hon sagði at allir skutu at Baldri, ok þat, at hann sakaði ekki. Þá mælti Frigg: 'eigi munu væpn eða viðir granda Baldri; eiða hefji ek þegit af öllum þeim.' Þá spyrr konan: 'hafa allir hlutir eiða unnit at eira Baldri?' Þá svarar Frigg: 'vex viðar-teinungr einn fyrir
20 vestan Val-höll; sá er Mistilteinn kallaðr; sá þótti mér ungr at krefja eiðsins.' Því næst hvarf konan á braut; en Loki tók Mistiltein ok sleit upp, ok gekk til þings. En Höðr stóð utarlíga í mannhringinum, því at hann var blindr. Þá mælti Loki við hann: 'hví skýtr þú ekki at Baldri?' Hann svarar:
25 'því at ek sé eigi, hvar Baldr er, ok þat annat, at ek em

vápnlauss.' Þá mælti Loki: 'gör-ðu þó í líking annarra manna, ok veit Baldri scemð sem aðrir menn; ek mun vísa þér til, hvar hann stendr; skjöt at honum vendi þessum.' Höðr tók Mistiltein, ok skaut at Baldri at tilvisun Loka; flaug skotit í gegnum hann, ok fell hann dauðr til jarðar; ok 30 hefir þat mest ū-happ verit unnit með goðum ok monnum. Þá er Baldr var fallinn, þá fellusk öllum ásum orð-tök, ok svá hendr at taka til hans; ok sá hveðr til annars, ok vāru allir með einum hug til þess er unnit hafði verkit; en engi mætti hefna: þar var svā mikill gríða-staðr. En þá er 35 æsirnir freistuðu at mæla, þá var hitt þó fyrr, at grátrinn kom upp, svā at engi mætti öðrum segja með orðunum frá sínum harmi. En Óðinn bar þeim mun verst þenna skaða, sem hann kunni mesta skyn, hveðsu mikil af-taka ok missa ásunum var í frá-falli Baldrs. En er goðin vitkuðusk, þá 40 mælti Frigg ok spurði, hveðr sá væri með ásum, er eignask vildi allar ástir hennar ok hylli, ok vili hann riða á heil-veg ok freista ef hann fái fundit Baldr, ok bjóða Heilju út-lausn, ef hon vill láta fara Baldr heim í Ás-garð. En sá er nefndr Hærmōðr inn hvati, sonr Óðins, er til þeirar farar varð. Þá 45 var tekinn Sleipnir, hestr Óðins, ok leiddr fram, ok steig Hærmōðr á þann hest, ok hleypði braut.

En æsirnir töku lík Baldrs ok fluttu til sævar. Hringhorni hēt skip Baldrs, hann var allra skipa mestr; hann vildu goðin fram setja, ok göra þar á bāl-foð Baldrs; en 50 skipit gekk hveðgi fram. Þá var sent í Jötunheima eftir gýgi þeiri er Hyrrokin hēt; en er hon kom, ok reið vargi, ok hafði högg-orm at taumum, þá hljöp hon af hestinum, en Óðinn kallaði til ber-serki fjóra at gæta hestsins, ok fengu þeir eigi haldit, nema þeir feldi hann. Þá gekk Hyrrokin á 55 fram-stafn nokkvans, ok hratt fram í fyrsta við-bragði, svā at eldr hraut ör hlunnunum, ok lönd öll skulfu. Þá varð þórr reiðr, ok greip hamarinn, ok mundi þá brjóta höfuð

hennar, æðr en goðin öll báðu henni friðar. Þá var borit
 60 út á skipit lík Baldrs; ok er þat sá kona hans, Nanna, Neps
 dóttir, þá sprakk hon af harmi, ok dó; var hon borin á
 bálit, ok slégit í eldi. Þá stóð Þörr at, ok vígði bálit með
 Mjöllni; en fyrir fötum hans rann dvergr nakkvarr, sá er
 Lítr nefndr; en Þörr spyrndi foeti sínum á hann, ok hratt
 65 honum í eldinn, ok brann hann. En at þessi brænnu sotti
 margs konar þjóð: fyrst at segja frá Óðni, at með honum
 fór Frigg ok valkyrjur ok hrafnar hans; en Freyr ök í keru
 með gælti þeim er Gullin-bursti heitir eða Slíðrug-tanni; en
 Heimdallr reið hesti þeim er Gull-toppr heitir; en Freyja
 70 kottum sínum. Þar kömr ok mikit fólk hrímpursa, ok berg-
 risar. Óðinn lagði á bálit gullhring þann er Draupnir
 heitir; honum fylgði síðan sú náttúra, at hina niundu hverja
 nátt drupu af honum átta gullhringar jafn-höfgir. Hestr
 Baldrs var leiddr á bálit með öllu reiði.

75 En þat er at segja frá Hærmóði, at hann reið níu nætr
 dökkva dala ok djúpa, svá at hann sá ekki, fyrr en hann
 kom til árinna Gjallar, ok reið á Gjallar-brúna; hon er
 þökkð lýsi-gulli. Móðguðr er nefnd mæz sú er gætir brúar-
 innar; hon spurði hann at nafni eða ætt, ok sagði at hinn
 80 fyrra dag riðu um brúna fimm fylki dauðra manna; 'en eigi
 dynr brúin minnr undir einum þer, ok eigi hefir þú lit dauðra
 manna; hví riðr þú hér á helveg?' Hann svarar at 'ek
 skal riða til heljar at leita Baldrs, eða hvárt hefir þú nakkvat
 sēt Baldr á helvegi?' En hon sagði at Baldr hafði þar
 85 riðit um Gjallarbrú; 'en niðr ok norðr liggr helvegr.' Þá
 reið Hærmóðr þar til er hann kom at hel-grindum; þá steig
 hann af hestinum, ok gyrði hann fast, steig upp, ok keyrði
 hann sporum, en hestrinn hljöp svá hart, ok yfir grindina, at
 hann kom hvergi nær. Þá reið Hærmóðr heim til hallar-
 90 innar, ok steig af hesti, gekk inn í höllina, sá þar sitja í
 öndvegi Baldr, bróður sinn, ok dvalðisk Hærmóðr þar um

nättina. En at morgni þá beiddisk Hęrmōðr af Hęlju at Baldr skyldi ríða heim með honum, ok sagði hversu mikill grátr var með ásum. En Hęl sagði at þat skyldi svā reyna, hvárt Baldr var svā ást-sæll sem sagt er; ‘ok ef allir hlutir í 95 heiminum, kykvir ok dauðir, grāta hann, þá skal hann fara til āsa aptr, en haldask með Hęlju, ef nakkvarr mæli við, eða vill eigi grāta.’ Þá stōð Hęrmōðr upp, en Baldr leiðir hann út ór höllinni, ok tōk hringinn Draupni, ok sendi Ōðni til minja, en Nanna sendi Frigg ripti, ok ęnn fleiri gjafar, 100 Fullu fingr-gull. Þá reið Hęrmōðr aptr leið sína, ok kom í Ásgarð, ok sagði ęll tíðindi þau er hann hafði sēt ok heyr.

Því næst sendu æsir um allan heim örind-reka, at biðja at Baldr væri grātinn ór hęlju; en allir görðu þat, męnninir, ok kykvendin, ok jörðin, ok steinarnir, ok trē, ok allr málmr; 105 svā sem þū munt sēt hafa, at þessir hlutir grāta, þá er þeir koma ór frosti ok í hita. Þá er sendi-męnn fóru heim, ok hófðu vel rekit sín örindi, finna þeir í hęlli nokkurum hvar gýgr sat; hon nefndisk Þokk. Þeir biðja hana grāta Baldr ór hęlju. Hon svarar:

110

‘Þokk mun grāta þurrum tārur
Baldrs bálfarar;
kyks nē dauðs naut-k-a-k karls sonar;
haldi Hęl því es hęfir!’

En þess geta męnn, at þar hafi verit Loki Laufeyjar-son, 115 er flest hęfir ilt gört með ásum.

V.

HĒÐINN AND HOGNI.

Konungr sá er Hogni er nefndr átti dóttur, er Hildir hēt. Hana tók at hęr-fangi konungr sá er Hēðinn hēt, Hjarrandason. Þá var Hogni konungr farinn í konunga-stęfnu; en er hann spurði at hęrjat var í ríki hans, ok dóttir hans var í
 5 braut tękin, þá fór hann með sínu liði at leita Hēðins, ok spurði til hans, at Hēðinn hafði siglt norðr með landi. Þá er Hogni konungr kom í Noreg, spurði hann at Hēðinn hafði siglt vestr um haf. Þá siglir Hogni ęptir honum allt til Orkn-eyja; ok er hann kom þar sem heitir Hā-ey, þá
 10 var þar fyrir Hēðinn með lið sitt. Þá fór Hildir á fund fjoður síns, ok bauð honum men at sætt af hęndi Hēðins, en í oðru orði sagði hon at Hēðinn væri búinn at þęrjask, ok ætti Hogni af honum engrar vægðar vān. Hogni svarar stirt dóttur sinni; en er hon hitti Hēðin, sagði hon honum, at
 15 Hogni vildi enga sætt, ok bað hann búask til orrostu, ok svā göra þeir hvārir-tveggju, ganga upp ā eyna, ok fylkja liðinu. Þá kallar Hēðinn ā Hogni, māg sinn, ok bauð honum sætt ok mikit gull at bōtum. Þá svarar Hogni: ‘of síð bauzt-u þetta, ef þū vill sættask, þvī at nū hęfi ek
 20 dręgit Dāins-leif, er dvergarnir görðu, er manns bani skal verða, hvęrt sinn er þert er, ok aldri bilar í hoggvi, ok ekki sār groer, ef þar skeinisk af.’ Þá svarar Hēðinn: ‘sverði hęlir þū þar, en eigi sigri; þat kalla ek gott hvęrt er dróttin-holt er.’ Þá höfu þeir orrostu þā er Hjaðninga-vīg er kallat,
 25 ok þorðusk þann dag allan, ok at kveldi fóru konungar til

skipa. En Hildir gekk of nättina til valsins, ok vakði upp með fjolkyngi alla þá er dauðir vāru; ok annan dag gengu konungarnir ā vīg-völlinn ok þorðusk, ok svā allir þeir er fellu hinn fyrra daginn. För svā sū orrosta hvern dag eptir annan, at allir þeir er fellu, ok ǫll vāpn þau er lāgu ā vīgveili, 30 ok svā hlifur, urðu at grjōti. En er dagaði, stōðu upp allir dauðir menn, ok þorðusk, ok ǫll vāpn vāru þā ný. Svā er sagt ī kvæðum, at Hjaðningar skulu svā biða ragna-rökr.

VI.

THE DEATH OF OLAF TRYGGVASON.

Sveinn konungr tjúgu-skegg átti Sigríði hina stór-ráðu. Sigríðr var hinn mesti ù-vinr Óláfs konungs Tryggva-sonar ; ok fann þat til saka at Óláfr konungr hafði slitit einka-málum við hana, ok lostit hana í and-lit. Hon eggjaði mjök Svein
5 konung til at halda orrostu við Óláf konung Tryggvason, ok kom hon svā sīnum for-þolum at Sveinn konungr var full-kominn at göra þetta ráð. Ok snimma um vārit sendi Sveinn konungr menn austr til Svī-þjóðar ā fund Óláfs konungs Svīa-konungs, māgs sīns, ok Eiríks jarls; ok lét segja
10 þeim at Óláfr, Noregs konungr, hafði leiðangr ūti, ok ætlaði at fara um sumarit til Vind-lands. Fylgði þat orð-sending Dana-konungs, at þeir Svīakonungr ok Eiríkr jarl skyldi hēr ūti hafa, ok fara til mōts við Svein konung, skyldu þeir þā allir samt leggja til orrostu við Óláf konung Tryggva-
15 son. En Óláfr Svīakonungr ok Eiríkr jarl vāru þessar fēðar al-būnir, ok drōgu þā saman skipa-hēr mikinn af Svīa-vełdi, fōru þvī liði suðr til Dan-markar, ok kvāmu þar svā, at Óláfr konungr Tryggvason hafði āðr austr siglt. Þeir Svīakonungr ok Eiríkr jarl heldu til fundar við Danakonung,
20 ok hófðu þā allir saman ū-grynni hērs.

Sveinn konungr, þā er hann hafði sent eptir hērinum, þā sendi hann Sigvalda jarl til Vindlands at njōsna um fēð Óláfs konungs Tryggvasonar, ok gildra svā til, at fundr þeira Sveins konungs mætti verða. Fērr þā Sigvaldi jarl

leið sína, ok kom fram á Vindlandi, fór til Jömsborgar, ok 25
 síðan á fund Óláfs konungs Tryggvasonar. Váru þar mikil
 vináttu-mál þeira á meðal, kom jarl sēr í hinn mesta kærleik
 við Ólaf konung. Ástriðr kona jarls, dóttir Burizleifs konungs,
 var vinr mikill Óláfs konungs, ok var þat mjök af hinum
 fyrrum tengðum, er Óláfr konungr hafði átt Geiru, systur 30
 hennar. Sigvaldi jarl var maðr vitr ok ráðugr; en er hann
 kom sēr í ráða-gerð við Ólaf konung, þá dvalði hann mjök
 ferðina hans austan at sigla, ok fann til þess mjök ýmsa hluti.
 En lið Óláfs konungs lét geysi illa, ok váru meðn mjök
 heim-fúsir, er þeir lágu albúnir, en veðr byr-væn. Sigvaldi 35
 jarl fekk njösn leyniliga af Danmörk, at þá var austan kominn
 herra Svíakonungs, ok Eiríkr jarl hafði þá ok búinn sinn her,
 ok þeir höfðingjarnir mundu þá koma austr undir Vindland,
 ok þeir höfðu á kveðit, at þeir mundu biða Óláfs konungs
 við ey þá er Svölör heitir, svá þat, at jarl skyldi svá til stilla, 40
 at þeir mætti þar finna Ólaf konung.

Þá kom þati nakkvarr til Vindlands, at Sveinn Dana-
 konungr hefði her úti, ok görðisk brátt sá kurr, at Sveinn
 Danakonungr mundi vilja finna Ólaf konung. En Sigvaldi
 jarl segir konungi: 'ekki er þat ráð Sveins konungs at 45
 leggja til bardaga við þik með Dana-her einn saman, svá
 mikinn her sem þér hafði. En ef yðr er nakkvarr grunr á
 því, at ú-friðr muni fyrir, þá skal ek fylgja yðr með mínu
 liði, ok þótti þat styrkr vera fyrr, hvar sem Jöms-víkingar
 fylgðu höfðingjum; mun ek fá þér ellifu skip vel skipuð.' 50
 Konungr játti þessu. Var þá lítit veðr ok hag-stöett; lét
 konungr þá leysa flotann, ok blása til brott-lögu. Drögu
 meðn þá segl sín, ok gengu meira smá-skipin öll, ok sigldu
 þau undan á haf út. En jarl sigldi nær konungs-skipinu,
 ok kallaði til þeira, bað konung sigla eftir sēr: 'mér er 55
 kunnast,' segir hann, 'hvar djúpast er um eyja-sundin, en
 þér munuð þess þurfa með þau in störu skipin.' Sigldi

- þá jarl fyrir með sīnum skipum. Hann hafði ellifu skip, en konungr sigldi ęptir honum með sīnum stōr-skipum, 60 hafði hann þar ok ellifu skip, en allr annarr hęrrinn sigldi ęt ā hafit. En er Sigvaldi jarl sigldi utan at Svōlōr, þá rōri ā mōti þeim skūta ein. Þeir sęgja jarli at hęrr Dana-konungs lā þar ī hōfninni fyrir þeim. Þā lēt jarl hlaða seglunum, ok rōa þeir inn undir eyna.
- 65 Sveinn Danakonungr ok Ōlāfr Svīakonungr ok Eirīkr jarl vāru þar þā með allan hęr sinn; þā var fagrt veōr ok bjart sōl-skin. Gengu þeir nū upp ā hōlminn allir hōfōingjar með miklar sveitir manna, ok sā er skipin sigldu ęt ā hafit mjōk mōrg saman. Ok nū sjā þeir hvar siglir 70 eitt mikit skip ok glęsiligt; þā mæltu bāōir konungarnir: ‘þetta er mikit skip ok ākafliga fagrt, þetta mun vera Ormrinn langi.’ Eirīkr jarl svarar ok sęgir: ‘ekki er þetta Ormr hinn langi.’ Ok svā var sem hann sagōi; þetta skip ātti Eindriōi af Gimsum. Lītlu sīōar sā þeir hvar annat skip sigldi miklu 75 meira en hit fyrra. Þā mælti Sveinn konungr: ‘hræddr er Ōlāfr Tryggvason nū, eigi þōrir hann at sigla með hōfuōin ā skipi sīnu.’ Þā sęgir Eirīkr jarl: ‘ękkl er þetta konungs skip, kęnni ek þetta skip ok seglit, þvī at stafat er seglit, þat ā Erlingr Skjālgsson; lātum sigla þā, bętra er oss skarō ok 80 missa ī flota Ōlāfs konungs en þetta skip þar svā būit.’ En stundu sīōar sā þeir ok kęndu skip Sigvalda jarls, ok viku þau þannig at hōlmanum. Þā sā þeir hvar sigldu þrjū skip, ok var eitt mikit skip. Mælti þā Sveinn konungr, biōr þā ganga til skipa sinna, sęgir at þar fęrr Ormrinn langi. Eirīkr 85 jarl mælti: ‘mōrg hafa þeir ęnnur stōr skip ok glęsilig en Orm hinn langa, biōum ęnn.’ Þā mæltu mjōk margir męnn: ‘eigi vill Eirīkr jarl nū bęrjask, ok hęfna fōōur sīns; þetta er skōmm mikil, svā at spyrjask mun um ęll lōnd, ef vēr liggjum hēr með jafn-miklu liōi, en Ōlāfr konungr sigli ā 90 hafit ęt hēr hjā oss sjālfum.’ En er þeir hōfōu þetta talat

um hrið, þá sá þeir hvar sigldu fjogur skip, ok eitt af þeim vār dręki all-mikill ok mjök gull-büinn. Þá stöð upp Sveinn konungr, ok mælti : 'hätt mun Ormrinn bera mik í kveld, honum skal ek stýra.' Þa mæltu margir, at Ormrinn var furðu mikit skip ok frítt, ok rausn mikil at láta göra 95 slíkt skip. Þá mælti Eiríkr jarl, svā at nakkvarir menn heyrðu : 'þött Óláfr konungr hefði ekki meira skip en þetta, þá mundi Sveinn konungr þat aldri fā af honum með einn saman Danahęr.' Dreif þá fólkit til skipanna, ok rāku af tjöldin, ok ætluðu at būask skjötliga. En er hofðingjar roeddu 100 þetta milli sín, sem nū er sagt, þá sá þeir, hvar sigldu þrjú skip all-mikil, ok fjörða síðast, ok var þat Ormrinn langi. En þau hin störu skip, er āðr hofðu siglt, ok þeir hugðu at Ormrinn væri, þat var hit fyrra Traninn, en hit síðara Ormrinn skammi. En þá er þeir sā Orminn langa, ķęndu 105 allir, ok mælti þá engi í mót, at þar mundi sigla Óláfr Tryggvason; gengu þá til skipanna, ok skipuðu til at-łogunnar. Vāru þat einkamāl þeira hofðingja, Sveins konungs, Óláfs konungs, Eiríks jarls, at sinn þriðjung Noregs skyldi eignask hverr þeira, ef þeir fęldi Ólāf konung Tryggvason; 110 en sā þeira hofðingja er fyrst gengi ā Orminn, skyldi eignask alt þat hlut-skipti er þar fengisk, ok hverr þeira þau skip er sjālfr hryði. Eiríkr jarl hafði barða einn geysi mikinn, er hann var vanr at hafa í viking; þar var skęgg ā ofan-verðu barðinu hvārutveggja, en niðr frā jārn-spong þykk ok 115 svā breið sem barði, ok tōk alt í sæ ofan.

Þá er þeir Sigvaldi jarl röru inn undir hōlminn, þá sā þat þeir Þorkęll dyðrill af Trananum ok āðrir skip-stjörn-ar-męnn, þeir er með honum fōru, at jarl snōri skipum undir hōlmann; þá hlōðu þeir ok seglum, ok röru ęptir 120 honum, ok kōlluðu til þeira, spurðu, hví þeir fōru svā. Jarl sęgir, at hann vill biða Óláfs konungs : 'ok er meiri vān at úfriðr sē fyrir oss.' Lētu þeir þá fljóta skipin, þar til er

Þorkell nefja kom með Ormynn skamma, ok þau þrjú skip
 125 er honum fylgðu. Ok vāru þeim sōgð hin sōmu tūðindi;
 hlōðu þeir þā ok sīnum seglum, ok lētu fljōta, ok biðu
 Ōlāfs konungs. En þā er konungrinn sigldi innan at hōl-
 manum, þā rōri allr hērrinn út ā sundit fyrir þā. En er
 þeir sā þat, þā bāðu þeir konunginn sigla leið sīna, en
 130 lēggja eigi til orrostu við svā mikinn hēr. Konungr svarar
 hātt, ok stōð upp ī lyptingunni: ‘lāti ofan seglit, ekki skulu
 mīnir mēnn hyggja ā flōtta, ek hēfi aldri flīt ī orrostu, rāði
 Guð fyrir lífi mínu, en aldri mun ek ā flōtta lēggja.’ Var svā
 gōrt sem konungr mælti.

135 Ōlāfr konungr lēt blāsa til sam-lōgu ōllum skipum sīnum.
 Var konungs skip ī miðju liði, en þar ā annat borð Ormrinn
 skammi, en ā annat borð Traninn. En þā er þeir tōku
 at tēngja stafna ā Orminum langa ok Orminum skamma,
 ok er konungr sā þat, kallaði hann hātt, bað þā lēggja
 140 fram bētr hit mikla skipit, ok lāta þat eigi aptast vera allra
 skipa ī hērinum. Þā svarar Ūlfr hinn rauði: ‘ef Ormynn
 skal þvi lēngra fram lēggja, sem hann er lēngri en ōnnur
 skip, þā mun-ā-vint verða um sōxin ī dag.’ Konungr sēgir:
 ‘eigi vissa ek at ek ætta stafnbūann bæði rauðan ok ragan.’
 145 Ūlfr mælti: ‘vēr þū eigi meir baki lyptingina en ek mun
 stafninn.’ Konungr helt ā boga, ok lagði ōr ā strēng, ok
 snōri at Ūlfi. Ūlfr mælti: ‘skjōt annan veg, konungr! þannig
 sem meiri er þōrfn; þēr vinn ek þat er ek vinn.’

Ōlāfr konungr stōð ī lyptingu ā Orminum, bar hann hātt
 150 mjōk; hann hafði gyltan skjōld ok gull-roðinn hjālm; var
 hann auð-kēndr frā ōðrum mōnnum: hann hafði rauðan
 kyrtil stuttan utan yfir brynju. En er Ōlāfr konungr sā at
 riðluðusk flotarnir, ok upp vāru sētt mērki fyrir hōfðingjum,
 þā spyrr hann: ‘hvēr er hōfðingi fyrir liði þvi er gegnt
 155 oss er?’ Honum var sagt at þar var Sveinn konungr
 tjuguskēgg með Danahēr. Konungr svarar: ‘ekki hræðumk

vēr bleyður þær, engi er hugr í Dönum. En hverr höfðingi fylgir þeim merkjum er þar eru út ifrá á hœgra veg?’ Honum var sagt at þar var Óláfr konungr með Svía-her. Óláfr konungr segir : ‘bætra væri Svíum heima at sleikja um blöt- 160 bolla sína en ganga á Orminn undir væpn yður. En hverir eigu þau hin störu skip, er þar liggja út á bak-borða Dönum?’ ‘Þar er,’ segja þeir ‘Eiríkr jarl Hákonar-son.’ Þá svaraði Óláfr konungr : ‘hann mun þykkjask eiga við oss skaplígan fund, ok oss er vān snarplígrar orrostu af því liði; þeir eru 165 Norð-menn, sem vēr erum.’

Síðan greiða konungar at-röðr. Lagði Sveinn konungr sitt skip möti Orminum langa, en Óláfr konungr Scenski lagði út frá, ok stakk stöfnum at yzta skipi Óláfs konungs Tryggvasonar, en öðrum megin Eiríkr jarl. Tösk þar þá 170 hörð orrosta. Sigvaldi jarl lét skotta við sín skip, ok lagði ekki til orrostu.

Þessi orrosta var hin snarpasta ok all-mann-skœð. Frambyggjar á Orminum langa ok Orminum skamma ok Trananum foerðu akkeri ok stafn-ljá í skip Sveins konungs, en áttu 175 væpnin at bera niðr undir foetr sēr; hruðu þeir öll þau skip er þeir fengu haldit. En konungrinn Sveinn ok þat lið er undan komsk flýði á önnur skip, ok þar næst lögðu þeir frá ör skot-máli. Ok fór þessi herr svā sem gat Óláfr konungr Tryggvasonr. Þá lagði þar at í staðinn Óláfr 180 Svíakonungr; ok þegar er þeir koma nær störskipum, þá fór þeim sem hinum, at þeir létu lið mikit ok sum skip sín, ok lögðu frá við svā búiit. En Eiríkr jarl sí-byrdi Barðanum við hit yzta skip Óláfs konungs, ok hrauð hann þat, ok hjö þegar þat ör tengslum, en lagði þá at því, er þar var næst, 185 ok barðisk til þess er þat var hroðit. Tök þá liðit at hlaupa af hinum smærum skipunum, ok upp á störskipin. En Eiríkr jarl hjö hvert ör tengslunum, svā sem hroðit var. En Danir ok Svíar lögðu þá í skotmāl ok öllum megin at skipum Óláfs

190 konungs, en Eiríkr jarl lá ávalt síbyrt við skipin, ok átti hogg-orrostu. En svá sem menn fellu á skipum hans, þá gengu aðrir upp í staðinn, Svíar ok Danir. Þá var orrosta hin snarpasta, ok fell þá mjök liðit, ok kom svá at lykðum, at öll vāru hroðin skip Óláfs konungs Tryggvasonar nema
 195 Ormrinn langi; var þar þá alt lið á komit, þat er vígt var hans manna. Þá lagði Eiríkr jarl Barðanum at Orminum langa síbyrt, ok var þar hoggorrosta.

Eiríkr jarl var í fyrir-rūmi á skipi sínu, ok var þar fylkt með skjald-borg. Var þá bæði hoggorrosta, ok spjötum lagit,
 200 ok kastat öllu því er til vāpna var, en sumir skutu boga-skoti eða hand-skoti. Var þá svá mikill vāpnaburðr á Orminn, at varla mátti hlífum við koma, er svá þykt flugu spjöt ok orvar; því at öllum megin lögðu hęrskip at Orminum. En menn Óláfs konungs vāru þá svá óðir, at þeir hljópu upp á borðin,
 205 til þess at nā með sverðs-hoggum at drepa fólkit. En margir lögðu eigi svá undir Orminn, at þeir vildi í hoggorrostu vera. En Óláfs menn gengu flestir út af borðunum, ok gāðu eigi annars en þeir berðisk á slöttum velli, ok sukku niðr með vāpnum sínum.

210 Einarr þambar-skelfir var á Orminum aptr í krappa-rūmi; hann skaut af boga, ok var allra manna harð-skeytastr. Einarr skaut at Eiríki jarli, ok laust í stýris-hnakkann fyrir ofan höfuð jarli, ok gekk alt upp á reyr-böndin. Jarl leit til, ok spurði ef þeir vissi, hvęrr skaut. En jafn-skjött kom
 215 önnur or svá nær jarli, at flaug milli síðunna ok handarinnar, ok svá aptr í höfða-fjölina, at langt stöð út broddrinn. Þá mælti jarl við mann þann er sumir nefna Finn, en sumir segja at hann væri Finskr, sá var hinn mesti bog-maðr: 'skjöt-tu mann þann hinn mikla í krapparūminu!' Finn
 220 skaut, ok kom orin á boga Einars miðjan, í því bili er Einarr drö it þriðja sinn bogann. Brast þá boginn í tvá hluti. Þá mælti Óláfr konungr: 'hvat brast þar svá hätt?' Einarr

svarar : 'Noregr ör hendi þer, konungr!' 'Eigi mun svá mikill brestr at orðinn,' segir konungr, 'tak boga minn, ok skjöt af,' ok kastaði boganum til hans. Einarr tók bogann; ²²⁵ ok drö þegar fyrir odd orvarinnar, ok mælti : 'ofveikr, ofveikr allvalds boginn!' ok kastaði apr boganum; tók þá skjöld sinn ok sverð, ok barðisk.

Öláfr konungr Tryggvason stöð i lypting á Orminum, ok skaut optast um daginn, stundum bogaskoti, en stundum ²³⁰ gafflokum, ok jafnan tveim senn. Hann sá fram á skipit, ok sá sína menn reiða sverðin ok höggva titt, ok sá at illa bitu; mælti þá hátt : 'hvært reiði þer svá slæliga sverðin, er ek sē at ekki bita yör?' Maðr svarar : 'sverð vār eru slæ ok brotin mjök.' Þá gekk konungr ofan i fyrirrūmit ok lauk ²³⁵ upp hāsætis-kistuna, tók þar ör mǫrg sverð hvǫss, ok fekk mǫnnum. En er hann tók niðr hinn hǫgri hendi, þá sá menn at blöð rann ofan undan bryn-stūkunni; en engi vissi hvar hann var sárr.

Mest var vǫrnin á Orminum ok mannskœðust af fyrirrūms- ²⁴⁰ mǫnnum ok stafnbūum; þar var hvárttveggja, valit mest mann-fólkit ok hæst borðin. En lið fell fyrst um mitt skipit. Ok þá er fátt stöð manna upp um siglu-skeið, þá rēð Eiríkr jarl til upp-gǫngunnar, ok kom upp á Orminn við fimtānda mann. Þá kom i mót honum Hyrningr, māgr Öláfs konungs, ²⁴⁵ með sveit manna, ok varð þar inn harðasti bardagi, ok lauk svá, at jarl hrǫkk ofan apr á Barðann; en þeir menn er honum hǫfðu fylgt fellu sumir, en sumir vāru særðir. Þar varð enn in snarpasta orrosta, ok fellu þá margir menn á Orminum. En er þyntisk skipan á Orminum til varnarinnar, ²⁵⁰ þá rēð Eiríkr jarl annat sinn til uppgǫngu á Orminn. Varð þá enn hǫrð við-taka. En er þetta sá stafnbūar á Orminum, þá gengu þeir apr á skipit, ok snūask til varnar mōti jarli, ok veita harða viðtǫku. En fyrir því at þá var svá mjök fallit lið á Orminum, at viðā vāru auð borðin, tōku þá jarls menn ²⁵⁵

viða upp at ganga. En alt þat lið er þá stöð upp til varnar
 á Orminum sötti aptr á skipit, þar sem konungur var.

Kolbjörn stallari gekk upp í lypting til konungs; þeir
 höfðu mjök líkan klæða-búnað ok vápna, Kolbjörn var ok
 260 allra manna mestr ok fríðastr. Varð nū ðenn í fyrirrūminu
 in snarpasta orrosta. En fyrir þá sōk at þá var svā mikit
 fōlk komit upp ā Orminn af liði jarls sem vera mātti ā skipinu,
 en skip hans lōgðu at ǫllum megin utan at Orminum, en
 litit fjōl-mēnni til varnar mōti svā miklum hēr, nū þōtt þeir
 265 mēnn væri bæði stērkir ok frōeknir, þā fellu nū flestir ā litilli
 stundu. En Ōlāfr konungur sjālfr ok þeir Kolbjörn bāðir
 hljōpu þā fyrir borð, ok ā sitt borð hvārr. En jarls mēnn
 höfðu lagt utan at smā-skūtur, ok drāpu þā er ā kaf hljōpu.
 Ok þā er konungur sjālfr hafði ā kaf hlaupit, vildu þeir taka
 270 hann hōndum, ok fōera Eirīki jarli. En Ōlāfr konungur brā
 yfir sik skildinum, ok steypðisk í kaf; en Kolbjörn stallari
 skaut undir sik skildinum, ok hlífði sēr svā við vāpnum er
 lagt var af skipum þeim er undir lāgu, ok fell hann svā
 ā sæinn at skjōldrinn varð undir honum, ok komsk hann því
 275 eigi í kaf svā skjōtt, ok varð hann hand-tēkinn ok dreginn
 upp í skūtuna, ok hugðu þeir at þar væri konungrinn. Var
 hann þā leiddr fyrir jarl. En er þess varð jarl varr at þar
 var Kolbjörn, en eigi Ōlāfr konungur, þā vāru Kolbirni grið
 gefin. En í þessi svipan hljōpu allir fyrir borð af Orminum,
 280 þeir er þā vāru ā lifi, Ōlāfs konungs mēnn; ok sēgir Hall-
 frēðr vandræða-skāld, at Þorkell nefja, konungs brōðir, hljōp
 siðast allra manna fyrir borð.

Svā var fyrr ritat, at Sigvaldi jarl kom til fōruneytis við
 Ōlāf konung í Vindlandi, ok hafði tíu skip, en þat hit ellifsta,
 285 er ā vāru mēnn Āstriðar konungs-dōttur, konu jarls. En
 þā er Ōlāfr konungur hafði fyrir borð hlaupit, þā ǫpði
 hērinn allr sigr-ǫp, ok þā lustu þeir ārum í sē Sigvaldi
 jarl ok hans mēnn, ok rōru til bardaga. En sū Vinda-

snękkjan, er Āstriðar meņn vāru ā, röri brott ok aprtr undir Vindland; ok var þat margra manna māl þegar, at Ōlāfr 190 konungr mundi hafa steypt af sēr brynjunni ī kafi, ok kafat svā ūt undan langskipunum, lagizk siðan til Vindasnękkjunnar, ok hefði meņn Āstriðar flutt hann til lands. Ok eru þar margar frā-sagnir um ferðir Ōláfs konungs görvar siðan af sumum mōnnum. En hvęrn veg sem þat hefir 195 verit, þā kom Ōlāfr konungr Tryggvason aldri siðan til ríkis ī Noregi.

VII.

AUÐUN.

Maðr hēt Auðun, Vest-firzkr at kyni ok fē-litill; hann fōr utan vestr þar í fjorðum með um-rāði Þorsteins bōnda gōðs, ok Þōris stýri-manns, er þar hafði þegit vist of vetrinn með Þorsteini. Auðun var ok þar, ok starfaði fyrir honum Þōri, 5 ok þā þessi laun af honum—utan-fęrðina ok hans um-sjā. Hann Auðun lagði mestan hluta fjār þess er var fyrir mōður sīna, āðr hann stigi ā skip, ok var kveðit ā þriggja vetra björg. Ok nū fara þeir utan heðan, ok fęrsk þeim vel, ok var Auðun of vetrinn ęptir með Þōri stýrimanni; hann ātti 10 bū ā Mœri. Ok um sumarit ęptir fara þeir út til Grœn-lands, ok eru þar of vetrinn. Þess er við getit at Auðun kaupir þar bjarn-dýri eitt, görsimi mikla, ok gaf þar fyrir alla eigu sīna. Ok nū of sumarit ęptir þā fara þeir aptr til Noregs, ok verða vel reið-fara; hefir Auðun dýr sitt með 15 sēr, ok ætlar nū at fára suðr til Danmęrkr ā fund Sveins konungs, ok gefa honum dýrit. Ok er hann kom suðr í landit, þar sem konungr var fyrir, þā gęngr hann upp af skipi, ok leiðir ęptir sēr dýrit, ok leigir sēr hęr-bergi. Haraldi konungi var sagt brātt at þar var komit bjarndýri, görsimi 20 mikil, ‘ok ā Īs-lęnzkr maðr.’ Konungr sęndir þegar męnn ęptir honum, ok er Auðun kom fyrir konung, kveðr hann konung vel; konungr tōk vel kveðju hans, ok spurði siðan: ‘āttu görsimi mikla í bjarndýri?’ Hann svarar, ok kvezk eiga dýrit eitthvęrt. Konungr mælti: ‘villtu sęlja oss dýrit

við slíku verði sem þú keyptir?’ Hann svarar: ‘eigi vil ek 25 þat, herra!’ ‘Villtu þá,’ segir konungur, ‘at ek gefa þér tvau verð slík, ok mun þat réttara, ef þú hefir þar við gefit alla þína eigu.’ ‘Eigi vil ek þat, herra!’ segir hann. Konungur mælti: ‘villtu gefa mér þá?’ Hann svarar: ‘eigi, herra!’ Konungur mælti: ‘hvat villtu þá af göra?’ Hann svarar: 30 ‘fara,’ segir hann, ‘til Danmækr, ok gefa Sveini konungi.’ Haraldur konungur segir: ‘hvært er, at þú ert maðr svā úvittr at þú hefir eigi heyrt úfrið þann er í milli er landa þessa, eða ætlar þú giptu þína svā mikla, at þú munir þar komask með görsimar, er aðrir fā eigi komizk klakk-laust, þó at 35 nauð-syn eigi til?’ Auðun svarar: ‘herra! þat er ā yðru valdi, en engu jätum vēr oðru en þessu er vēr höfum aðr ætlat.’ Þá mælti konungur: ‘hvī mun eigi þat til, at þú farir leið þína, sem þú vill, ok kom þá til mín, er þú ferr aptr, ok seg mér, hværsu Sveinn konungur launar þér dýrit, ok 40 kann þat vera, at þú sēr gæfu-maðr.’ ‘Því heit ek þér,’ sagði Auðun.

Hann ferr nū síðan suðr með landi, ok í Vík austr, ok þá til Danmækr; ok er þá uppi hværr penningr fjárens, ok verðr hann þá biðja matar bæði fyrir sik ok fyrir dýrit. Hann 45 kömr ā fund ār-manns Sveins konungs, þess er Áki hēt, ok bað hann vista nakkvarra bæði fyrir sik ok fyrir dýrit: ‘ek ætla,’ segir hann, ‘at gefa Sveini konungi dýrit.’ Áki lēzk selja myndu honum vistir, ef hann vildi. Auðun kvezk ekki til hafa fyrir at gefa; ‘en ek vilda þó,’ segir hann, ‘at 50 þetta kvæmisk til leiðar at ek mætta dýrit fœra konungi.’ ‘Ek mun fā þér vistir, sem it þurfid til konungs fundar; en þar í mōti vil ek eiga hálft dýrit, ok mättu ā þat lita, at dýrit mun deyja fyrir þér, þars it þurfuð vistir miklar, en fē sē farit, ok er būit við at þú hafir þá ekki dýrsins.’ Ok 55 er hann lítr ā þetta, sýnisk honum nakkvat ęptir sem ārmaðrinn mælti fyrir honum, ok sættask þeir ā þetta, at

hann sęlr Áka hálft dýrit, ok skal konungr síðan meta alt saman. Skulu þeir fara báðir nū ā fund konungs; ok svā
 60 gōra þeir: fara nū báðir ā fund konungs, ok stōðu fyrir borðinu. Konungr ihugaði, hvęrr þessi maðr myndi vera, er hann kęndi eigi, ok mælti síðan til Auðunar: 'hvęrr er-tu?' sęgir hann. Hann svarar: 'ek em Íslęnzkr maðr, herra,' sęgir hann, 'ok kominn nū utan af Groenlandi, ok nū
 65 af Noregi, ok ætlaða-k at foera yðr bjarndýri þetta; keypta-k þat með allri eigu minni, ok nū er þō ā orðit mikit fyrir mēr; ek ā nū hálft eitt dýrit,' ok sęgir konungi síðan, hvęrsu farit hafði með þeim Áka ārmanni hans. Konungr mælti: 'er þat satt, Áki, er hann sęgir?' 'Satt er þat,' sęgir hann.,
 70 Konungr mælti: 'ok þōtti þēr þat til liggja, þar sem ek sętta-k þik mikinn mann, at hepta þat eða tálma er maðr gōrðisk til at foera mēr gōrsimi, ok gaf fyrir alla eign, ok sā þat Haraldr konungr at ráði at lāta hann fara ī friði, ok er hann vārr ūvinr? Hygg þū at þā, hvē sannligt þat var þinnar
 75 handar, ok þat væri makligt, at þū værir drepinn; en ek mun nū eigi þat gōra, en braut skaltu fara þegar ōr landinu, ok koma aldri aprt síðan mēr ī aug-sýn! En þēr, Auðun! kann ek slíka þokk, sem þū gefir mēr alt dýrit, ok ver hēr með mēr.' Þat þękkisk hann, ok er með Sveini konungi
 80 um hríð.

Ok er liðu nakkvarir stundir, þā mælti Auðun við konung: 'braut fýsir mik nū, herra!' Konungr svarar hęldr seint: 'hvat villtu þā,' sęgir hann, 'ef þū vill eigi með oss vera?' Hann sęgir: 'suðr vil ek ganga.' 'Ef þū vildir eigi svā gott
 85 ráð taka,' sęgir konungr, 'þā myndi mēr fyrir þykkja ī, er þū fýsisk ī braut'; ok nū gaf konungr honum silfr mjōk mikit, ok fōr hann suðr síðan með Rūm-ferlum, ok skipaði konungr til um ferð hans, bað hann koma til sīn, er kvæmi aprt. Nū fōr hann ferðar sinnar, unz hann kōmr suðr ī Rōma-borg.
 90 Ok er hann hęfir þar dvalizk, sem hann tíðir, þā fęrr hann

aptr; tēkr þā sött mikla, görir hann þā ákafliga magran; gengr þā upp alt fēit þat, er konungr hafði gefit honum til ferdarinnar; tēkr síðan upp staf-karls stíg, ok biðr sēr matar. Hann er þā kollöttr ok heldr ū-sælligr; hann kömr aptr í Danmörk at pāskum, þangat sem konungr er þā ⁹⁵ staddr; en ei þorði hann at lāta sjā sik; ok var í kirkju-skoti, ok ætlaði þā til fundar við konung, er hann gengi til kirkju um kveldit; ok nū er hann sā konunginn ok hirðina fagrliga būna, þā þorði hann eigi at lāta sjā sik. Ok er konungr gekk til drykkju í hollina, þā mataðisk Auðun ¹⁰⁰ ūti, sem siðr er til Rūmfērla, meðan þeir hafa eigi kastat staf ok skreppu. Ok nū of aptaninn, er konungr gekk til kveldsōngs, ætlaði Auðun at hitta hann, ok svā mikit sem honum þōtti fyrr fyrir, jōk nū miklu ā, er þeir vāru druknir hirðmēnninir; ok er þeir gengu inn aptr, þā þekði konungr ¹⁰⁵ mann, ok þōttisk finna at eigi hafði frama til at ganga fram at hitta hann. Ok nū er hirðin gekk inn, þā veik konungr ūt, ok mælti: ‘gangi sā nū fram, er mik vill finna; mik grunar at sā muni vera maðrinn.’ Þā gekk Auðun fram, ok fell til fōta konungi, ok varla kēndi konungr hann; ok ¹¹⁰ þegar er konungr veit, hveð hann er, tōk konungr í hōnd honum Auðuni, ok bað hann vel kominn, ‘ok hēfir þū mikit skipazk,’ segir hann, ‘síðan vit sāmik’; leiðir hann eptir sēr inn, ok er hirðin sā hann, hlōgu þeir at honum; en konungr sagði: ‘eigi þurfu þēr at honum at hlæja, þvī at þetr hēfir ¹¹⁵ hann sēt fyr sinni sāl heldr en ēr.’ Þā lēt konungr göra honum laug, ok gaf honum síðan klæði, ok er hann nū með honum. Þat er nū sagt einhverju sinni of vārit at konungr býðr Auðuni at vera með sēr ā-lengðar, ok kvezk myndu göra hann skutil-svein sinn, ok læggja til hans gōða virðing. ¹²⁰ Auðun segrir: ‘Guð þakki yðr, herra! sōma þann allan er þēr vilið til mīn læggja; en hitt er mēr í skapi at fara ūt til Íslands.’ Konungr segrir: ‘þetta sýnisk mēr undarliga

kosit.' Auðun mælti: 'eigi mā ek þat vita, herra!' segir
 125 hann, 'at ek hafa hēr mikinn sōma með yðr, en mōðir mīn
 troði stafkarls stīg út ā Íslandi; þvī at nū er lokit björg þeiri
 er ek lagða til, āðr ek fœra af Íslandi.' Konungr svarar:
 'vel er mælt,' segir hann, 'ok mannlīga, ok muntu verða
 giptu-maðr; þessi einn var svā hlutrinn, at mēr myndi eigi
 130 mis-lika at þū fœrir ī braut heðan; ok ver nū með mēr þar til
 er skip būsask.' Hann görir svā.

Einn dag, er ā leið vārit, gekk Sveinn konungr ofan ā
 bryggjur, ok vāru męnn þā at, at búa skip til ymissa landa,
 ī austr-veg eða Sax-land, til Svīþjóðar eða Noregs. Þā koma
 135 þeir Auðun at einu skipi fōgru, ok vāru męnn at, at búa
 skipit. Þā spurði konungr: 'hvęrsu lizk þēr, Auðun! ā
 þetta skip?' Hann svarar: 'vel, herra!' Konungr mælti:
 'þetta skip vil ek þēr gefa, ok launa bjarndýrit.' Hann
 þakkaði gjořfina eptir sinni kunnustu; ok er leið stund, ok
 140 skipit var albūt, þā mælti Sveinn konungr við Auðun: 'þō
 villtu nū ā braut, þā mun ek nū ekki letja þik, en þat hefi ek
 spurt, at ilt er til hafna fyrir landi yðru, ok eru víða öræfi ok
 hætt skipum; nū brýtr þū, ok týnir skipinu ok fēnu; lítt sēr
 þat þā ā, at þū hafir fundit Svein konung, ok gefit honum
 145 görsimi.' Siðan seldi konungr honum leðr-hosu fulla af
 silfri, 'ok ertu þā ęnn eigi fē-lauss með ęllu, þōtt þū brjötir
 skipit, ef þū fær haldit þessu. Verða mā svā ęnn,' segir
 konungr, 'at þū týnir þessu fē; lítt nýtr þū þā þess, er þū
 fannt Svein konung, ok gaft honum görsimi.' Siðan drō
 150 konungr hring af hęndi sēr, ok gaf Auðuni, ok mælti: 'þō
 at svā illa verði, at þū brjötir skipit ok týnir fēnu, eigi
 ertu fēlauss, ef þū kömsk ā land, þvī at margir męnn hafa
 gull ā sēr ī skips-brotum, ok sēr þā at þū hefir fundit Svein
 konung, ef þū heldr hringinum; en þat vil ek ráða þēr,'
 155 segir hann, 'at þū gefir eigi hringinn, nema þū þykkisk eiga
 svā mikit gott at launa noķkurum gořfum manni, þā gef

þeim hringinn, því at tignum mǫnnum sǫmir at þiggja, ok far nū heill !'

Síðan lætr hann í haf, ok kömr í Noreg, ok lætr flytja upp varnað sinn, ok þurfti nū meira við þat en fyrr, er 160 hann var í Noregi. Hann ferr nū síðan á fund Haralds konungs, ok vill efna þat er hann hēt honum, áðr hann fór til Danmerkr, ok kvęðr konung vel. Haraldr konungr tók vel kvęðju hans, ok 'sezk niðr,' segir hann, 'ok drekk hēr með oss'; ok svā görir hann. Þā spurði Haraldr kon- 165 ungr : 'hverju launaði Sveinn konungr þēr dýrit?' Auðun svarar : 'því, herra! at hann þā at mēr.' Konungr sagði : 'launat mynda ek þēr því hafa; hverju launaði hann enn?' Auðun svarar : 'gaf hann mēr silfr til suðr-gǫngu.' Þā segir Haraldr konungr : 'mǫrgum mǫnnum gefr Sveinn konungr 170 silfr til suðrgǫngu eða annarra hluta, þótt ekki færi honum gǫrsimar; hvat er enn fleira?' 'Hann bauð mēr,' segir Auðun, 'at görask skutilsveinn hans, ok mikinn sǫma til mín at leggja.' 'Vel var þat mælt,' segir konungr, 'ok launa myndi hann enn fleira.' Auðun sagði : 'gaf hann mēr 175 knǫrr með farmi þeim er hingat er bezt varit í Noreg.' 'Þat var stór-mannligt,' segir konungr, 'en launat mynda ek þēr því hafa. Launaði hann því fleira?' Auðun svaraði : 'gaf hann mēr leðrhosu fulla af silfri, ok kvað mik þā eigi fēlausan, ef ek helda því, þō at skip mitt bryti við Ísland.' Konungr 180 sagði : 'þat var ā-gætliga gört, ok þat mynda ek ekki gört hafa; lauss mynda ek þykkjask, ef-ek gæfa þēr skipit; hvært launaði hann fleira?' 'Svā var víst, herra!' segir Auðun, 'at hann launaði: hann gaf mēr hring þenna er ek hefí ā hęndi, ok kvað svā mega at berask, at ek týnda fēnu 185 ǫllu, ok sagði mik þā eigi fēlausan, ef ek ætta hringinn, ok bað mik eigi lōga, nema ek ætta nǫkkurum tignum manni svā gott at launa, at ek vilda gefa; en nū hefí ek þann fundit, því at þū áttir kost at taka hværttveggja frá mēr,

190 dýrit ok svā líf mitt, en þū lēzt mik fara þangat í friði, sem aðrir nāðu eigi.' Konungr tók við gjöfinni með bliðu, ok gaf Auðuni í mōti gōðar gjafir, āðr en þeir skilðisk. Auðun varði fēnu til Íslands-ferðar ok fōr út þegar um sumarit til Íslands, ok þōtti vera inn mesti gæfumaðr.

VIII.

ÞRYMS-KVIÐA.

1. Vreiðr var þā Ving-þörr, er hann vaknaði,
ok síns hamars of saknaði:
skęgg nam at hrista, skęr nam at dýja,
rēð Jarðar burr um at þreifask.
 2. Ok hann þat orða alls fyrst of kvað: 5
'heyr-ðu nū, Loki! hvat ek nū mæli,
er engi veit jarðar hvergi
nē upp-himins: āss er stolinn hamri!'
 3. Gengu þeir fagra Freyju tūna,
ok hann þat orða alls fyrst of kvað: 10
'muntu mēr, Freyja! fjaðr-hams ljā,
ef ek minn hamar mætta-k hitta?'
- Freyja kvað:
4. 'Þō munda-k gefa þēr, þött ör gulli væri,
ok þō sęlja at væri ör silfri.' 15
 5. Flō þā Loki, fjaðrhamr dunði,
unz fyr utan kom āsa garða,
ok fyr innan kom jętna heima.
 6. Þrymr sat ā haugi, þursa dröttinn,
greyjum sínum gull-bęnd snōri 20
ok męrum sínum męn jafnaði.

Þrymr kvað :

7. 'Hvat er með ásum? hvat er með álfum?
hví er-tu einn kominn í Jötunheima?'

Loki kvað :

25

'Ilt er með ásum, ilt er með álfum;
hefir þú Hlō-riða hamar of fölginn?'

Þrymr kvað :

8. 'Ek hefði Hlōriða hamar of fölginn
áttu rōstum fyrir jōrð neðan;
hann engi maðr aptr of heimtir,
nema fœri mér Freyju at kvān.'

30

9. Flō þā Loki, fjaðrhamr dundí,
unz fyrir utan kom jōtna heima
ok fyrir innan kom āsa garða;
mœtti hann Þōr miðra garða,
ok hann þat orða alls fyrst of kvað :

35

10. 'Hefir þú örindi sem erfíði?
segðu ā lopti lōng tíðindi:
opt sitjanda sōgur of fallask,
ok liggjandi lygi of bellir.'

40

Loki kvað :

11. 'Hefi-k erfíði ok örindi:
Þrymr hefir þinn hamar, þursa drōttinn;
hann engi maðr aptr of heimtir,
nema honum fœri Freyju at kvān.'

45

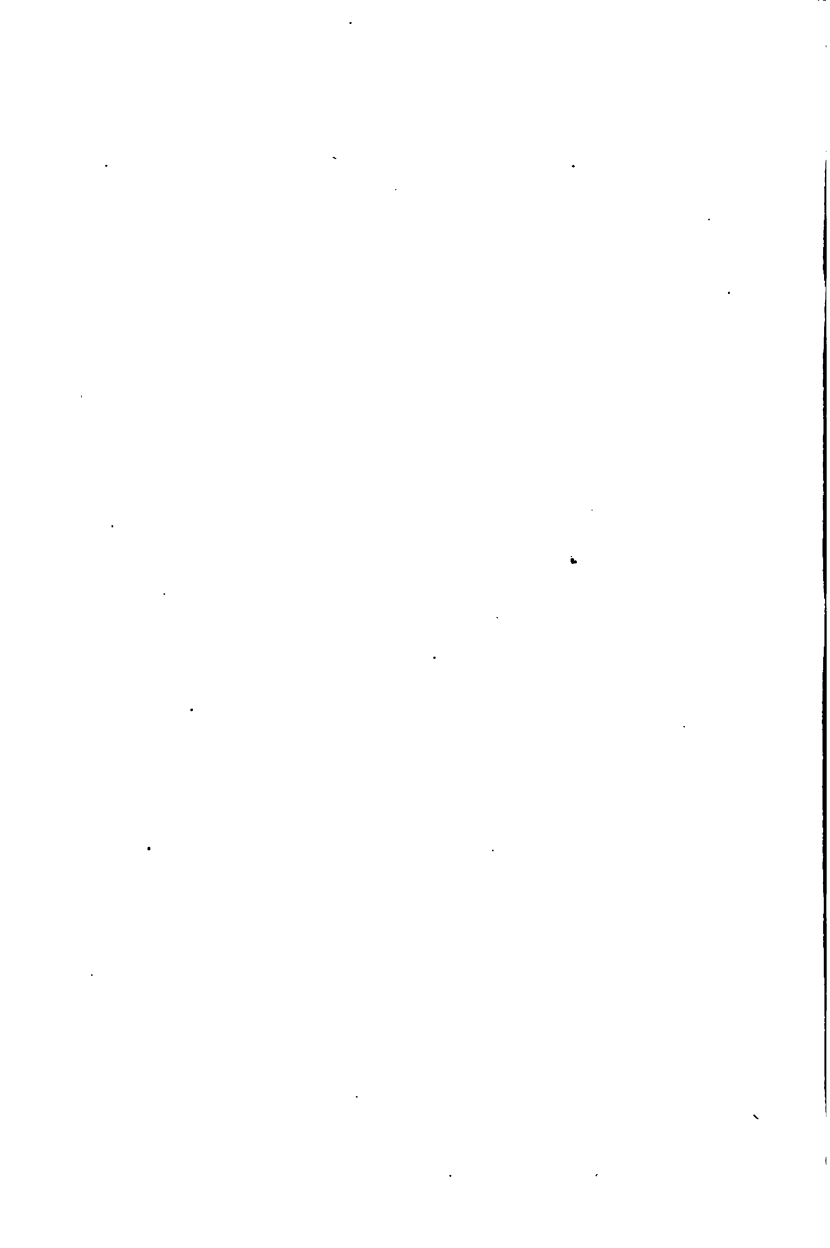
12. Ganga þeir fagra Freyju at hitta,
ok hann þat orða alls fyrst of kvað :
'bitt-u þik, Freyja, brūðar líni!
vit skulum aka tvau í Jötunheima.'

50

13. Vreið varð þá Freyja ok fnāsaði,
allr āsa salr undir bifðisk,
støkk þat it mikla męn Brisinga:
'mik veizt-u verða ver-gjarnasta,
ef ek ęk með þęr i Jǫtunheima.' 55
14. Sęnn vāru æsir allir ā þingi
ok āsynjur allar ā māli,
ok of þat rēðu rikir tívar,
hvę þeir Hlōriða hamar of scetti.
15. Þā kvað þat Heimdallr, hvītastr āsa 60
(vissi hann vel fram, sem vanir aðrir):
'bindum vēr Þōr þā brūðar līni,
hafi hann it mikla męn Brisinga!
16. Lātum und honum hrynja lukla
ok kvenn-vāðir of knē falla, 65
en ā brjōsti breiða steina,
ok hagliga of hǫfuð typpum!'
17. Þā kvað þat Þōrr, þrūðugr āss:
'mik munu æsir argan kalla,
ef ek bindask læt brūðar līni.' 70
18. Þā kvað þat Loki, Laufeyjar sonr:
'þęgi þū [nū], Þōrr! þeira orða;
þegar munu jǫtnar Āsgarð búa,
nema þū þinn hamar þęr of heimtir.'
19. Bundu þeir Þōr þā brūðar līni 75
ok inu mikla męni Brisinga.
20. Lētu und honum hrynja lukla
ok kvenn-vāðir of knē falla,
en ā brjōsti breiða steina,
ok hagliga of hǫfuð typðu. 80

21. Þá kvað þat Loki, Laufeyjar sonr:
 'mun ek ok með þér ambátt vera,
 vit skulum aka tvær í Jötunheima.'
22. Senn vāru hafrar heim of reknir,
 skyndir at skoklum, skyldu vel renna: 85
 björg brotnuðu, brann jörð loga,
 ok Óðins sonr í Jötunheima.
23. Þá kvað þat Þrymr, þursa dróttinn:
 'standið upp, jötnar! ok stráið þekki!
 nū fœra mēr Freyju at kvān, 90
 Njarðar dóttur, ör Nōa-tūnum.
24. Ganga hēr at garði gull-hyrndar kūr,
 öxn al-svartir jötni at gamni;
 fjöld ā ek meiðma, fjöld ā ek menja,
 einnar mēr Freyju āvant þykkir.' 95
25. Var þar at kveldi of komit snimma,
 ok fyr jötna ol fram borit;
 einn āt oxa, ātta laxa,
 krāsir allar, þær er konur skyldu,
 drakk Sifjar verr sāld þrjú mjaðar. 100
26. Þá kvað þat Þrymr, þursa dróttinn:
 'hvar sāttu brūðir bīta hvassara?
 sāk-a-k brūðir bīta breiðara,
 nē inn meira mjöld mey of drekka.'
27. Sat in al-snotra ambátt fyrir,
 er orð of fann við jötuns māli: 105
 'āt vætr Freyja ātta nāttum,
 svā var hon óð-fūs í Jötunheima.'
28. Laut und linu, lysti at kyssa,
 en hann utan stökk end-langan sal: 110
 'hvī eru ondött augu Freyju?
 þykkir mēr ör augum eldr of brænna.'

29. Sat in alsnotra ambätt fyrir,
er orð of fann við jötuns máli :
‘svaf vætr Freyja ätta nättum,
svä var hon öðfús i Jötunheima.’ 115
30. Inn kom in arma jötna systir,
hin er brüð-fjār of biðja þorði :
‘lättu þēr af höndum hringa rauða,
ef þū ǫðlask vill ästir mīnar,
ästir mīnar, alla hylli!’ 120
31. Þā kvað þat Þrymr, þursa dröttinn :
‘berið inn hamar brüði at vígja,
leggjð Mjöllni i meyjarnē,
vīgið okkr saman Vārar hendi!’ 125
32. Hlō Hlōriða hugr i brjōsti,
er harð-hugaðr hamar of þekði;
Þrym drap hann fyrstan, þursa dröttin,
ok ætt jötuns alla lamði.
33. Drap hann ina ǫldnu jötna systur,
hin er brüðfjār of beðit hafði;
hon skell of hlaut fyr skillinga,
en högg hamars fyr hringa fjöld.
- Svä kom Öðins sonr endr at hamri.

NOTES.

The references marked Gr. are to the paragraphs of the Grammar.

I. THOR.

Line 3. **Hann á þar ríki er þrúð-vangar heita**, 'he reigns (there) where it is called þ.,' i. e. in the place which is called þ. The plur. *heita* agrees with *þrúðvangar*, as in l. 14 below: *þat eru járnglöfar*, 'that is (his) iron gloves.'

l. 5. **þat er hús mest, svá at menn hafa gört**, 'that is the largest house, so that men have made (it),' i. e. the largest house that has been built. Note the plur. *hús* of a single house; each chamber was originally regarded as a house, being often a detached building.

l. 13. **spennir þeim**, Gr. § 154; cp. 2. 49.

II. THOR AND ÚTGARÐALOKI.

l. 1. **för með hafra sína . . ok með honum sá áss er . .** We see here that *með* generally takes an acc. to denote passive, and a dat. to denote voluntary accompaniment.

l. 5. **soðit** refers to some such subst. as *slátr* (meat) understood.

l. 11. **spretti á . . á** is here an adv.

l. 12. **tíl mérgrjar**. *tíl* here implies intention—to get at the marrow.

l. 20. **þat er sá augnanna**, 'the little he saw of the eyes.'—Thor frowned till his eyebrows nearly covered his eyes, and the man felt as if he were going to fall down dead at the mere sight of them.

l. 21. The second **hann** refers, of course, to Thor.

l. 34. **tíl myrkrs**, till it was dark.

l. 36. **þeir**, the masc. instead of the neut. pl., as in l. 32 foll., showing that *leitufðu* is meant to refer only to the men of the party, and not to include *Röskva*. (Gr. § 179).

l. 46. **sér hvar lá maðr**, 'saw where a man lay,' i. e. saw a man lying.

- l. 51. *einu sinni*, for once in his life.
- l. 52. *nefndisk Skrýmír*, said his name was Skr.
- l. 66. *búið til (prp.) nátt-verðar yðr*, prepare supper for yourselves.
- l. 77. *Er þat þér satt at segja*. *satt* is in apposition to *þat*—‘that is to be told you as the truth, (namely) that . . .’
- l. 88. *sjá sik*, see himself alive.
- l. 104. *þann = þann veg*, that way, course.
- l. 108. *at æsirnir bæði þá heila hittask*. The full sense is, ‘that Thor and Loki expressed a wish that they and Skrýmír might meet again safe and sound.’
- ll. 111, 112. *settu hnakkann á bak sér aptr*, threw back the backs of their heads till they touched their backs, i. e. threw back their heads.
- l. 118. *cerit stóra*, ‘rather big,’ i. e. very big.
- l. 120. *glotti um tønn*, ‘grinned round a tooth,’ i. e. showed his teeth in a malicious grin. Two MSS. read *við* instead of *um*.
- l. 121. *er annan veg en ek hygg, at . . . ?* is it otherwise than as I think, namely that . . . ? i. e. am I not right in thinking that . . . ?
- l. 127. *engi er hér sá inni er . . . = engi er hér-inni sá-er . . .*
- l. 129. *freista skal*, Gr. § 192.
- l. 140. *kallar þess meiri ván at hann sé . . .* ‘says that there is more probability of that, namely that he is . . . than of the contrary,’ i. e. says that he will have to be . . .
- l. 150. *fóthvatari en svá*, ‘more swift-footed than so—under these circumstances,’ i. e. than you.
- l. 156. *ok er þjálfí eigi þá kominn . . . = þá er þjálfí eigi kominn . . .*
- l. 172. *at sinni*, this time.
- l. 172. *hann*, acc.
- l. 173. *laut ór horninu*, bent back from the horn.
- l. 188. *mestr* refers to *drykkir* understood.
- l. 218. *kalli*, Gr. § 192.
- l. 241. *þó* refers to *uni*.

III. BALDER.

- l. 7. *engi* agrees with *dömr*.

IV. THE DEATH OF BALDER.

- l. 11. *hann*, acc.
- l. 20. *ungr*, too young.
- l. 31. *ú-happ* is in apposition to *þat*; cp. 3. 7.
- ll. 33, 34. *váru með einum hug til . . .* had the same feelings towards.
- l. 36. *var . . . fyrir*, was beforehand, prevented.
- l. 42. *vili*, subj. ‘whether he will’;—change of construction.
- l. 55. *nema*, ‘unless,’ here = ‘until.’

- l. 89. *heim*. This use of *heim* in the sense of 'someone else's home,' is frequent. Cp. our 'drive a nail home.'
 l. 94. *svá* refers to *ok ef allir hlutir . . .*, the *ok* being pleonastic.
 l. 108. *hvar*, cp. 2. 46.
 l. 113. *karl*, 'old man,' here = Odin.

V. HĒÐINN AND HEGNI.

- l. 6. *Hēðinn* = *hann*; this use of a proper name instead of a pronoun is frequent.
 l. 9. *þar*. Cp. I. 3.

VI. THE DEATH OF OLAF TRYGGVASON.

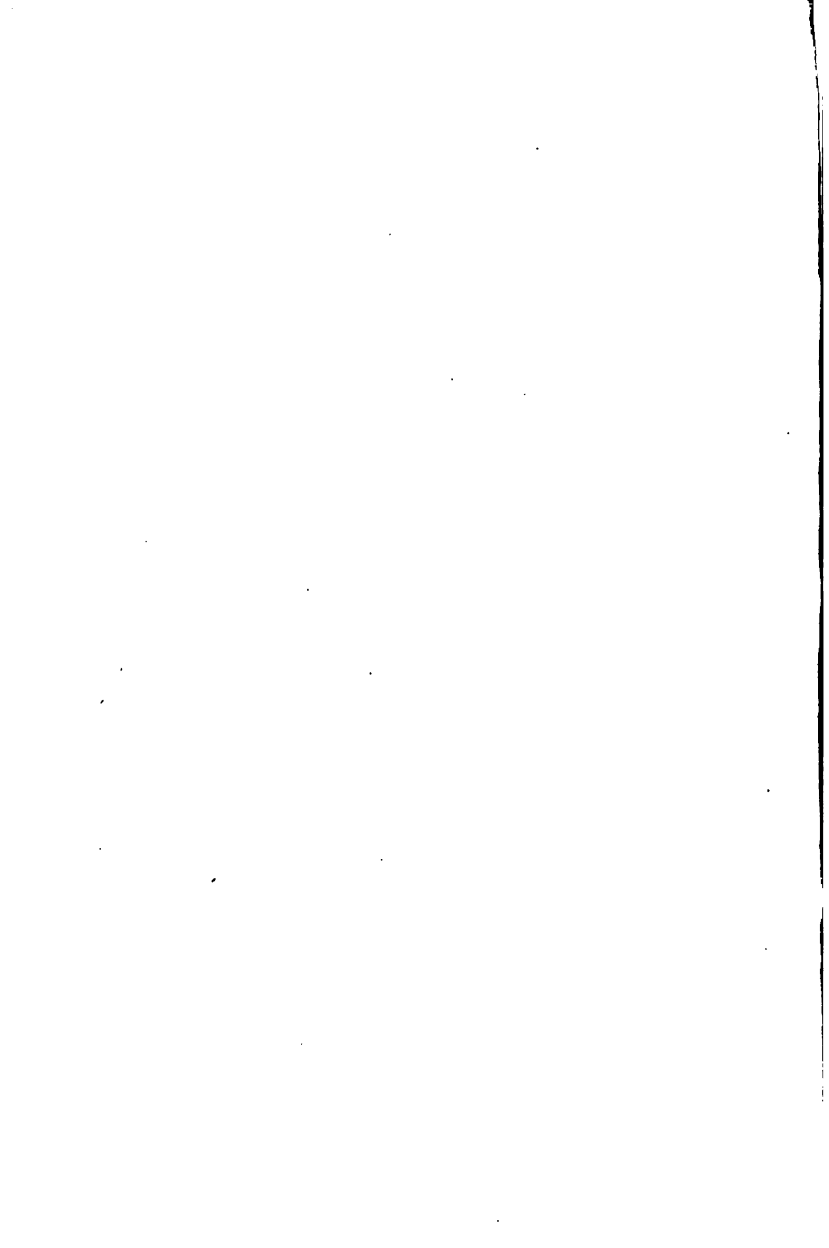
- l. 17. *svá at*, so that, i. e. just when.
 l. 30. *er*, namely that.
 l. 33. *austan at sigla* is in a kind of apposition to *ferðina*.
 l. 40. *svá*, also.
 l. 48. *muni fyrir*, awaits you, is impending.
 l. 53. *meira*, adv., better, faster.
 l. 149. *bar hann hátt*, impers. w. acc.; he was in a conspicuous place.
 l. 244. *við fimtánda mann*, one of fifteen, with fourteen men.
 l. 259. *vápn* is governed by the second half of the genitival compound *klæða-búnað*, which is here considered as two independent words.

VII. AUÐUN.

- l. 17. *var fyrir*, was to be found.
 l. 26. *tvau verð silk*, double the price you gave.
 l. 55. *fē* is probably dat. here, but may be nom.
 l. 56. *ęptir sem . . .*, according as, in accordance with what.
 l. 64. *nū . . . nū*, lately . . . just now.
 l. 116. *heðr* is here used pleonastically in a kind of apposition to the preceding *ętr*.
 l. 125. *en*, and = while.
 l. 129. *þessi einn var svá hlutrinn, at . . .*, this single thing is the case, namely that . . . i. e. the only thing is that . . .

VIII. ÞRYMSKVIÐA.

- l. 7. *jarðar* is governed by *hvergi*.
 l. 9. *tūna*. Poetical construction of gen. to denote goal of motion.
 l. 15. *þō* goes with the following *at = ok selja, þōat (þōtt) vǫri ör silfri*.
 l. 32. *fœri* may be either sg. or pl. 3 pers.

GLOSSARY.

æ follows *að*, *ð* follows *d*, *ç* follows *e*, *œ* follows *oð*, *ç* follows *o*, *ö* follows *o*, *þ* follows *t*.

The declensions of nouns are only occasionally given.

(-rs) etc. means that the *r* of the nom. is kept in inflection.

-a *adv.* not.

á *sf.* river.

á *see* eiga.

á *prp. w. acc. and dat.* on, in.

áðr *adv. cj.* before.

aðrir *see* annar.

æsir, *see* ása.

ætla *uv. 3*, consider, deem. 'ætla sk fyrir,' intend.

ætt *sf. 2*, race, descent, family.

ætta *see* eiga.

af *prp. w. dat.* from; of; with;

adv. 'drekka af,' drink off.

af-hús *sn.* out-house, side room.

af *sn.* strength, might.

af-taka *wf.* damage, injury.

ágætliga *adv.* splendidly.

aka *sv. 2*, drive (a chariot, etc.).

ákaflega *adv.* vehemently, hard—
'kalla a.' call loudly.

akarn *sn.* acorn.

akkeri *sn.* anchor.

álar-ændir *sm.* thong-end, end of a strap.

al-búinn *adj. w. gen.* quite ready.

aldinn *adj.* old.

aldri *adv.* never.

á-lengðar *adv.* for some time.

álfr *sm. elf.*

álit *snpl.* appearance, countenance [lita].

all-harðr *adj.* very hard, very violent.

all-litill *adj.* very little.

all-mann-skæðr *adj.* (very injurious to men), very murderous (of a battle) [skaði, 'injury'].

all-mikill *adj.* very great.

allr *adj.* all, whole; 'með öllu,' entirely; 'alls fyrst,' first of all.

all-stórum *adv.* very greatly.

all-valdr *sm.* monarch, king.

al-snotr *adj.* very clever.

al-svartr *adj.* very black, coal-black.

alt *adv.* quite.

ambátt *sf. 2*, female slave, maid.

and-lit *sn.* face [lita].

annarr *prn.* second; following, next; other; one of the two—
'annar . . . annarr,' one . . . the other.

áptann *sm.* evening.

áptastr *adj.* most behind.

áptr *adv.* back, backwards, behind.

ár *sf.* oar.

ár *sn.* year.

ár *see* á.

argr *adj.* cowardly, base.
ár-maðr *sm.* steward.
armr *adj.* wretched.
ás-megin *sn.* divine strength.
áss *sm.* 3, (Scandinavian) god.
ást *sf.* 2, affection, love, *often in pl.*
ást-sæll *adj.* beloved, popular.
 [sæll, 'happy'].
ásynja *wf.* (Scandinavian) goddess
 [áss].
át, *see* eta,
at *prp. w. dat.* at, by; to, towards,
 up to; for; in accordance with,
 after.
at *adv.* to.
-at *adv.* not.
at-laga *wf.* attack [leggja].
at-röðr (-rar) *sm.* 2 rowing against,
 attack.
átta *num.* eight.
átta *see* eiga.
auð-kendr *adj.* easy to be recog-
 nized, easily distinguishable.
auðr *adj.* desert, deserted, without
 men.
auð-sénn *adj.* evident.
auga *wn.* eye.
aug-sýn *sf.* sight.
auka *sv.* 1, increase; *impers., w. dat.*
of what is added 'jök nū miklu
 ā,' much was added to it (his hesi-
 tation increased).
austan *adv.* from the east.
aust-maðr *sm.* Easterner, Norwe-
 gian.
austr *sn.* the east—'ī au.,' east-
 wards.
austr *adv.* eastwards.
austr-vegr *sm.* the East, especially
 Russia.
ávalt *adv.* continually, all the time.
á-vanr *adj.* wanting; *impers. neut.*
in 'einnar mēr Freyju ávant
 þykkir,' Freyja alone I seem to
 want.
á-vinnr *adj.* toilsome, *only in the*
impers. neut. 'mun á-vint verða
 um sǫxin,' it will be a hard fight at
 the prow.

B.

báð *see* biðja.
báðir *prn.* both, *neut. as adv. in*
 'bæði . . ok,' both . . and.
báðu *see* biðja.
bæða *see* biðja.
bæði *see* báðir.
baggi *wm.* bag; bundle.
bak *sn.* back, 'verja eitt baki,' de-
 fend a thing with the back,' i. e.
 turns one's back to it = be a
 coward.
bak-borði *wm.* larboard.
bál *sn.* flame; funeral pile.
bál-för *sf.* funeral.
bani *wm.* death.
bar, *see* bera.
bardagi *wm.* battle.
barð *sn.* edge, rim; projection in
 the prow of a ship formed by the
 continuation of the keel.
barða *see* berja.
barði *wm.* war-ship with a sharp
 prow, ram.
barn *sn.* child.
batt *see* binda.
bauð *see* bjöða.
beiða *wv.* 1, *w. gen. of thing and*
dat. of pers. benefited, ask, demand.
bein *sn.* bone.
bekkr *sm.* 2, bench.
þella *wv.* 1, occupy oneself with,
 deal in, *generally in a bad sense.*
bera *sv.* 4, carry, take; bear, en-
 dure. *berask at,* happen. **b. fram,**
 bring forward, out. **b. vāpn niðr,**
 shoot down. **b. rād sīn saman,**
 hold council, deliberate.
berg-risi *wm.* hill-giant.
berja *wv.* 1b. strike—'b. grjōti,'
 stone. **berjask,** fight.
berr *adj.* bare, unsheathed (of a
 sword).
ber-sǫkr *sm.* 2, wild fighter,
 champion. [Literally 'bear-shirt,'
 i. e. one clothed in a bear's
 skin.]
þetr *see* vel.

- bętri *see* gōðr.
 bęzt *see* vel.
 bęztr *see* gōðr.
 beygja *uv.* 1, bend, arch.
 biða *sv.* 6, *w. gen.* wait for; *w. acc.* abide, undergo.
 biðja *sv.* 5, ask, beg, pray, *w. gen.* of thing, *acc. of the pers. asked,* and *dat. of the person benefited;* express a wish, bid—'bað hann vel kominn' (vera understood) bad him welcome; call on, challenge, command, tell.
 bifask *uv.* 1, tremble, shake.
 bil *sn.* moment of time.
 bila *uv.* 2, fail.
 bilt *neut. adj. only in the impers.* 'einum verðr bilt,' one hesitates, is taken aback, is afraid.
 binda *sv.* 3, bind, tie up; dress.
 birta *uv.* 1, show [bjartr].
 bíta *sv.* 6, bite; cut.
 bittu *see* binda.
 bitu *see* bíta.
 bjarn-dýri *sn.* bear.
 bjartr *adj.* bright, clear.
 bjó *see* búa.
 bjóða *sv.* 7, *w. acc. and dat.* offer, propose—'b. einum fang,' challenge to wrestling; invite. b. upp, give up.
 björg *sf.* help; means of subsistence, store of food.
 blása *sv.* 1, blow; blow trumpet as signal.
 blęyða *wf.* coward.
 bliða *wf.* gentleness, friendliness.
 blindr *adj.* blind.
 blōð *sn.* blood.
 blót-bolli *wm.* sacrificial bowl.
 bætr *see* bót.
 boga-skot *sn.* bowshot.
 bogi *wm.* bow.
 bog-maðr *sm.* bowman, archer.
 böndi *sm.* 4, yeoman, householder, (free) man [búa].
 borð *sn.* side of a ship, board; rim, the margin between the rim of a vessel and the liquid in it—'nū er gott beranda b. ā horninu,' now there is a good margin for carrying the horn, i. e. its contents are so diminished that it can be lifted without spilling.
 borg *sf.* fortress, castle.
 borg-hliff *sn.* castle gate.
 bót *sf.* 3, mending, improvement; *plur.* bætr, compensation.
 þörn *see* barn.
 brā *sf.* eyelid.
 brā *see* bregða.
 bragð *sn.* trick, stratagem [bregða].
 brann, *see* bręnna.
 brast *see* bresta.
 brátt *adv.* quickly.
 braut *sf.* way—ā braut, *adv.* away.
 braut *see* brjóta.
 braut, brott, *adv.* away.
 bregða *sv.* 3, *w. dat.* jerk, pull, push, —b. upp, lift, raise, (to strike); change, transform.
 breiðr *adj.* broad.
 bręnna *wf.* burning; incremation.
 bręnna *sv.* 3, burn *intr.*
 bręnna *uv.* 1, burn *trans.*
 bresta *sv.* 3, break, crack, burst.
 brestr *sm.* crack; loss.
 brjóst *sn.* breast.
 brjóta *sv.* 7, break—'b. (skip)' suffer shipwreck, also *impers.* 'skip (acc.) brýtr,' the ship is wrecked.
 broddr *sm.* point.
 bróðir *sm.* 4. brother.
 brotinn *see* brjóta.
 brotna *uv.* 3, break *intr.*
 brott *see* braut.
 brott-laga *sf.* retreat.
 brú *sf.* bridge.
 brúð-fé *sn.* bridal gift.
 brúðr *sf.* 2, bride.
 brún *sf.* 3, eyebrow.
 bryggja *wf.* pier.
 brynja *wf.* corslet.
 brýnn *see* brún.
 bryn-stúka *wf.* corslet-sleeve.
 bryti *see* brjóta.
 brýtr *see* brjóta.
 búa *sn.* dwelling, home.

búa *sv.* 1, dwell; inhabit, possess; prepare. **búask**, get ready, prepare *intr.* 'er **búit við** at . . ' it is likely to be that . . , there is danger of . . .

buðu *see* **bjóða**.

büinn *adj.* ready; in a certain condition—' (við) **svá büit** ' *adv.* under such circumstances; capable, fit for—' **vel at sér büinn**, ' very capable, very good (at).

bundu *see* **binda**.

burr *sm.* son.

býr *see* **bjóða**.

býr *see* **búa**.

byrja *uv.* 3, begin.

byr-vænn *adj.* promising a fair wind.

D.

daga *uv.* 3, dawn.

dagan *sf.* dawn.

dagr *sm.* day.

dalur *sm.* valley.

dauðr *adj.* dead.

dęgi *see* **dagr**.

dęja *sv.* 2, die.

djúpr, *adj.* deep.

dó *see* **dęja**.

dómr *sm.* decision.

dóttir *sf.* 3, daughter.

dęgurðr *sm.* breakfast [-urð = -verðr, *cp.* **nättverðr**].

dökkr (-vir), *adj.* dark.

draga *sv.* 2, draw, drag. **d. saman**, collect.

drakk *see* **drekka**.

drap *see* **drepa**.

draumr *sm.* dream.

dreginn *see* **draga**.

dreif *see* **drífa**.

dręki *um.* dragon; dragon-ship, ship with a dragon's head as a beak.

drekka *sv.* 3, drink.

drepa *sv.* 5, strike; kill.

dreyma *uv.* 1, *impers. w. acc. of pers. and acc. of the thing* dream [draumr]. .

drífa *sv.* 6, drive; hasten.

drjúpa *sv.* 7, drop.

drö *see* **draga**.

drögu *see* **draga**.

dröttinn *sm.* lord.

dröttin-hollr *adj.* faithful to its master.

drukkinn *adj.* (*ptc.*) drunk.

drupu *see* **drjúpa**.

drykkja *wf.* drinking [drekka].

drykkju-maðr *sm.* drinker.

drykkkr *sm.* 2, draught.

duna *uv.* 3, resound.

dunði *see* **dynja**.

dvalða *see* **dvelja**.

dvelja *uv.* 1b. delay. **dveljask** dwell, stop.

dvergr *sm.* dwarf.

dyðrill *sm.* (?).

dýja *uv.* 1b. shake.

dynja *uv.* 1b. resound.

dýr *sn.* animal, beast.

dyrr *sf/pl.* door.

E.

eða *cj.* or.

ef *cj.* if.

ęfna, *uv.* 1, perform, carry out.

ęggja *uv.* 3, incite.

eibr *sm.* oath.

eiga *wf.* property.

eiga *svv.* possess, have: have as wife, be married to; have *in the sense of* must.

eigi *adv.* not; no.

eign *sf.* property.

eignask *uv.* 3, appropriate, gain.

eik *sf.* 3, oak.

einka-mál *sn/pl.* personal agreement, special treaty.

einn *num., prn.* one; the same; a certain, a; alone, only—' **einn saman**, ' alone, mere.

einn-hvęrr, *prn.* a certain, some, a.

eira *uv.* 1, *w. dat.* spare.

eitr *sn.* poison.

ęk *prn.* I.

ęk *see* **ęka**.

ekki *prn. neut.* nothing; *adv.* not.
eldr *sm.* fire.
elli *wf.* old age.
ellifti *adj.* eleventh.
ellifu *num.* eleven.
em *see vera.*
en *cj.* but; and.
en *adv.* than, *after compar.*
ændask *ww.* I, end, suffice for.
endi, endir *sm.* end.
end-langr *adj.* the whole length—
 'ændlangan sal,' the whole length
 of the hall.
endr *adv.* again.
engi *prn.* none, no.
enn *adv.* yet, still; besides; after
 all.
eptir *prp. w. acc.* after (of time).
w. dat. along, over; in quest of,
 after; according to, by. *adv.* after-
 wards; behind [aptr].
eptri *adj. compar.* hind.
er *prn. rel.* who, which, *rel. adv.*
 where; when; because, that.
er *see vera.*
er *see þú.*
erfiði *sn.* work; trouble.
ert *see vera.*
eru *see vera.*
eta *sv.* 5, eat.
ey *sf.* island.

F.

fá *sv.* I, grasp; receive, get; give;
 be able. **fásk**, wrestle. **fásk á**,
 be obtained, be.
faðir *sm.* 4, father.
fær *see fá.*
fæstr *see fār.*
fagnaðr *sm.* 2, joy; entertainment,
 hospitality.
fagr *adj.* beautiful, fair, fine.
fagrliga *adv.* finely.
fall *sn.* fall.
falla *sv.* I, fall. **fallask**, be for-
 gotten, fail.
fang *sn.* embrace, grasp; wrestling.
fann *see finna.*

fār *adj.* few—*neut. fátt w. gen.:*
 'fátt manna,' few men.
fara *go, travel—w. gen. in such*
constr. as 'f. ferðar sinnar,' go
his way; fare (well, ill); happen,
turn out; experience; 'f. með
einu,' deal with, treat; destroy,
use up w. dat. farask impers.
in 'ferð þeim vel,' they have a
good passage.
farmr *sm.* lading, cargo.
fastr *adj.* firm, fast, strong.
fé *sn.* property, money.
feðrum, *see faðir.*
fekk, *see fá.*
feðr *sf.* beauty [fagr].
feðrstr, *see fagr.*
feikn-stafir *simpl.* 2, wickedness.
fela *sv.* 3, hide.
félagi *wm.* companion.
fé-lauss, *adj.* penniless.
fé-litill *adj.* with little money, poor.
fell *see falla.*
fella *ww.* I, fell, throw down; kill
 [falla].
fengu, fenginn, *see fá.*
fer *see fara.*
ferð *sf.* 2, journey [fara].
fer-skeytt *adj.* four-cornered.
fimm *num.* five.
fimtándi *adj.* fifteenth.
finna *sv.* 3, find; meet, go to see;
 notice, *see.*
fjadr-hamr *sm.* feathered (winged)
 coat.
fjall *sn.* mountain.
fjár, *see fé.*
fjara *sf.* ebb-tide; beach.
fjogur *see fjörir.*
fjörði *adj.* fourth.
fjörir *num.* four.
fjöld *wf.* quantity.
fjöl-kyngi *sn.* magic.
fjöl-menni *sn.* multitude; troop
 [maðr].
fjörðr *sm.* 3, firth.
fjörur *see fjara.*
flá *sv.* 2, flay, skin.
flaug *see fljúga.*

flæginn *see* flá.
 flestr *see* margr.
 fljóta *sv.* 7, float, drift.
 fljúga *sv.* 7, fly.
 fló *see* fljúga.
 floti *wm.* fleet [fljóta].
 flótti *wm.* flight [flýja].
 flugu *see* fljúga.
 flýja *vv.* 1, flee.
 flytja *vv.* 1b. remove, bring.
 fnása *vv.* 3, snort.
 fœra *vv.* 1, bring, take; fasten [fara].
 fœrir *see* fara.
 fœti *see* fót.
 fólgin *see* fela.
 fólk *sn.* multitude, troop; people.
 för *see* fara.
 for-tölur *wpl.* representations, arguments [tala].
 föstra *wf.* nurse.
 fót-hvatr *adj.* swift-footed.
 fótr *sm.* foot; leg.
 fofður *see* faðir.
 fofur *sf.* journey [fara].
 foru-neyti *sn.* company [njóta].
 frá *prp.* from, away from; about, concerning. 'í frá' *adv.* away.
 frændi *sm.* 4, relation.
 frá-fall *sn.* death.
 fram *adv.* forward, forth. *compar.* framar, ahead.
 framastr *adj. superl.* chief, most distinguished.
 frami *wm.* advantage, courage.
 framíör *see* frémja.
 fram-stafn *sm.* prow.
 frá-sögn *sf.* narrative, relation.
 freista *vv.* 3, *w. gen.* try, test.
 frémja *vv.* 1b. perform [fram].
 friör *sm.* 2, peace.
 friör *adj.* beautiful, fine.
 fröör *adj.* learned, wise.
 frœkn *adj.* bold, daring.
 frost *sn.* frost.
 fugl *sm.* bird.
 full-kominn *adj. (ptc.)* complete; ready (for).
 fullr *adj.* full.

fundr *sm.* 2, meeting [finna].
 fundu *see* finna.
 furðu *adv.* awfully, very.
 fúss *adj.* eager.
 fylgja *vv.* 1, *w. dat.* follow; accompany.
 fylki *sn.* troop [fólk].
 fylkja *vv.* 1, *w. dat.* draw up (troops) [fólk].
 fylla *vv.* 1, fill [fullr].
 fyr, fyrir *prp. w. acc. and dat.* before; beyond, over—'f. bord,' overboard; instead of—koma *f. adv.* be given as compensation; for; because of. 'f. því at,' because. 'litill f. sér,' insignificant.
 fyrir-rúm *sm.* fore-hold, chief-cabin.
 fyrr-rúms-maðr *sm.* man in the fore-hold.
 fyrr *adv. compar.* before, formerly. *superl.* fyrst, first.
 fyrri *adj. compar.* former. *superl.* fyrstr, first.
 fýsa *vv.* 1, hasten *trans.—impers.* 'braut fýsir mik,' I feel a desire to go away [fúss].

G.

gá *vv.* 1, *w. gen.* heed, care for.
 gæfa *wf.* luck [gefa].
 gæta *vv.* 1, watch, take care of [geta].
 gaf *see* gefa.
 gæfu-maðr, *sm.* lucky man.
 gafلاك *sn.* javelin.
 gamall *adj.* old.
 gaman *sn.* amusement, joy.
 ganga *sv.* 1, go, *with gen.* of goal in poetry; attack—'g. á skip' board a ship. g. af, be finished.
 g. til, come up. g. upp, land; board a ship; be used up, expended (of money).
 garör *sm.* enclosure, court; dwelling.
 gat *see* geta.
 gefa *sv.* 5, give.
 gegnum, í gegnum *prp. w. gen.* through.

gekk *see* ganga.
 gælti *see* gøltr.
 genginn, gengr, gengu, *see* ganga.
 geta *sv.* 5, *w. gen.* mention, speak of; guess, suppose.
 geysi *adv.* excessively.
 gipta *wf.* luck [gefa].
 giptu-maðr *sm.* lucky man.
 gjafar *see* gjöf.
 gjöf *sf.* gift.
 glotta *sv.* 2, smile maliciously, grin.
 glæsilligr *adj.* magnificent.
 gnýr *sm.* din, noise.
 göðr *adj.* good—'gott er til eins,' it is easy to get at, obtain.
 gölf *sn.* floor; apartment, room.
 gott *see* göðr.
 gøfugr *adj.* distinguished [gefa].
 gøltr *sm.* 3, boar.
 gömul *see* gamall.
 göra *wv.* 1c. do, make. göraðk, set about doing; be made into, become. göra at, accomplish, carry out.
 görsimi *wf.* article of value, treasure.
 granda *wv.* 3, *w. dat.* injure.
 grár *adj.* gray.
 gras *sn.* grass; plant, flower.
 gráta *sv.* 1, weep, mourn for.
 grátr *sm.* weeping.
 greiða *wv.* 1, put in order, arrange.
 greip *see* grípa.
 gras-járn *sn.* iron wire (?).
 grey *sn.* dog.
 gríð *enpl.* peace, security.
 gríða-staðr *sm.* sanctuary.
 grínd *sf.* 3, lattice door, wicket.
 grípa *sv.* 6, seize.
 grípr *sm.* 2, article of value, treasure.
 grjótt *sn.* stone (collectively).
 gróa *sv.* 1, grow; heal.
 groer *see* gróa.
 gruna *wv.* 3, *impers.*—'mik grunar,' I suspect, think.
 grunr *sm.* 2, suspicion.
 gull *sn.* gold.
 gull-band *sn.* gold band.

gull-búinn *adj.* adorned with gold.
 gull-hringr *sm.* gold ring.
 gull-hyrndr *adj.* (*ptc.*) with gilt horns.
 gull-roðinn *adj.* (*ptc.*) gilt.
 gýgr *sf.* giantess.
 gyltr *adj.* (*ptc.*) gilt.
 gyrða *wv.* 1, gird.

H.

hæstr *see* hár.
 hætta *wv.* 1, *w. dat.* desist from, stop.
 hættliga *adj.* dangerous, threatening.
 hættir *adj.* dangerous.
 haf *sn.* sea.
 hafa *wv.* 1, have; 'h. einn nær einu,' bring near to, expose to; use, utilize. at hafaðk, undertake. til hafa, have at hand.
 hafna *see* höfn.
 hafr *sm.* goat.
 hafr-staka *wf.* goatskin.
 hagliga *adv.* neatly.
 hagr *sm.* condition; advantage—'þér mun h. á vera,' will avail thee, be profitable to you.
 hag-stoðr *adj.* favourable.
 halda *sv.* 1, *w. dat.* hold (also with *prp.* á); keep. *w. acc.* observe, keep (laws, etc.). *intr.* take a certain direction, go.
 hálf *adj.* half.
 hálfu *adv.* by half, half as much again.
 hallar *see* höll.
 hallar-gölf *sn.* hall floor.
 haltr *adj.* lame.
 hamarr *sm.* hammer.
 hamars-muðr *sm.* thin end of hammer.
 hamar-skapt *sn.* handle of a hammer.
 hamar-spor *sn.* mark made by a hammer.
 hana *see* hann.

- þá jarl fyrir
 en konungur
 60 hafði hann
 út á hafit.
 röri á möti
 konungs lá
 seglunum, o
 65 Sveinn I.
 jarl vāru þá
 ok bjart sō
 hōfðingjar n
 út á hafit n
 70 eitt mikit sk
 ‘þetta er mi
 langi.’ Eiri
 langi.’ Ok
 af Gimsum.
 75 meira en hi
 Óláfr Trygg
 ā skipi sínu.
 skip, kennt
 ā Erlingr Sk
 80 missa í flota
 stundu síðar
 þau þannig
 ok var eitt
 ganga til ski
 85 jarl mælti:
 Orm hinn la
 ‘eigi vill Ei
 er skōmm r
 liggjum hēr
 90 hafit út hēr

hlut-skipti *sn.* booty.
 hnakki *wm.* back of head.
 höf *see* hefja.
 hollr *adj.* gracious, faithful.
 hölmr *sm.* small island.
 hon *see* hann.
 honum *see* hann.
 horn *sn.* horn.
 hægri *adj. compar.* right (hand).
 hœsla *uv. 1, w. dat.* praise, boast of.
 höfðingi *wm.* chief [höfuð].
 höfða-fjöl *sf.* head-board (especially of a bedstead).
 höfðu *see* hafa.
 höfn *sf.* harbour.
 höfuð *sn.* head.
 högg *sn.* stroke.
 högg-ormr *sm.* viper.
 högg-orrosta *wf.* 'cutting-fight,' hand-to-hand fight.
 höggva *sv. 1,* hew, cut, strike.
 höll *sf.* hall.
 hönd *sf. 3,* hand; side—'hvárta-tveggju handar' on both sides, for both parties.
 hræddr *adj.* frightened, afraid [*plc.* of hræðask].
 hræðask *uv. 1,* be frightened, fear.
 hræzla *wf.* fear [hræðask].
 hrafn *sm.* raven.
 hratt *see* hrinda.
 hrauð *see* hrjóða.
 hraut *see* hrjóta.
 hreyfa *uv. 1,* move.
 hrið *sf.* period of time.
 hrim-purs *sm.* frost giant.
 hrinda *sv. 3,* push, launch (ship).
 hrista *uv. 1,* shake.
 hrjóða *sv. 7,* strip, clear, disable.
 hrjóta *sv. 7,* start, burst out.
 hrökk *see* hrökkva.
 hrökkva *sv. 3,* start back.
 hryði *see* hrjóða.
 hrynja *uv. 1b.* fall down.
 hrytr *see* hrjóta.
 hugða *see* hyggja.
 hugi *wm.* thought.
 hugr *sm.* mind, heart; courage, spirit.

hugsa *uv. 3,* consider, think.
 hundrað *sn.* hundred.
 hurð *sf. 2,* door.
 hús *sn.* room; house.
 hvar *adv.* where; that.
 hvárr *prn.* which of two; each of the two, both.
 hvárr-tveggja *prn.* each of the two, both.
 hvárt *adv.* whether, both in direct and indirect questions.
 hvárt-tveggja *adv.* 'hv. . . ok,' both . . . and.
 hvass *adj.* sharp.
 hvað *prn. neut.* what.
 hvatr *adj.* brisk, bold.
 hvæ *adv.* how.
 hverfa *sv. 3,* turn, go.¹
 hvergi *adv.* nowhere—'hv. jarðar,' nowhere on earth; in no respect, by no means.
 hvernig *adv.* how. [=hværn veg.]
 hverr *prn.* who.
 hversu *adv.* how.
 hví *adv.* why.
 hvirfill *sm.* crown of head.
 hvítna *uv. 2,* whiten.
 hvítr *adj.* white.
 hyggja *uv. 1b.* think, mean, determine [hugr].
 hylli *wf.* favour [holldr].

I.

I *prp.* in.
 I-huga *uv. 3,* try to remember, consider [hugr].
 illa *adv.* ill, badly.
 illr *adj.* ill, bad.
 inn *art.* the.
 inn *adv.* in *compar.* innar, further in.
 inna *uv. 1,* accomplish.
 innan *adv.* within, inside. fyrir innan *prp. w. gen.* within, in.
 inni *adv.* in.
 it *see* þú.
 it *see* inn.
 I-prótt *sf.* feat.

- handar** *see* **hönd**.
hand-skot *sn.* throwing with the hand.
hand-tökinn *plc. pret.* taken by hand, taken alive.
hann *prn.* he.
hār *sn.* hair.
hār *adj.* high.
harð-hugaðr *adj.* stern of mood.
harðr *adj.* hard; strong.
harð-skeytr *adj.* strong-shooting [skjöta].
harmr *sm.* grief.
háski *wm.* danger.
há-sæti *sn.* high seat, dais [sitja].
hásetis-kista *sf.* chest under the dais.
hätt *adv.* high; loudly.
haugr *sm.* mound.
hauss *sm.* skull.
heðan *adv.* hence.
hefi *see* **hafa**.
hefja *sv.* 2, raise, lift; begin.
hefna *uv.* 1, *w. gen.* revenge, avenge.
heill *adj.* sound, safe, prosperous.
heil-ræði *sn.* sound advice, good advice [ræð].
heim *adv.* to one's home, home (domum).
heima *adv.* at home (domi).
heima-maðr *sm.* man of the household.
heim-fúss *adj.* longing to go home, homesick.
heimr *sm.* home, dwelling; world.
heimta *uv.* 1, fetch, obtain, get back.
heita *sv.* 1, call; *w. dat. of pers. and dat. of thing* promise; *intr.* (*pres. heiti*) be named, called.
heйда *see* **halda**.
heldr *adv. compar.* more willingly, rather, sooner, more; rather, very.
heļ-grindr *sf.* the doors of hell.
heļlir *sm.* cave.
heļt *see* **halda**.
heļ-vęgr *sm.* road to hell.
heļst *adv. superl.* most willingly, soonest, especially, most [heļdr].
heņdi, heņdr *see* **hönd**.
heņnar, heņni *see* **hann**.
hepta *uv.* 1, bind; hinder, stop.
hēr *adv.* here—'h. af,' etc. here-of.
heŗ-bergi, sn. quarters, lodgings.
heŗða *uv.* harden, clench.
heŗfang *sn.* booty.
heŗja *uv.* 3, make war, ravage [heŗr, army].
herra *sm.* lord.
heŗ-skip *sn.* war-ship.
hestr *sm.* horse.
hēt *see* **heita**.
heyra *uv.* 1, hear.
himinn *sm.* heaven.
hingat *adv.* hither.
hinn *prn.* that.
hirð *sf.* court.
hirð-maðr *sm.* courtier.
hiti *wm.* heat.
hitta *uv.* come upon, find, meet, *trans.* go to. **hittask**, meet *intr.*
hjā *prp. w. dat.* by, at; in comparison with.
hjālmr *sm.* helmet.
hjön *snpl.* household.
hlaða *sv.* 2, load, heap up; h. seglum,' take in sails.
hlæja *sv.* 2, laugh.
hlaupa *sv.* 1, jump, leap; run.
hlaut *see* **hljóta**.
hleyp *see* **hlaupa**.
hleypa *uv.* 1, make to run (i. e. 'the horse), gallop.
hlif *sf.* shield.
hlifa *uv.* 1, *w. dat.* shelter, cover, protect.
hljöp *see* **hlaupa**.
hljóta *sv.* 7, get, receive.
hlöðu *see* **hlaða**.
hlögu *see* **hlæja**.
hlunnr *sm.* roller (for launching ships).
hluti *wm.* portion [hljóta].
hlutr *sm.* 2, share; portion, part, piece; thing [hljóta].

hlut-skipti *sm.* booty.
 hnakki *wm.* back of head.
 hóf *see* hefja.
 hollr *adj.* gracious, faithful.
 hölmr *sm.* small island.
 hon *see* hann.
 honum *see* hann.
 horn *sn.* horn.
 hægri *adj. compar.* right (hand).
 hœla *vv.* I, *w. dat.* praise, boast of.
 höfðingi *wm.* chief [höfuð].
 höfða-fjöl *sf.* head-board (especially of a bedstead).
 höfðu *see* hafa.
 höfn *sf.* harbour.
 höfuð *sn.* head.
 högg *sn.* stroke.
 högg-ormr *sm.* viper.
 högg-orrosta *wf.* 'cutting-fight,' hand-to-hand fight.
 höggva *sv.* I, hew, cut, strike.
 höll *sf.* hall.
 hönd *sf.* 3, hand; side—'hvárta-
 tveggju handar' on both sides, for both parties.
 hræðdr *adj.* frightened, afraid [*plc.* of hræðask].
 hræðask *vv.* I, be frightened, fear.
 hræsla *wf.* fear [hræðask].
 hrafn *sm.* raven.
 hratt *see* hrinda.
 hrauð *see* hrjóða.
 hraut *see* hrjóta.
 hreyfa *vv.* I, move.
 hríð *sf.* period of time.
 hrím-purs *sm.* frost giant.
 hrinda *sv.* 3, push, launch (ship).
 hrista *vv.* I, shake.
 hrjóða *sv.* 7, strip, clear, disable.
 hrjóta *sv.* 7, start, burst out.
 hrökk *see* hrökkva.
 hrökkva *sv.* 3, start back.
 hryði *see* hrjóða.
 hrynja *vv.* I, b. fall down.
 hrytr *see* hrjóta.
 hugða *see* hyggja.
 hugi *wm.* thought.
 hugr *sm.* mind, heart; courage, spirit.

hugsa *vv.* 3, consider, think.
 hundrað *sn.* hundred.
 hurð *sf.* 2, door.
 hús *sn.* room; house.
 hvar *adv.* where; that.
 hvárr *prn.* which of two; each of the two, both.
 hvárr-tveggja *prn.* each of the two, both.
 hvárt *adv.* whether, both in direct and indirect questions.
 hvárt-tveggja *adv.* 'hv. . . ok,' both . . . and.
 hvass *adj.* sharp.
 hvat *prn. neut.* what.
 hvatr *adj.* brisk, bold.
 hvæ *adv.* how.
 hverfa *sv.* 3, turn, go.¹
 hvær-gi *adv.* nowhere—'hv. jarðar,' nowhere on earth; in no respect, by no means.
 hværnig *adv.* how. [=hværn veg.]
 hværr *prn.* who.
 hværsu *adv.* how.
 hví *adv.* why.
 hvirfill *sm.* crown of head.
 hvítna *vv.* 2, whiten.
 hvítr *adj.* white.
 hyggja *vv.* I, b. think, mean, determine [hugr].
 hylli *wf.* favour [hollr].

I.

í *prp.* in.
 í-huga *vv.* 3, try to remember, consider [hugr].
 illa *adv.* ill, badly.
 illr *adj.* ill, bad.
 inn *art.* the.
 inn *adv.* in *compar.* innar, further in.
 inná *vv.* I, accomplish.
 innan *adv.* within, inside. fyrir innan *prp. w. gen.* within, in.
 inni *adv.* in.
 ít *see* þú.
 ít *see* inn.
 í-þrótt *sf.* feat.

J.

- jafn-breiðr** *adj.* equally broad.
jafn-þofugr *adj.* equally heavy [hęfja].
jafn-mikill *adj.* equally great.
jafn-skjótt *adv.* equally quick.
jafna *vv.* 3, smooth; compare *w.* *dat. of thing compared.*
jafnan *adv.* always.
jarl *sm.* earl.
járn *sn.* iron.
járn-glöfi *sm.* iron gauntlet.
járn-sþong *sf.* iron plate.
játa *vv.* 1, *w. dat.* agree to.
jök *see* auka.
jörð *sf.* earth.
jötun-heimar *simpl.* home, world of the giants.
jötunn *sm.* giant.

K.

- kær-leikr** *sm.* love, affection [kærr, 'dear'].
kaf *sn.* diving; deep water, water under the surface.
kafa *vv.* 3, dive.
kalla *vv.* 3, cry out, call; assert, maintain; name, call.
kann *see* kunna.
kapp *sn.* competition.
karl *sm.* man; old man.
kasta *vv.* 3, cast, throw.
kaupa *vv.* 2, buy.
kęngr *sm.* bend.
kęnna *vv.* 1, know; perceive.
kęrling *sf.* old woman [karl].
kęrra *wf.* chariot.
kętill *sm.* kettle.
keypta, *see* kaupa.
keyra *vv.* 1, drive.
kirkja *wf.* church.
kirkju-skot *sn.* wing of a church.
kjōsa, *sv.* 7, choose.
klakk-laust *adv.* uninjured.
klęða *vv.* 1, clothe.
klęða-būnaðr *sm.* apparel.

- klęði** *simpl.* clothes.
knę *sn.* knee.
knifr *sm.* knife.
knęrr *sm.* merchant-ship.
knūði, *see* knęya.
knūi *wm.* knuckle.
knútr *sm.* knot.
knęya *vv.* 1b, press with knuckles or knees; exert oneself [knūi].
kölf-skot *sn.* (distance of a) bolt-short.
kollöttr *adj.* bald.
koma *sv.* 4, come; happen, turn out; *w. dat.* bring into a certain condition. **k. fyrir**, be paid in atonement. **komask**, make one's way (by dint of exertion).
kona *wf.* woman; wife.
konr *sm.* kind—'alls konar,' all kinds; 'nakkvars konar,' of some kind.
konunga-stęfna *wf.* congress of kings.
konungr *sm.* king.
konunga-dóttir *sf.* king's daughter.
konunga-skip *sn.* king's ship.
kosinn *see* kjōsa.
kost-gripr *sm.* precious thing, treasure.
kostr *sm.* 2, choice—'at öðru kosti,' otherwise; power [kjōsa].
kogur-sveinn *sm.* little boy, urchin.
kopp *see* kapp.
kępur-yrði *sn.* boasting [orð].
kętr *sm.* 3, cat.
kōm *see* koma.
krappa-rúm *sn.* back cabin.
krappr *adj.* narrow.
kraptr *sm.* strength.
krās *sf.* 2, delicacy.
kręfja *vv.* 1b, *w. acc. of pers. and gen. of thing*, demand.
kunna *svv.* know; feel; venture; like to.
kunnandi *wf.* knowledge, accomplishments.
kunnusta *wf.* knowledge, power.
kunnr *adj.* known.

kurr sm. murmur, rumour.
kvæði sn. poem.
kvæma see koma.
kvæn sf. wife.
kveða sv. 5, say. kv. á, settle, agree on.
kvęðja wf. salutation [kveða].
kvęðja wv. 1b, greet.
kveld sn. evening—'1 kv.,' this evening.
kveld-söngur sm. vespers.
kvenn-váðir sfl. womans' clothes.
kviðr sm. 3, stomach, belly.
kvisa wv. 3, whisker.
kvistr sm. 3, branch, twig.
kvöddu see kvęðja.
kykr (-vir) adj. living.
kykvendi sn. living creature, animal.
kyll sm. bag.
kyn sn. race, lineage.
kýr sf. 3, cow.
kyssa wv. 1, kiss.

L.

lá see liggja.
lægri see lægr.
lær-lægr sm. thigh-bone.
læt see láta.
lagða see læggja.
lægr adj. low; short of stature [liggja].
lags-maðr sm. companion.
lägu see liggja.
lamða, lamit, see læmja.
land sn. land, country.
land-skjálfti wm. earthquake.
langr adj. long, far.
lät snpl. noise.
läta sv. 1, let go; leave; loose; allow; cause, let; behave, act; say.
lauf sn. foliage.
laufs-blað sn. (blade of foliage), leaf.
laug sf. bath.
laun snpl. reward.
launa wv. 3, reward, requite *w.*

dat. of the thing given and of the pers., and acc. of the thing requited.
lauss adj. loose; shaky, unsteady; free from obligation.
laust see ljösta.
laut see löta.
lax sm. salmon.
leðr-hosa wf. leather bag.
lęggja wv. 1 b, lay, put; '1. eitt fyrir einn,' give, settle on; '1. sik fram,' exert oneself; *intr. w.* skip *understood* sail, row—1. at, land; attack; 1. frá, retreat, draw off; pierce, make a thrust.
lęggja sk. set out, proceed; swim [liggja].
leið sf. way—'koma einu til leiðar,' carry out [liða].
leið see liða.
leiða wv. 1, lead, conduct [liða].
leiðangr (-rs) sm. levy [leið].
leiga wv. 1, borrow.
leikr sm. game; athletic sports, contest.
leita wv. 3, w. gen. and dat. seek; take to, have recourse to. **leitask** feel one's way [lita].
lęmja wv. 1b, break.
lęngð sf. length [langr].
lęngi adv. long (of time) [langr].
lęngstr see langr.
lēt see läta.
lętja wv. 1b, w. acc. of pers. and gen. of thing, hinder, dissuade.
lętta wv. 1, w. dat. lift.
leyniliga adv. secretly.
leysa wv. 1, loosen, untie, open [lauss].
lið sn. troop.
liða sv. 6, go; pass (of time); *impers.* liðr, *w. dat.* fare, get on. *impers.* 'liðr á (nättina),' (the night) is drawing to a close.
líf sn. life—'á lífi,' alive.
lífa wv. 2, live.
liggja sv. 5, lie. 1. til, be fitting.
lík sn. body; corpse.
líka wv. 3, w. dat. please.
líki sn. form [lík].

- líking *sf.* likeness, similarity [líkr].
 líknsámr *adj.* gracious.
 líkr *adj.* like.
 lín *sn.* linen; linen headdress.
 list *sf.* art.
 líta *sv.* 6, look at; regard, consider
 — 'l. til eins,' turn to, acknow-
 ledge greeting. lítask *impers.*
w. dat. seem.
 lítask *vv.* 3, look round one [líta].
 lítill *adj.* little, small—'lítit veðr,'
 not very windy weather. lítlu
adv. by a little, a little.
 lítíl-ræði *sm.* degradation [ræð].
 litr *sm.* 3, colour, complexion; ap-
 pearance [líta].
 lísk *see* líta.
 ljá *vv.* 1, *w. gen. and dat.* lend.
 ljösta *sv.* 7, strike, *w. dat. of instr.*
and acc. of the thing struck—'l.
 árum í sæ,' dip the oars into the
 sea, begin to row.
 lofa *vv.* 3, praise.
 löga *vv.* 3, *w. dat.* part with.
 logi *um.* flame.
 lokinn *see* lúka.
 lopt *sn.* air—'á l.', up.
 lúka *sv.* 7, lock, close; *impers.*
 'lýkr einu,' it is finished, exhausted.
 'l. upp,' unlock, open.
 lukla *see* lykill.
 lustu *see* ljösta.
 lúta *sv.* 7, bend, bow.
 lygi *wf.* lie, falsehood.
 lykð *sf.* ending—'at lykðum,'
 finally.
 lykill *sm.* key [lúka].
 lypta *vv.* 1, *w. dat.* lift [lopt].
 lypting *sf.* raised place (castle) on
 the poop of a warship [lypta].
 lýsa *vv.* 1, shine.
 lýsi-gull *sn.* bright gold.
 lýst *see* ljösta.
 lýsta *vv.* 1, *impers. w. acc.* desire.
- M.**
- má *see* mega.
 maðr *sm.* 4, man.
- mæla (mælt) *vv.* 1, speak—'m. við
 einu,' refuse; suggest.
 mærf *sf.* virgin, maid.
 mætta *see* mega.
 magr (-ran) *adj.* thin.
 mágr *sm.* kinsman, relation, connec-
 tion.
 makligr *adj.* fitting.
 mál *sn.* narrative; *in. plur.* poem;
 proper time, time.
 málmr *sm.* metal.
 mann *see* maðr.
 mann-fólk *sn.* troops, crew.
 mann-hringr *sm.* ring of men.
 mannliga *adv.* manly.
 margr *adj.* many, much.
 mark *sn.* mark; importance.
 marka *vv.* 3, infer.
 marr *sm.* horse.
 mart *see* margr.
 mataðk *vv.* 3, eat a meal.
 matr *sm.* 2, food.
 mätta *see* mega.
 mättr *sm.* 2, might, strength.
 með *prp. w. acc. and dat.* with.
 meðal *s.* middle—'á m. w. gen.' be-
 tween.
 meðan *adv.* whilst.
 mega *svv.* can, may.
 megin—'öðrum m.' on the other
 side; 'öllum m.,' on all sides.
 [corruption of vegum].
 megin-gjarðar *sfpl.* girdle of
 strength [mega].
 meiðmar *sfpl.* treasures.
 meiri *see* mikill.
 meñ *sn.* necklace, piece of jewelry.
 meñn *see* maðr.
 mér *see* ek.
 mergr *sm.* 2, marrow.
 merki *sn.* mark; banner [mark].
 mest *see* mikill.
 meta *sv.* 5, measure; estimate.
 mey, *see* mærf.
 mið-garðr *sm.* (middle enclosure),
 world.
 miðgarðs-ormr *sm.* world-ser-
 pent.
 miðr *adj.* middle.

mik *see ek.*
mikill *adj.* big, tall, great. **mikit**,
adv. much, very.
miklu *adv.* (*instr.*) much.
milli, & **milli**, *prp.* between, among.
minjar *sfpl.* remembrance, memo-
 rial.
minn *see ek.*
minni *see litill.*
minnr *adv.* less.
mis-lika *vv.* 3, *w. dat.* displease,
 not please.
missa *wf.* loss, want.
missa *vv.* 1, *w. gen.* lose; do with-
 out.
mistil-teinn *sm.* mistletoe [*teinn*,
 'twig'].
mitt *see ek.*
mjör *sm.* 3, mead.
mjök *adv.* very.
möðir *sf.* 3, mother.
möðr *sm.* anger.
mœtask *vv.* 1, meet *intr.* [*möt*].
mön *sf.* mane.
morginn *sm.* morning.
mörk *sf.* 3, forest.
mörum *see marr.*
möt *sn.* meeting. I *möti prp. w.*
dat. against.
mötu-neyti *sn.* community of food
 —'leggja m. sitt,' make their
 provision into a common store
 [*matr*; *njóta*].
mundu, *see munu.*
munnr *sm.* mouth.
munr *sm.* difference—'þeim mun'
 to that extent.
munu *svv.* will, may (of futurity
 and probability).
myndi *see munu.*
myrkr *sn.* darkness.
myrkr *adj.* dark.

N.

ná *vv.* 1, reach, obtain; succeed in.
nær *adv. w. dat.* near; nearly.
superl. næst—'því n.' thereupon.
nætr *see nátt.*

nafn *sn.* name.
nakkvarr *prn.* some, a certain.
nakkvat *adv.* somewhat; per
 haps.
nátt *sf.* 3, night.
nátt-ból *sn.* night-quarters.
nátt-langt *adv.* the whole night
 long.
nátt-staðr *sm.* night-quarters.
náttúra *wf.* nature, peculiarity.
nátt-verðr *sm.* 2, supper.
nað-syn *sf.* necessity.
naut *see njóta.*
neðan *adv.* below. fyrir n. *prp. w.*
dat. below.
nefja *adj.* long-nosed (?).
nefna *vv.* 1, name, call. **nefnask**,
 name oneself, give one's name as
 [*nafn*].
nema *sv.* 4, take; begin.
nema *adv.* except, unless.
nest *sn.* provisions.
nest-baggi *sm.* provision-bag.
niðr *adv.* down, downwards.
níundi *adj.* ninth.
njósn *sf.* spying; news.
njóсна *vv.* 3, spy; get intelli-
 gence.
njóta *sv.* 7, enjoy, profit.
norðr *adv.* northwards.
noðkvi *wm.* vessel, small ship.
nú *adv.* now; therefore, so.
ný-vaknaðr *adj.* (*plc.*) newly
 awoke.
nýr *adj.* new.
nýta *vv.* 1, profit [*njóta*].

O.

oddr *sm.* point.
öð-fúss *adj.* madly eager.
öðr *adj.* mad, furious.
öpa *vv.* 1, shout [*öp*, 'shout'].
œrit *adv.* enough; very.
œxn, *see oxl.*
of *prp. w. dat.* over; during; with
 respect to, about. *adv.* too (of
 excess).
*of adv., often used in poetry as a
 mere expletive.*

of-veikr *adj.* too weak.
 ofan *adv.* above; down.
 ofan-verðr *adj.* upper, on the top.
 ök *see aka.*
 ok *conj.* and; also—'ok . . ok,' both . . and; but.
 okkr *see þū.*
 opt *adv.* often. *compar.* optar, oftener, again.
 ör *prp. w. dat.* out of.
 orð *sn.* word—'I öðru orði,' otherwise.
 orðinn *see verða.*
 orð-sending *sf.* verbal message.
 orð-tak *sn.* expression, word.
 ormr *sm.* serpent, dragon; ship with a dragon's head.
 orrosta *wf.* battle.
 oss *see ek.*
 ötta *wf.* the end of night, just before dawn.
 öttalaust *adj.* without fear.
 öx *see vaxa.*
 oxi *wm.* ox.
 öðlask *wv.* 3, obtain.
 öðru *see annarr.*
 öl *sn.* ale.
 öldnu *see aldinn.*
 öndöttr *adj.* fierce.
 önd-vegi *sn.* high seat, dais.
 önnur *see annar.*
 ör *sf.* arrow.
 ör-æfi *sn.* harbourless coast.
 örendi *sn.* errand.
 örendi *sn.* holding the breath, breath.
 örlind-ræki *sm.* messenger [reka].
 öxn *see oxi.*

P.

pati *sm.* rumour.
 þenningr *sm.* penny.

R.

ráð *sn.* advice; what is advisable—'sjá eitt at ráði,' consider advisable; plan, policy, resolution.
 ráða *sv.* 1, advise, *w. acc. of thing*

and *dat. of pers.;* consider, deliberate; undertake, begin *w. prp. til or infin.;* dispose of, have control over *w. prp. fyrir.*
 ráða-gjörð *sf.* deliberation, decision.
 ráðugr *adj.* sagacious.
 ragna-rökr *sn.* twilight of the gods, end of the world. [ragna *gen. of* regin *neut. plur.* 'gods.']
 ragr *adj.* cowardly.
 ráku *see reka.*
 rann *see renna.*
 rás *sf.* race.
 rauðr *adj.* red.
 rausan *sf.* magnificence, anything magnificent.
 rēð *see ráða.*
 reið *sf.* chariot.
 reið *see riða.*
 reiða *wv.* 1, swing, wield, brandish.
 reið-fara *adj.*—'vera vel r.,' have a good passage.
 reiði *sn.* trappings, harness.
 reiðr *adj.* angry.
 reka *sv.* 7, drive; carry out; perform. 'r. af tjöld,' take down awning.
 rekkja *wf.* bed.
 renna *sv.* 3, run.
 rötta *wv.* 1, direct; reach, stretch.
 r. upp, pull up.
 röttr *adj.* right, correct; equitable, fair.
 reyna *wv.* 1, try, test.
 reyrbönd *supl.* the wire with which the arrow-head was bound to the shaft.
 riða *sv.* 6, *w. dat.* ride.
 riðu *see riða.*
 riðlask *wv.* 3, set oneself in motion.
 ríki *sn.* power; sovereignty, reign.
 ríkr *adj.* powerful, distinguished.
 rípti *sn.* linen cloth.
 rita *wv.* 3, write.
 röa *sv.* 1, row.
 röða *wv.* 1, talk about, discuss.
 röra *see röa.*
 røst *sf.* league.

S.

sá *prn.* that; he; such, such a one.
sá *see* sjá.

sær *sm.* sea.

særa *uv.* I, wound [sár].

sæti *sn.* seat [sitja].

sætt *sf.* 2, reconciliation, peace.

sættask *uv.* I, be reconciled,
agree.

saga *wf.* narrative, history, story.

sagða *see* segja.

saka *uv. impers. w. acc.*—'hann
(acc.) sakaði ekki,' he was not
injured.

sakna *uv.* 3, *w. gen.* miss.

sál *sf.* 2, soul.

sáld *sn.* gallon.

sálr *sm.* 2, hall.

saman *adv.* together.

sami *weak adj.* same.

sam-laga *wf.* laying ships together
for battle.

samt *adv.* together.

sannligr *adj.* probable; suitable,
right.

sannr *adj.* true.

sár *sn.* wound.

sárr *adj.* wounded.

sat *see* sitja.

satt *see* sannr.

sð *see* vera.

sö *see* sjá.

söfask *uv.* 3, be pacified.

segja *uv.* 1b, say, relate [saga].

segl *sn.* sail.

seilask *uv.* I, stretch *intr.*

seinn *adj.* late, slow, tedious. seint
adv. slowly.

selja *uv.* I, give; sell.

sem *adv.* as; *w. subj.* as if; to
strengthen the superl.—'sem
mest,' the most possible, as much
as possible.

senda *uv.* I, send.

sendi-maðr *sm.* messenger.

seðin *adv.* at the same time, at once;
immediately, forthwith.

sönn *see* sjá.

sér *see* sik.

sör *see* sjá.

söt *see* sjá.

set-berg *sn.* seat-shaped rock, crag
[sitja].

setja *uv.* I, set place. s. fram,
launch (a ship). setjask, sit
down. setjask upp, sit up [sitja].

si-byrða *uv.* I, *w. dat.* lay a ship
alongside another. *neut. ptc.*

sibyrð, close up to [borð].

sið *adv.* late. *comp.* siðar, later,
afterwards. *superl.* siðast, latest,
last.

siða *wf.* side.

siðan *adv.* afterwards, then; since.

siðari *adj. comp.* later, second (in
order).

siðr *sm.* 3, custom.

siða *sv.* 6, sink.

sigla *wf.* mast [seg].

sigla *uv.* I, sail.

siglu-skeið *sn.* middle of a ship.

sigr (-rs) *sm.* victory.

sigr-ör shout of victory.

sik *prn.* oneself.

silfr *sn.* silver.

sin *see* sik.

sinn *sn.* time (of repetition)—'einu
sinni,' once, for once. 'eigi
optar at sinni,' not oftener than
that time, i. e. only once.

sinn *see* sik.

sitja *sv.* 5, sit. s. fyrir, sit in
readiness.

sjá = þessi.

sjá *sv.* 5, see; 's. fyrir einu,' look
after, take care of. *impers.* 'litt
sér þat á, at' . . . it will hardly be
seen that. . . . sjásk, see one an-
other, meet.

sjálfr *prn.* self.

sjóða *sv.* 7, boil; cook.

sjón *sf.* sight.

sjón-hverfing *sf.* ocular delusion.

skal *see* skulu.

skalf *see* skjálfa.

skáli *wm.* hall.

- skammr** *adj.* short.
skap *sn.* state, condition; state of mind, mood, humour.
skapligr *adj.* suitable, fit.
skapt *sn.* shaft, handle.
skar *see* skera.
skarð *sn.* notch, gap; defect.
skaut *see* skjóta.
skegg *sn.* beard; beak (of a ship).
skeið *sn.* race-course, running-ground; race—'taka sk.', start in a race.
skeina *vv.* 1, graze.
skellr *sm.* knock.
skemmtun *sf.* amusement, entertainment [skammr, literally 'shortening (of time)'].
skera *sv.* 4, cut, cut up; kill (animal).
skiljask *vv.* 1, separate, part *intr.*
skillingr *sm.* shilling, coin.
skilnaðr *sm.* separation, parting.
skip *sn.* skip.
skipa *vv.* 3, order, arrange, prepare, fit out. 'sk. til um eitt,' make arrangements for. **skipask**, take one's place; change, alter *intr.*
skipa-hærr *sm.* fleet.
skipan *sf.* arranging; ship's crew.
skips-brot *sn.* shipwreck.
skip-stjórnar-maðr *sm.* (steerer), commander of a ship, captain.
skjald-borg *sf.* wall of shields, testudo.
skjálfa *sv.* 3, shake *intr.*
skjöta *sv.* 7, *w. dat.* shoot, throw, push.
skjót-færi *sn.* swiftness.
skjót-leikr *sm.* swiftness.
skjót-liga *adv.* swiftly, quick.
skjötr *adj.* swift, quick. **skjött** *adv.* quickly.
skjöldr *sm.* 3, shield.
skögr *sm.* forest, wood.
skorta *vv.* 1, *impers. w. acc. of pers. and of thing,* want, fail.
skot *sn.* shot; missile [skjöta].
skot-mál *sn.* shot-measure, range.
skotta *vv.* 3, dangle—sk. við, drift (of ships).
skokull *sm.* shaft (of a cart).
skömm *sf.* disgrace, shame.
skor *sf.* hair of the head.
skreppa *wf.* bag, wallet.
skulfu *see* skjálfa.
skulu *svv.* shall.
sküta *wf.* small ship, cutter.
skutill *sm.* trencher, small table.
skutil-sveinn *sm.* page, chamberlain.
skutu *see* skjóta.
skykk *sm.* shake—'ganga skykkjum,' shake.
skylda *see* skulu.
skyldr *adj.* obliged, obligatory, bound [skulu].
skyn *sn.* understanding, insight—'kunna, sk.' understand.
skynda *vv.* 1, hasten, bring in haste.
skyndiliga *adv.* hastily, quickly.
skynsamliga *adv.* intelligently, carefully.
skýt *see* skjóta.
slá *sv.* 2, strike. 'slá eldi i,' light a fire.
slæliga *adv.* sluggishly, weakly.
slær *adj.* blunt.
slær *see* slá.
slátr *sn.* meat.
sléikja *wf.* lick.
sléit *see* slíta.
sléttr *adj.* level, smooth; comfortable, easy.
slíkr *adj.* such.
slíta *sv.* 6, tear—sl. upp, pull up; *w. dat.* break (agreement).
smæri, *see* smár.
smár *adj.* small, insignificant.
smá-skip *snpl.* small ships.
smá-sküta *wf.* small cutter.
smjúga *sv.* 7, squeeze through, slip.
smugu, *see* smjúga.
snarpligr *adj.* vigorous.
snarpr *adj.* sharp; vigorous.
snimma *adv.* early.
snóra *see* snúa.

snúa, *sv.* 1, *w. dat.* turn or (*trans.*), direct; twist, plait. **snúask**, turn (*intr.*).
soðinn *see* sjoða.
sökja *vv.* 1c, seek; go—'s. aprt,' retreat.
sœmð *sf.* honour [sōma].
sœtti *see* sökja.
sofa *sv.* 4, sleep.
sofna *vv.* 3, go to sleep.
sögur *see* saga.
sök *sf.* cause—' fyrir þá s. at ' . . , because.
sökkva *sv.* 3, sink.
sól *sf.* sun.
sól-skin *sn.* sunshine.
soltinn *adj.* hungry [*ptc.* of 'svelta,' starve].
sōma *vv.* 2, *w. dat.*, be suitable, befitting.
sōmi *wm.* honour.
sonr *sm.* son.
sött *sf.* illness.
sötta *see* sökja.
söx *snpl.* raised prow of a war-ship.
spala *see* spölr.
sparask *vv.* 2, spare oneself, reserve one's energy.
spenna (spenta) *vv.* 1, *w. dat.* of *thing*, gird, buckle on.
spjöt *sn.* spear.
sporör *sm.* tail.
spori *sm.* spur.
spölr *sm.* rail.
sprakk *see* springa.
spretta *vv.* 1, split.
springa *sv.* 3, burst.
spurða *see* spyrja.
spyrja *vv.* 1b, ask; hear of, learn —'sp. til eins,' have news of, hear of his arrival. **spyrjask**, be known.
spyrna *vv.* 1, kick.
staðdr *adj.* placed, staying [*ptc.* of 'stæðja,' place].
staðr *sm.* place—'I staðinn,' instead.
stafaör *adj.* (*ptc.*) striped.
staf-karl *sm.* (staff-man), beggar.

stafn *sm.* prow.
stafn-búi *wm.* prow-man.
stafn-lé *wm.* grappling-hook.
stafr *sm.* 2 (*gen. sg.* stafs), staff, stick.
stakk *see* stinga.
stallari *sm.* marshall.
standa *sv.* 2, stand. **st. upp**, stand up, rise.
starfa *vv.* 3, work.
stefna *vv.* 1, steer; take a course, go.
steig *see* stiga.
steinn *sm.* stone; jewel.
stela *sv.* 4, *w. dat.* of *thing* and *acc.* of *pers.* steal, rob.
stendr *see* standa.
sterkliga *adv.* vigorously.
sterkr *adj.* strong.
steypa *vv.* 1, *w. dat.* of *thing*, throw; pull off. **steypask**, throw oneself.
stiga *sv.* 6, advance, walk, go. **st. upp**, mount (horse).
stigr *sm.* path, way.
stikill *sm.* point.
stilla (stilta) *vv.* 1, arrange. **st. til**, arrange, dispose.
stinga *sv.* 3, pierce; 'st. stofnumi at skipi,' run the prow against a ship's side.
stirt *adv.* harshly [*neut.* of 'stirör,' stiff].
stöð *see* standa.
stcerri *see* stör.
stökkva *sv.* 3, spring, rebound, start back.
stolinn *see* stela.
störliða *adv.* bigly, arrogantly.
stör-mannligr *adj.* magnificent, aristocratic.
stör-menni *sn.* great men (collective), aristocracy.
stör *adj.* big, great. **störum** *adv.* greatly.
stör-rör *adj.* (great of plans), ambitious.
stör-skip *sn.* big ship.
stör-virki *sn.* great deed.

strá *wv.* 1, strew, cover with straw.
 strauk *see* strjúka.
 strengr *sm.* 2, string.
 strjúka *sv.* 7, stroke.
 stund *sf.* period of time, time.
 stutt *adv.* shortly, abruptly [*neut.*
of 'stuttr' short].
 stýra *wv.* 1, *w. dat.* steer.
 stýri *sn.* rudder.
 stýris-hnakki *wm.* top piece of
 rudder.
 styrkr *sm.* strength; help.
 sū *see* sá.
 suðr *adv.* southward.
 suðr-ganga *wf.* journey south (to
 Rome).
 sukku *see* sökva.
 sumar *sn.* summer.
 sumr *prn.* some.
 sund *sn.* sound, channel.
 svá *adv.* so, as; as soon as. 'ok
 svá,' also.
 svaf *see* sofa.
 svara *wv.* 3, *w. dat. of thing,*
 answer.
 svardagi *sm.* oath.
 sveinn *sm.* boy.
 sveinn-stauli *wm.* small boy.
 sveit *sf.* troop.
 svelga *sv.* 3, swallow, gulp.
 sverð *sn.* sword.
 sverðs-hogg *sm.* swordstroke.
 svipan *sf.* jerk; moment.
 svipting *sf.* pull, struggle.
 sýnask *wv.* 1, seem [sön].
 syni *see* sonr.
 systir *sf.* 3, sister.

T.

taka *wv.* 2, *w. acc.* take, seize, take
 possession of; *w. inf.* begin; *w.*
dat. receive (well, ill, etc.). tak-
 ask, take place, begin. t. at,
 choose. t. til, engage in, try.
 t. upp, take to, choose.
 tala *wf.* talk, speech.
 tala *wv.* 3, speak, talk about, dis-
 cuss.

taliör *see* telja.
 tálma *wv.* 3, hinder.
 taumar *simpl.* reins.
 tækinn *see* taka.
 telja *wv.* 1b, count, recount;
 account, consider; relate, say
 [tala].
 tengðir *sfpl.* relationship, connection
 by marriage.
 tengja *wv.* 1, bind, fasten together.
 tengsl *simpl.* cable.
 tíða *wv.* 1, *impers. w. acc.* desire.
 tíðindi *simpl.* tidings, news.
 tíör *adj.* usual, happening—'hvát
 er títt um þik?' what is the mat-
 ter with you? títt *adv.* often,
 quickly—'sem tíðast,' as quickly
 as possible.
 tíginn *adj.* of high rank.
 tigr *sm.*—'fjörir tigr,' forty.
 til *prp. w. gen.* to; till; for (of
 use)—'alt er t. vöpnar var,' every-
 thing that could be used as a
 missile; for (of object, intention)
 —'brjóta legg til mærgjar,' break
 a leg to get at the marrow; with
 respect to—'til vista var eigi gott,'
 they were not well off for pro-
 visions.
 til *adv.* too (of excess).
 til-vísan *sf.* direction, guidance.
 títt *see* tíör.
 tívi *wm.* god.
 tjald *sn.* tent.
 tjúgu-skegg *sn.* forked beard.
 tœka *see* taka.
 tók *see* taka.
 tön *sf.* 3, tooth.
 trani *wm.* crane.
 tré *sn.* tree.
 troða *sv.* tread.
 trog *sn.* trough.
 tros *sn.* droppings, rubbish.
 trúa *wf.* faith—'þat veit tr. mín
 at . . .,' by my faith.
 trúa *wv.* 2, *w. dat. of pers.* believe,
 trust, rely on.
 tún *sn.* enclosure, dwelling.
 tveir *num.* two.

týna *wv.* 1, *w. dat.* lose.
 typpa *wv.* tie in a top-knot.

Þ.

þá *see* sá.
 þá *see* þiggja.
 þá *adv.* then.
 þær *see* sá.
 þakör *see* þekja.
 þakka *wv.* 3, *w. acc. of thing and dat. of pers.* thank; requite, reward.
 þambar-skælfir *sm.* bowstring-shaker (?).
 þann *see* sá.
 þannig *adv.* thither; so [= þann veg].
 þar *adv.* there; then; 'þ. af,' etc., thereof. 'þar sem,' since, because. 'þar til,' until.
 þarf *see* þurfa.
 þat *see* sá.
 þau *see* sá.
 þegar *adv.* at once. 'þ. er,' as soon as.
 þeginn *see* þiggja.
 þegja *wv.* 1b, be silent.
 þeim *see* sá.
 þeir, þeirra, *see* sá.
 þekja *wv.* 1b, roof.
 þekking *wv.* 1, notice. þekking
 take pleasure in; accept.
 þér *see* þú.
 þess *see* sá.
 þess *adv. w. comp.* the, so much the.
 þessi *prn.* this.
 þiggja *sv.* 5, receive.
 þik *see* þú.
 þing *sn.* meeting, parliament.
 þinn *see* þú.
 þit *see* þú.
 þjóð *sf.* nation, race.
 þó *adv.* though, yet.
 þ kð *see* þekja.
 þökk *sf.* thanks, gratitude [þakka].
 þola *wv.* 2, endure, put up with.
 þora *wv.* 2, dare.

þörf *sf.* need.
 þorrinn *see* þverra.
 þótt *adv.* though [= þó at].
 þötta *see* þykkja.
 þraut *see* þrjóta.
 þreifask *wv.* 3, grope, feel.
 þreyta *wv.* 1, make exertions, try.
 þriði *adj.* third.
 þriðjungur *sm.* third.
 þrír *num.* three.
 þrjóta *sv.* 7, *impers. w. acc. of pers.* come to an end, fail.
 þrúður *adj.* mighty.
 þú *prn.* thou.
 þumlungur *sm.* thumb of glove.
 þunn-vangi *wm.* temple (of head).
 þurð *sm.* diminution.
 þurfa *svv. often impers.* require, need.
 þurs *sm.* giant.
 þverra *sv.* 3, diminish.
 þvers *adv.* across.
 því *see* sá.
 því *adv.* therefore; *w. compar.* the, so much the more.
 þvilíkr *adj.* such.
 þykkja *wv.* 1c, seen, be considered. 'þykkir einum fyrir,' there seems to be something in the way, one hesitates. 'myndi mér fyrir þ. 1,' I should be displeased.
 þykkjask, think.
 þykkur *adj.* thick, close.
 þynna *wv.* 1, make thin. þynnask get thin.
 þyrstr *adj. (ptc.)* thirsty.

U.

ú-læra *wf.* impassable place; fix, difficulty.
 ú-fríðr *sm.* hostility, war.
 ú-grynni *sn.* countless number [grunnur, 'bottom'].
 ú-happ *sn.* misfortune.
 um *prp. w. acc.* around, about, over; of time in, at; of superiority beyond; concerning, about.
 um-ráð *sn.* advice, help.

um-sjá *sf.* care.
 una *wv.* 1, *w. dat.* be contented—
 ‘u. illa,’ be discontented.
 undan *prp. w. dat., adv.* away
 (from).
 undarliga *adv.* strangely.
 undarlig *adj.* strange.
 undir *prp. w. acc. and dat.* under.
 undr *sn.* wonder.
 ungr *adj.* young.
 unninn *see* vinna.
 uns *adv.* until.
 upp *adv.* up.
 upp-ganga *wf.* boarding (ship).
 upp-haf *sn.* beginning [hęfja].
 upp-himinn *sm.* high heaven.
 uppi *adv.* up; at an end.
 urðu *see* verða.
 út *adv.* out. *comp.* utar, outer,
 outwards, farther away.
 utan *adv.* outside; outwards.
 utan-ferð *sf.* journey abroad.
 utar *see* út.
 úti *adv.* outside, out on the sea.
 út-laun *sf.* ransom.

V.

vægð *sf.* forbearance.
 vænn *adj.* likely, to be expected.
 væri *see* vera.
 vætr *neut.* nothing.
 vaka *wv.* 3, be awake, wake up.
 vakna *wv.* 3, awake.
 vald *sn.* power, control.
 val-kyrja *sf.* chooser of the slain,
 war-goddess [kjösa].
 valr *sm.* corpses on the battle-field.
 ván *sf.* hope, expectation, proba-
 bility.
 vandræða-skáld *sn.* the ‘awk-
 ward’ poet, the poet who is diffi-
 cult to deal with.
 vandræði *snp.* difficulty.
 vang *wm.* cheek.
 vanr *adj.* accustomed.
 vápn *sn.* weapon.
 vápnaburð *sm.* bearing weapons,
 shower of missiles.

vápn-lauss *adj.* without weapons.
 var *see* vera.
 vár *sn.* spring.
 vār *see* ek.
 vara *wv.* 2, *impers. w. acc. of pers.*
 —‘mik varði,’ I expected.
 varð *see* verða.
 varði *see* vęrja.
 vargr *sm.* wolf.
 variör *see* vęrja.
 varla, *adv.* scarcely.
 varnaör *sm.* goods, merchandise.
 vāru *see* vera.
 vatn *sn.* water.
 vaxa *sv.* 2, grow; increase.
 veör *sn.* weather.
 vęgr *sm.* road; way, manner; direc-
 tion, side; *in composition,* region,
 tract, land.
 veik *see* vikja.
 veit *see* vita.
 veita *wv.* 1, give, grant; make (re-
 sistance, etc.).
 vękja *wv.* 1b, wake [vaka].
 vęl *sf.* artifice, cunning.
 vęlja *wv.* 1b, choose.
 vęndi *see* vęndr.
 vęr *see* ek.
 vera *sv.* exist; remain, stay, happen;
 be. ‘hvāt lätum hafði verit,’
 what had caused the noise. v.
 at, be occupied with.
 verð *sn.* worth, value; price.
 verða *sv.* 3, happen; happen to
 come. ‘v. fyrir einum,’ come in
 one’s way, appear before one;
 become; come into being, be;
 ‘v. til eins,’ be ready for, under-
 take; *w. infn.* be obliged, must.
 ‘nū er ā orðit mikit fyrir mēr,’
 now I have come into a great
 perplexity, difficulty. v. at, hap-
 pen.
 vęrör *adj.* worth; important.
 vęrgjarn *adj.* desirous of a hus-
 band, loose.
 verit *see* vera.
 vert *see* verör.
 vęrja *wv.* 1b, defend—‘v. baki’

defend with the back, turn one's back on.
verja *uv.* 1b, dress; lay out money, invest.
verk *sn.* work, job.
verr *sm.* man; husband.
verr *adv. comp.* worse. *superl.* **verst**, worst.
veröld *sf.* world.
vestan *adv.* from the west. 'v. fyrir' *w. gen. or acc.*, west of.
vestr *adv.* westwards.
vetr *sm.* winter; year.
vex *see* **vaxa**.
vexti *see* **vöxtr**.
við *prp. w. acc.* by, near; towards (of place and time); with (of various relations). *w. dat.* towards, at (laugh at, etc.); in exchange for, for.
viða *adv.* widely, far and wide, on many sides.
viðar-téinungr *sm.* tree-shoot, plant.
við-bragð *sn.* push.
viðr *sm.* 3, tree.
viðr *adj.* wide, broad.
við-skipti *snpl.* dealings.
við-taka *wf.* reception; resistance.
vígja *uv.* 1, consecrate, hallow.
vígr *adj.* warlike, able-bodied.
víking *sf.* piracy, piratical expedition.
víkingr *sm.* pirate.
víkja *sv.* 6, turn, move, go.
vilja *svv.* will.
villi-eldr *sm.* wildfire, conflagration.

vináttu *wf.* friendship.
vináttu-mál *snpl.* assurances of friendship.
vinna *sv.* 3, do, perform; win, conquer. *vinnask til*, suffice.
vinr *sm.* 2, friend.
virðing *sf.* honour [verðr].
vísu *uv.* 2, *w. dat.* show, guide.
víss *adj.* wise; certain.
víssa *see* **vita**.
vist *sf.* 2, board and lodging; provisions.
vit *see* **ek**.
vita *svv.* know; be turned in a certain direction. *v. fram*, see into futurity.
víti *sn.* punishment, penalty.
vítis-horn *sm.* penalty-horn (whose contents were drunk as a punishment).
vítmask *uv.* 3, come to one's senses.
vittr (-ran) *adj.* wise.
völlr *sm.* 3, plain, field.
vöndr *sm.* 3, twig, rod.
vörn *sf.* defence, resistance.
vöxtr *sm.* 3, growth, stature.

Y.

yðr *see* **pū**.
yfir *prp. w. acc. and dat.* over [ofan].
ýmiss *adj.* various, different.
ymr *sm.* rumbling noise.
ytri *adj. comp. outer. superl. yztr*, outside(st) [út].

PROPER NAMES.

Āki *sm.*

Āsa-þórr *sm.* (divine) Thor.

Āstriðr *sf.*

Auðun *sm.*

Baldr (-rs) *sm.*

Barði *wm.* 'the Ram' (name of a ship).

Bil-skirnir *sm.*

Brisinga-męn *sn.* Freyja's necklace.

Burisleifr *sm.*

Dāins-leif *sf.* relic of Dāinn. ['leif,' leaving, heritage].

Dana-konungr *sm.* king of the Danes.

Danir *smpl.* the Danes.

Dan-mørk *sf.* 3, Denmark.

Draupnir *sm.*

Elinarr *sm.*

Eindriði *wm.*

Eiríkr *sm.*

Erlingr *sm.*

Fęn-salr *sm.* 2.

Finnr *sm.*

Finskr *adj.* Finnish.

Freyja *wf.*

Freyr *sm.*

Frigg *sf.* wife of Odin.

Fulla *wf.* Frigg's handmaid.

Geira *wf.*

Gimsar *fpf.*

Gjallar-brü *sf.* the bridge over the river Gjöll.

Gjöll *sf.* 'the Resounder,' the river of Hell.

Gręn-land *sn.* Greenland.

Gullin-bursti *wm.* 'Golden-bristle.'

Gull-toppr *sm.* 'Gold-top.'

Hā-ey *sf.* 'High-island.'

Hákon *sm.*

Hall-freðr *sm.*

Haraldr *sm.*

Hęðinn *sm.*

Heim-dallr *sm.*

Hęl *sf.* the goddess of the infernal regions.

Hęr-męðr *sm.*

Hildr *sf.* ['hildr,' war].

Hjaldninga-víg *sn.* battle of the Hjaldnings.

Hjarrandi *wm.*

Hlęriði *wm.* the Thunderer, Thor.

Hęgni *wm.*

Hring-horni *wm.* 'Ring-prowed.'

Hyrningr *sm.*

Hyrrokin *sf.*

Hęðr *sm.*

Īs-land *sn.* Iceland.

Īsland-fęrð *sf.* journey to Iceland.

Īslęnsk *adj.* Icelandic.

Jęms-borg *sf.*

Jęms-vikingar *smpl.* the pirates of Jęmsborg.

Kol-bjęrn *sm.*

Laufey *sf.*

Litr *sm.*
Loki *wm.*

Möð-guðr *sf.*
Mœri *wf.*

Nanna *wf.*
Nepr *sm.*
Njarðar *see* Njörðr.
Njörðr *sm.*

Nóa-tún *smpl.*
Noregr *sm.* Norway [= norð-vegr].

Oku-þórr *sm.* Thor (the driver)
[aka].

Öláfr *sm.*
Öðinn *sm.* Odin.
Orkn-eyjar *smpl.* Orkneys.

Róma-borg *sf.* Rome.
Rúm-ferli *wm.* pilgrim to Rome
[fara].
Röskva *wf.*

Sax-land *sn.* Saxony, Germany.
Sif *sf.*
Sigríðr *sf.*
Sig-valdi *wm.*
Skjálgr *sm.*
Skrýmir *sm.*
Sleipnir *sm.*
Sliðrug-tanni *wm.* [tönn].
Söenskr *adj.* Swedish.
Sveinn *sm.*
Svia-konungr *sm.* king of Sweden.
Sviar *smpl.* Swedes.

Svia-veldi *sn.* Sweden [vald].
Svi-þjóð *sf.* Sweden.
Svölðr (-rar) *sf.* island of Svolder,
near Rügen.

Tann-gaþöstr *sm.* [tönn].
Tann-grisnir *sm.* [tönn].
Tryggvi *wm.* 'Trusty.'

Þjálf *wm.*
Þórir *sm.*
Þor-kell *sm.*
Þórr *sm.* Thor.
Þor-steinn *sm.*
Þrúð-vangar *smpl.* 'plains of
strength.'
Þrymr *sm.*
Þökk *sf.*

Úlfr *sm.*
Útgarða-loki *wm.*
Út-garðr *sm.* Út-garðar *pl.* 'outer
enclosure,' world of the giants.

Vanir *smpl.* race of Gods.
Vár *sf.* goddess of betrothal and
marriage.
Vest-firækr *adj.* of the west firths
(in Iceland).
Vík *sf.* 'the Bay,' the Skagerak
and the Christiania fjord.
Vinda-snekkja *wf.* Wendish ship.
Vind-land *sn.* Wendland.
Vindr *smpl.* the Wends.
Ving-þórr *sm.* name of Thor.

Clarendon Press Series.

WORKS BY THE SAME EDITOR.

An Anglo-Saxon Primer, with Grammar, Notes, and Glossary. *Second Edition.* 2s. 6d.

An Anglo-Saxon Reader. In Prose and Verse. With Grammatical Introduction, Notes, and Glossary. *Fourth Edition, Revised and Enlarged.* 8s. 6d.

Old English Reading Primers :—

I. *Selected Homilies of Ælfric.* 1s. 6d.

II. *Extracts from Alfred's Orosius.* 1s. 6d.

First Middle English Primer, with Grammar and Glossary. 2s.

Elementarbuch des Gesprochenen Englisch. Grammatik, Texte und Glossar. 2s. 6d.

A Handbook of Phonetics, including a Popular Exposition of the Principles of Spelling Reform. 4s. 6d.

LONDON : HENRY FROWDE,
OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE, PATERNOSTER ROW.
OXFORD : CLARENDON PRESS DEPOSITORY,
116 HIGH STREET.

Clarendon Press Series.

WORKS FOR THE STUDENT OF ICELANDIC.

An Icelandic Primer. By H. SWEET, M.A. (*Just Ready.*)

An Icelandic Prose Reader. With Notes, Grammar, and Glossary. By G. VIGFUSSON, M.A., and F. YORK POWELL, M.A. 10s. 6d.

Corpus Poeticum Boreale. The Poetry of the Old Northern Tongue, from the Earliest Times to the Thirteenth Century. Edited, classified, and translated, with Introduction, Excursus, and Notes. By the same editors. 2 vols. 42s.

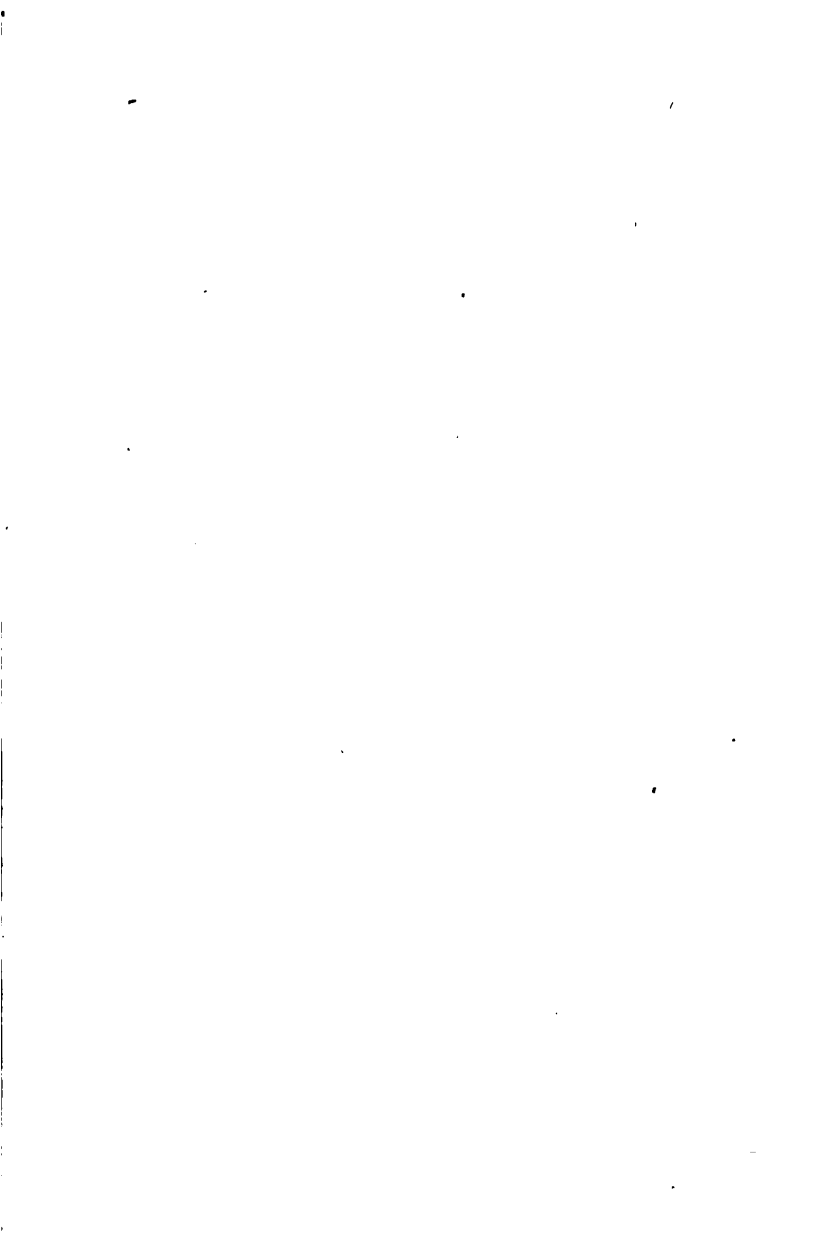
The Landnámabók. By the same Editors. (*In the Press.*)

Sturlunga Saga, including the *Islendinga Saga* of Lawman Sturla Thordsson, and other works. Edited by G. VIGFUSSON, M.A. 2 vols. 2l. 2s.

An Icelandic-English Dictionary, based on the MS. collections of the late RICHARD CLEASBY. Enlarged and completed by G. VIGFUSSON. With an Introduction, and Life of Richard Cleasby, by G. WEBBE DASENT, D.C.L. 3l. 7s.

A List of English Words the Etymology of which is illustrated by comparison with Icelandic. Prepared in the form of an APPENDIX to the above. By W. W. SKEAT, M.A. 2s.

LONDON: HENRY FROWDE,
OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE, PATERNOSTER ROW.
OXFORD: CLARENDON PRESS DEPOSITORY,
116 HIGH STREET.

This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.

A fine of five cents a day is incurred
by retaining it beyond the specified
time.

Please return promptly.

DUE OCT 11 '48

